

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Otuzuncu İnikat

30. I. 1956 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	301	5. — Müzakere edilen maddeler	303
2. — Yoklama	302	1. — İstanbul Mebusu Hâdi Hüsman'ın, Merhum Talât Paşa refikası Hayriye Bafralı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/150)	303
3. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	302	2. — Rusçuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/264)	303:304
1. — Yozgad Mebusu Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu'nun, Emniyet Umum Müdürlüğü Kadrosuna Dâhil Memurlara Fazla Mesai Ücreti Verilmesi hakkındaki 3564 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair olan kanun teklifinin geriverilmesine dair takriri (2/187) (4/171)	302	3. — Çorum Mebusu Hüseyin Ortakcıoğlu ve Çankırı Mebusu Tahir Akman'ın, Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/119)	304:310
2. — Gaziantep Mebusu Süleyman Kuranel'in, 1950 yılından bugüne kadar su işleri, köy içme suları, limanlar ve demiryolu inşası, il ve köy yolları için sarf edilen paranın miktarına ve termik hidro elektrik olarak hangi baraj ve santrale başlandığına dair Nafia Vekilinden şifahi sul takririnin geriverilmesine dair takriri (4/172) (6/161)	302	4. — Takip ve tahsiline mahal veya imkân görülemiyen 438 516,67 liranın terkin ve 3 271,40 liranın affı hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Bütçe Encümeni mazbatası (3/195)	310:311
4. — İntihaplar	302		
1. — Bütçe, Dahiliye ve Hariciye encümenlerine âza intihabı	302:303,311		

5. — Rize Mebusu İzzet Akçal ve Niğde Mebusu Hüseyin Avni Göktürk'ün, tes-cil edilmeyen birleşmelerle bunlardan doğan çocukların cezasız tesciline dair kanun teklifi ve Dahiliye, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/17) 311:313,319, 321,323:326

6. — Van Mebusu Kemal Yörükoğlu ve 18 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/214)

313

7. — Denizli Mebusu Ahmet Hamdi Sancar ve 16 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı

cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/201) 313:314

8. — 5434 sayılı Kanununun 133^ü ncu maddesiyle yürürlükten kaldırılan Askerî Mâlûllerin Terfihine dair olan 551 sayılı Kanuna göre araziye müstahak olup da henüz bu haklarını arazi olarak alamıyanların istihkaklarının nakden ödenmesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/155) 314:320

9. — Çankırı Mebusu Tahsin Uygur ve Rize Mebusu Hüseyin Agun'un, Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/49) 320:322

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Ruznamede mevcut tefsirlerle kanun lâyiha ve tekliflerinin suallerden önce görüşülmesi hakkındaki tahrir kabul edildi.

2624 sayılı Kanun hükümlerine göre istihdam edilen orta tahsil yardımcı öğretmenliklerinde geçen hizmetlerin 5434 sayılı Kanunun geçici 65 nci maddesinde bahsedilen «Aylık ücretli, sürekli vazifeler» meyanında bulunup bulunmadığının tefsirine mahal olmadığına dair Bütçe Encümeni raporu okundu. Üzerinde yapılan görüşmelerden sonra Bütçe Encümeni raporunun reddi ile Muvakkat Encümen metninin müzakereye esas alınması hakkındaki tahrirler kabul edildiğinden Muvakkat Encümenin tesis ettiği 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesine

bir fıkra eklenmesine dair teklifin birinci müzakeresi bitirildi.

Türk Tabipleri Birliği hakkındaki 6023 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin tefsiri hakkındaki talebin reddine dair Adliye Encümeni mazbatasını kabul edildi.

Ekseriyet kalmadığından, 30 I . 1956 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili
Kayseri Mebusu
Fikri Apaydın

Kâtip
Hakkâri Mebusu
Übeydullah Seven

Kâtip
Kayseri Mebusu
Ömer Mart

Sualler

Şifahi sual tahrirleri

1. — Tunceli Mebusu Arslan Bora'nın, Zâbitan ve Askerî Memurların Maaşları hakkındaki 3661 ve 6542 sayılı kanunlar hükümlerinden istifade etmeyen bir kısım mütehasşıs tabip albayların da bir üst derece maaşa yükseltilmeleri hakkında ne düşünüldüğüne dair olan şifahi sual tahriri, Millî Müdafaa Vekâletine gönderilmiştir. (6/178)

2. — Kırşehir Mebusu Tahir Taşer'in, İçti-maatı Umumiye Kanununun sureti tatbiki hakkında yapılan tebliğin ne gibi bir sebep ve zaruret altında yapıldığına dair olan şifahi sual tahriri, Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/179)

3. — Hatay Mebusu Şekip İnal'ın, 1956 yılı başından itibaren beyanname esasından Gelir Vergisine tâbi tutulan esnafın durumu ile bâzı mükelleflere muafiyet tesisi ve geçim hadlerinin yeniden ele alınması hususlarında ne düşünüldüğüne dair şifahi sual tahriri, Maliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/180)

Tahrirî sual tahrirleri

1. — Kırşehir Mebusu Tahir Taşer'in, Avanos kazasına bağlı olan Abdi, Gerce, Karayanalak ve Çağşak köylerinin daha yakın mesafedeki Kozaklı kazasına bağlanmamaları sebebine dair tahrirî sual tahriri, Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/128)

2. — Seyhan Mebusu Mehmet Ünal'dı'nın, Adana'da Özbucak Firmasına, fabrikalarında imal edilen bezleri yurt dışında basma yaptırıp tekrar yurda ithal etmek üzere, lisans verilip verilmediğine dair tahrirî sual tahriri, İktisat ve Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/129)

3. — Giresun Mebusu Doğan Köymen'in, 1954 ve 1955 yıllarında Ankara, İstanbul ve İzmir'de çıkan gazetelere verilmiş olan hususî ilânların gelirlere, tahsis edilen kâğıt ve döviz miktarlarına ve gazete sahipleri ile muharrir ve başmuharrirlerinin seyahatlerine dair tahrirî sual tahriri, Devlet ve Maliye vekâletlerine gönderilmiştir. (7/130)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Agâh Erozan

KÂTIPLER : Übeydullah Seven (Hakkâri), İhsan Gülez (Bolu).

2. — YOKLAMA

REİS — Efendim, ekseriyetin tesbiti için yoklama yapılacaktır.
(Kars mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyetimiz vardır, Celseyi açıyorum.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — *Yozgad Mebusu Ömer Lâtîfi Erzurumluoğlu'nun, Emniyet Umum Müdürlüğü Kadrosuna Dâhil Memurlara Fazla Mesai Ücreti Verilmesi hakkındaki 6564 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair olan kanun teklifinin geriverilmesine dair takriri (2/187) (4/171)*

REİS — Takriri okutuyoruz, efendim.

Yüksek Reisliğe

Emniyet Umum Müdürlüğü Kadrosuna Dâhil Memurlara Fazla Mesai Ücreti Verilmesi hakkındaki 6564 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair olan 2/187 sayılı kanun teklifinin iadesi için gereken muamelelerin ifasına müsaade buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

26 . I . 1956

Yozgad Mebusu

Ömer Lâtîfi Erzurumluoğlu

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

2. — *Gazianteb Mebusu Süleyman Kuranel'in, 1950 yılından bugüne kadar su işleri, köy içme suları, limanlar ve demiryolu inşası, il ve köy yolları için sarf edilen paranın miktarına ve termik hidro - elektrik olarak hangi baraj ve santrale başlandığına dair Nafia Vekilinden şifahi sual takririnin geriverilmesi hakkındaki takriri (4/172) (6/161)*

REİS — Takriri okutuyoruz.

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Bugünkü gündemin sözlü sorular kısmının 7 nci sırasında bulunan sorunun geriverilmesini rica ederim.

Gazianteb Mebusu
Süleyman Kuranel

REİS — Sual geriverilmiştir, efendim.

4. — İNTİHAPLAR

1. — *Bütçe, Dahiliye ve Hariciye encümenlerine âza intihabı.*

REİS — Bütçe Encümeninde üç, Dahiliye Encümeninde bir, Hariciye Encümeninde de bir âzalık münhaldir. Bu münhaller ve Hariciye için ayrıca ilâve edilecek üç âzalık seçimi yapılacaktır. Yalnız Hariciye Encümeninin mürettep ade-

dine yapılacak üç ilâve için oyunuzla müracaat ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Seçimden evvel üçer kişilik tasnif heyetleri seçiyoruz.

Bütçe Encümeni için :

Remzi Çakır (Kars) burada mı? (Burada sesleri)

Sabahattin Sönmez (Konya) burada mı? (Burada sesleri)

Hâcim Yılmaz (Uşak) burada mı? (Burada sesleri).

Dahiliye Encümeni için tasnif heyetine üç âza seçiyoruz :

Emin Onat (İstanbul) burada mı? (Yok sesleri).

Safaeddin Karanakçı (Çanakkale) burada mı? (Yok sesleri)

İhsan Şerif Özgen (Kütahya) burada mı? (Yok sesleri).

İbrahim Öktem (Bursa) burada mı? (Yok sesleri).

Suphi Ergene (Elâzığ) burada mı? (Yok sesleri)

Esat Tuncel (Erzurum) burada mı (Burada sesleri)

Osman Kavrakoğlu (Rize) burada mı? (Yok sesleri)

Nebil Sâdi Altuğ (İzmir) burada mı? (Yok sesleri)

İbrahim Gürgen (İçel) burada mı? (Burada sesleri).

Nüzhet Akın (Kocaeli) (Yok sesleri)

Yakup Gürsel (Çorum) (Yok sesleri)

Muzaffer Balaban (İzmir) (Yok sesleri)

İhsan Gülez (Bolu) (Kâtiplik makamında sesleri)

Pertev Sanaç (Trabzon) (Burada sesleri).

Hariciye Encümeni için tasnif heyetini seçiyoruz :

Müçteba İştın (Balıkesir) (Burada sesleri)

Hüseyin Ortakçıoğlu (Çorum) (Burada sesleri)

İsmail Şener (Trabzon) (Yok sesleri)

Fuad Zincirkıran (Ankara) (Burada sesleri).

REİS — Seçime hangi seçim bölgesinden

başlanacağını tesbit için kur'a çekiyoruz : Boludan başlanılacaktır.

Seçimi mütaakip müzakerelere devam edileceğinden arkadaşların salonu terketmemelerini rica ediyorum.

(Reyler toplandı).

REİS — Efendim; reyini kullanmayan arkadaş varsa lütfen kullansın.

Tasnif, Dahiliye Encümeninde yapılacağından tasnif heyetine seçilen arkadaşlarımızın Dahiliye Encümenine teşekkürlerini rica ederiz.

Rey toplama muamelesi bitmiştir. Müzakereye devam ediyoruz.

Gündemle ilgili takrirler var, okuyoruz.

Reisliğe

Sual takrirlerinin diğer işlerden sonraya bırakılmasını arz ve teklif ederim.

Tokad

Ahmet Gürkan

Yüksek Reisliğe

Ruznamedeki kanun tekliflerinin sözlü sorulara takdimen görüşülmesinin oya konmasını saygı ile arz ederim.

Çanakkale

Servet Sezgin

Yüksek Riyasete

Ruznamede bulunan kanunların suallerden evvel müzakere edilmesini arz ve teklif eylerim.

Balıkesir

Vacid Asena

REİS — Efendim; takrirlerin üçü de aynı mahiyette olup soruların kanun lâyiha ve tekliflerinden sonra müzakere edilmesi teklif edilmektedir. Bu hususu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *İstanbul Mebusu Hâdi Hüsnan'ın, Merhum Talât Paşa refikası Hayriye Bafralı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/150) (1)*

REİS — Mazbatayı okutuyoruz.

(1) 36 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

(Bütçe Encümeni mazbatası okundu.)

REİS — Mazbata hakkında söz isteyen var mı? Olmadığına göre mazbatayı oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Mazbata kabul edilmiş, kanun teklifi reddolunmuştur.

2. — *Ruşuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibin-*

den aylık bağlanması hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/264) (1)

REİS — Mazbatayı okutuyoruz.

(Bütçe Encümeni mazbatası okundu.)

REİS — Mazbata hakkında söz isteyen var mı? Yoktur. Mazbatayı oyunuzda arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Mazbata kabul edilmiş, kanun lâyihası reddolunmuştur.

3. — *Çorum Mebusu Hüseyin Ortakçioğlu ve Çankırı Mebusu Tahir Akman'ın, Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/119) (2)*

REİS — Mazbatayı okutuyoruz, efendim.

(Bütçe Encümeni mazbatası okundu.)

REİS — Bu hususta söz isteyen var mı?

ÖMER LÜTFİ ERZURUMLUOĞLU (Yozgad) — Muhterem arkadaşlar, Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında iki arkadaşımızın getirdiği teklif Maliye Encümenince kabul, Bütçe Encümenince reddedilmiştir. Bütçe Encümeni ret sebebi olarak, vatani hizmet tertibinden maaşa müstahak olabilmek için ifa edilen hizmetin vatanşümül bir kıymeti haiz olmasını ileri sürmekte ve; «Vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması bir içtimai muavenet müessesesi olmayıp millî şükran hislerinin ifadesidir, bu, o mahiyette değildir.» demektedir.

Muhterem arkadaşlar; evvelâ hizmetin vatanşümül olup olmaması hakkında elimizde, tedvin edilmiş bir mevzuata rasgelmemekteyiz. Bu bakımdan hangi hizmet vatanşümüldür, hangi hizmet vatanşümül değildir, bu hususta bir tefrik yapabilmemiz için evvel emirde vatanın bütünlüğünü bozacak hareketlerin incelenmesi gerekir.

Sonra; bu kanunun kabul edilebilmesi için, daha evvel kabul edilen emsali kanunların hangi esbabı mucibe ile kabul edildiğini gözden geçir-

memiz de icabeder. Günün birinde millî hudutlarımız dâhilinde zuhur eden bir isyanın vatanşümül olacağı endişesiyle Hükümet orada kısmi seferberlik ilân etmiştir. İstirham ederim, lütfen bu noktaya dikkat buyurun. Ağrı bölgesinde vukua gelen isyanın vatanşümül olacağı endişesiyle Hükümet orada yapmış veya yaptırmış olduğu tetkik ve tahkikat sonunda icabeden tedbirleri almak zımında kısmi seferberlik ilân etmiş. Gerek kısmi seferberliğin ilânından evvel, gerek kısmi seferberliğin ilânı anında Hükümet, muayyen vatandaşları istihbaratta çalışmak ve isyan eden şakilerle mücadele etmek üzere resmen vazifelen-diriyor. Bu arada bu vatandaşlardan birisi de Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'dır. Mahallî Hükümet bu vatanşümül kısma kısmi seferberliğin ilânından evvel, resmî bir yazı ile, isyana dâhil mıntakalardan haber getirmek ve icabederse oralarda tedbir almak ve şakilerle mücadele etmek gibi bâzı vazifeler verdiği gibi kendisine silâh, bomba ve tabanca vermiş, onu mücadele edebilecek bir vaziyete getirmiş. Bu vatanşümül istihbarat bakımından Hükümetin kendisine vermiş olduğu vazifeyi mükemmelen yaptığı gibi kısmi seferberlik ilân edildikten sonra orduya rehberlik etmek, orduya tercümanlık yapmak ve ordu ile beraber bilfiil müsademeye iştirak etmek suretiyle vazifeler ifa etmiştir. Bu vazifeleri ifa sırasında da sol bacağından yaralanmış, hastaneye kaldırılmış, kangiran olacağı endişesiyle sol bacağı kesilmiş ve bugün sol bacağı kesik bir vaziyettedir. 10 kişiden mürekkep efradı ailesiyle birlikte geçim noktasından çok sıkıntılı durumdadır.

Bu vaziyet karşısında Dahiliye Vekâletine müracaat ediyor, bu müracaatı üzerine Dahiliye Vekâleti üç defa kanun lâyihası hazırlıyor ve Maliye Vekâletine gönderiyor. Maliye Vekâleti kanun lâyihalarında esbabı mucibe zikretmeden (Henüz elimizde vatani hizmetleri tefriki yarıyacak mahiyette mevzuat yoktur, şimdilik kalsın) diyor ve Dahiliye Vekâletine iade ediyor. İade edilen yazılarda bu belirtilmiştir. Şimdi bu vatanşümül Anayasasının kendisine tanıdığı hakka istinaden Yüksek Meclise müracaat ediyor. Müracaatı Dilekçe Komisyonunda tetkik ediyor, Dilekçe Komisyonu salâhiyeti dâhilinde olmadğından ve ancak bir kanun teklifi ile halledileceğinden bahsile reddedilmesini karar altına alıyor. Dilekçe Komisyonundan iki arkadaş

(1) 42 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

(2) 44 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

bu vatandaşın yapmış olduğu hizmeti vatanşümül görenek bir kanun teklifinde bulunuyorlar ve huzuruza geliyorlar. Gerek bunu iki muhterem arkadaşımız, gerekse Maliye Encümeni bu vatandaşın yapmış olduğu hizmetin vatanşümül olduğunu görerek bu vatandaşa vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasını kabul ediyorlar. Bütçe Encümeni bundan evvelki prensiplerine uygun olarak kanun teklifini reddediyor.

Bundan evvel Yüksek Meclisin kabul etmiş olduğu 551, 1485, 1890, 2251 ve 4298 numaralı kanunlarla, aynı mahiyette birkaç kanunla cenup bölgemizde gerek yabancılarla müştereken ve gerekse yalnız başına vatana göz diken, çete ve gruplar halinde tecavüzlerde bulunmak isteyenlere karşı çarpışanlara vatani hizmet tertibinden maaşlar bağlanmıştır.

Bu itibarla, bu iki arkadaşımızın getirmiş oldukları teklifin, henüz hangi hizmetin vatanşümül olup hangilerinin olmadıklarının tesbit edilmediği şu anda, Yüksek Meclisin daha evvel kabul etmiş olduğu kanunlar gibi bu vatandaşa da, Dahiliye Vekâletinin teklifi veçhile, maaş bağlanmasını ve bunun için de Maliye Encümeni mazbatasının müzakereye mevzu alınmasını arz ve teklif ediyor ve bu hususta bir de takrir takdim ediyorum. Kabulünü dilerim.

REİS — Hüseyin Ortakcioğlu buyurun.

HÜSEYİN ORTAKCIOĞLU (Çorum) — Muhterem arkadaşlar, şu tekliften faydalanması melhuz olan Abdülkerim Zirhli'yi tanımıyoruz. Kendi seçim bölgemizden bir vatandaş da değildir. Bu vatandaş Ağrı harekâtı zamanında yaralanmış ve neticede sol bacağı kesilmiştir. Şimdi halen 6 - 7 nüfuslu bir aile reisi olan Abdülkerim tek bacağı ile perişan bir durumdadır. Bu perişanlığın dolayısıyla vaktiyle hükümete müracaat etmiş kendisine muhtelif tarihlerde ceman 850 lira kadar da yardım yapılmıştır. İane kabîlinden Dahiliye Vekâletince yardım yapılmıştır; bacağının kesilmesi dolayısıyla çalışma kabiliyetini kaybetmiş olan bu vatandaş Büyük Millet Meclisine müracaat etmiştir. Büyük Millet Meclisinin bu gibi müracaatları tetkikle mukellef olan Dilekçe Komisyonu vatandaşın dilekçesinin mahiyetine ve talebine göre kendisine faydalı bir karar vermek imkânını bulamamış ve bu meseleyi de vazifesi dışında görmüştür.

Bu itibarla, bendeniz de Tahir Akman arka-

daşla beraber Dilekçe Komisyonunun bir âzası olarak şu vatandaşa hukukan bir imkân verelim diye, kendisini tanımadığımız halde, bir kanun teklif etmiş ve huzuruza getirmiş bulunuyoruz. Teklif Maliye Encümenince şayanı kabul görülmüş ve kendisine vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasını karar altına almış ve neticede bu iş paraya dayandığı için Bütçe Encümenine gitmiştir. Bütçe Encümeni, benden evvel burada konuşan arkadaşımın ifade ettiği gibi teklifi şayanı kabul görmemiştir. Bütçe Encümeni mazbatasının esbabı mucibesi şudur : (Vatani hizmet tertibinden maaş alabilmek için ifa edilen hizmetin vatanşümül olması ve bu hizmete karşılık bağlandığı zamanda bunun milletin şükran hislerine tam cevap teşkil etmiş olması) gibi iki esasa dayanıyor. Ve hâdisi mahiyeti itibarıyla bu iki esasa intibak etmediği için de bu kanun teklifini reddetmiş bulunmaktadır. Bendeniz Ağrı harekâtını Türkiye çapında bir harekât olarak telâkki etmekteyim. Elbette o büyük harekâtın vatanşümül olmadığını bu kürsüden ifade etmek biraz zor olur. Ağrı harekâtına iştirak eden bir vatandaş, orada yaralanmıştır, fevkalâde yararlıklar göstermiştir, milletin şükran hislerini celbedecek şekilde hareket etmiştir. Bu vatandaşın harekâtını milletin şükran hislerini celbedecek harekâttan değildir diye reddetmek doğru olmaz.

Sonra vatandaşın şükran hissi duyacağı vatana şâmil hâdiseyi de halletmek lâzımdır. Vatanşümül hâdisi objektif olarak tesbit edilmiş olsa elbette ki burada konuşmaya lüzum hissetmezdik. Bugün bu encümen şu hâdisi için vatanşümül değil diyecek, yarın bir başka encümen Ağrı harekâtını vatanşümül telâkki edebilecektir. Bu hâdisenin vatanşümül olmadığını nereden çıkarmaktadırlar. Şimdiye kadar Bütçe Encümeninden birçok hâdiseler geçmiş ve milletin şükran hislerine terüman olunarak vatani hizmet tertibinden maaş verilmesi icabetmiştir. Ve o yolda Bütçe Komisyonu mazbatasını lâhik olmuştur. Bu itibarla bu meseleler, objektif olarak tesbit edilmemiş ve hâdisenin mahiyeti Yüksek Heyetin takdirine kalmıştır.

Sonra ikinci bir esas noktaya daha işaret ediyorlar; «Vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması yolundaki bu teklif ancak içtimai bir müessese tarafından karşılanabilir.» deniyor. Arkadaşlarımdan sormak isterim, hakikaten

Türkiye'de kurulmuş böyle içtimai bir müessesese varsa, kanun teklifini ilgilendiren vatandaşa diyelim ki, sen, bizim kurmuş olduğumuz şu içtimai müesseseye müracaat et. Henüz bu gibilere yardım yapacak bir müessesese kurulmamıştır.

Sonra Şark harekâtına iştirak etmiş olan, Şark'ta idari ve askerî görev kabul edenler bilirler ki, Şark'ın kendisine mahsus bir hususiyeti vardır. Ağrı harekâtı gibi o dağlarda insanlarla mücadele etmek için ayrı ayrı usullere ihtiyaç vardır. O muhiti, oradaki kovukları ve mağaraları görmüş olanlar bilirler; eşkiya takibinde rehberlik yapmak; bu sivil insanların silâhlı kuvvetlerin yani nizami askerlerin yaptığı işlerden daha çetin, küçümsenemeyecek işlerdir. Bunlar jandarma olsalardı, resmen silâh altına çağrılmış olsalardı, kendilerine maaş bağlanırdı. Resmen silâh altına çağrılmamış ve fakat bu yardım vazifesini yapmaya mecbur edilmiş olan bu vatandaş, Dahiliye Vekâletinin bize verdiği malûmata göre, rehberlik yapmak vazifesiyle işe sevk edilmiş, bu mecburiyet karşısında bu işi yaparken yaralanmış ve bilâhara bu yüzden bacağı dahi kesilmiştir. Geçim sıkıntısı çeken bu vatandaşa maaş bağlamazsak, bundan sonra yapılacak hareketlerde ne ile ve kim nasıl örnek olacağız? Vatandaşum hâdiselere uygun değildir, sözünü nasıl tahakkuk ettireceğiz?

Bir noktayı huzurunuzda ifade etmek isterim : Türk milleti bizim karşımıza çıkıp da topyekûn; «Bizim şükran hislerimiz böyle bir maaşın bağlanmasını haklı görecektir ölçüde değildir.» diyerek bize muhalefet mi edecektir?

Binaenaleyh böyle bir ölçü yoktur. Muhterem Heyetiniz tarafından objektif bir ölçü kararlaştırılmış ve konmuş ise buna muhalif hareket edilmesine taraftar değilim. Bugüne kadar bu ölçü konulmamıştır, takdirle halledilmiştir. Bu ciheti Yüksek Heyetinize arz ediyorum. Bir takrir verdim. Bütçe Encümeni mazbatasının reddini Muhterem Heyetinizden rica ediyorum.

REİS — Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. MAZHAR ŞENER (Giresun) — Muhterem arkadaşlar; bu vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hususunda encümenimize gelen teklifleri müzakere ederken encümeniniz elbette ki, bâzı prensip meselelerini ortaya koymak ve ona göre karar almak mevkiinde idi.

Şimdi, bu mazbatamızın aleyhinde konuşan arkadaşlarımız bu vatandaşa bir yardım yapılması lüzumunu müdafaa ediyorlar.

Şunu peşinen arz edeyim ki, encümenimiz bu gibi tekliflerle ileri sürülen vatandaşlara maddi bir yardım yapılamasının aleyhinde değildir. Bizim bilsassa üzerinde hassasiyetle durduğumuz nokta; vatani hizmet tertibi gibi kutsi bir unvan ile ve hususi bir kanun çıkartmak suretiyle bir kimseye maaş bağlanmasıdır, bu mevzuun arz ettiği ehemmiyettir. Bu bakımdan Yüksek Meclis hâdiseyi vatanşümül ehemmiyette telâkki ederse, ona göre böyle hususi bir kanunla mânevi hizmetinin, aynı zamanda maddi olmaksızın ziyade mânevi mükâfatı olarak, bir hususi kanunla maaş bağlanması yoluna gidilebilir.

Biz de prensip olarak esasen maddi olmaktan ziyade mânevi mükâfat olarak hususi kannullarla maaş bağlanması noktalarını tesbit etmiş bulunuyoruz. Bunu raporumuzda da ifade ettik.

Arkadaşlarımız diyorlar ki; vatanşümül olup olmadığını nasıl tesbit edeceğiz. Bu, şüphesiz takdire taallük eden bir meseledir. Encümeniniz elbette ki, kendi çapında teklif edilen hâdiseyi tetkik ettikten sonra hizmetlerin vatanşümül olup olmadığı hakkında bir kanaate sahiboluyor ve müspet, menfi bir karara bağlıyor. Elbette ki, bu takdir hakkı, iş encümeninizden çıkıp Heyeti Umumiyeye geldikten sonra yani kanunun müzakeresi sırasında, Yüksek Heyetinizin olacaktır.

Yapılan hizmet Vatanşümül müdür? Biz bunu şu mânada anlıyoruz: Vatanşümül hizmet; meçhul vatani hizmetler değildir. Bir hizmet vatanşümül ise bunu Türk vatanının yalnız münevver değil, az, çok münevver olan kitlesi dahi bilir ve Türk Milletinin mümessili olan Meclis de filân hizmetin ve burada mevzu bahsolan şu hâdisedeki hizmetin bu ehemmiyette olup olmadığını takdir ederek ona göre karar verir.

Bendeniz, encümen olarak noktalarını ifade etmiş oluyorum. Takdir Yüksek Heyetinizindir.

REİS — Hulûsi Köymen.

HULÛSİ KÖYMEN (Bursa) — Muhterem arkadaşlar, bu mevzu üzerinde encümen sözcüsü arkadaşımızdan gayri, konuşan diğer arkadaş-

larımın noktalarını tamamen iştirak ettiğimi, evveleminde bildirmek suretiyle ben de bazı mâruzatımı bunlara katmak istiyorum.

İzah edilen hâdisede görülüyor ki, bu vatan-
daş Ağrı hâdisesinden bugüne kadar, hâdisesinin esnasında kaybettiği bir ayağının mahrumiyeti içinde, tek ayağı ile, hayatını sürükliye gelmiştir. Yapılan birçok teşebbüsler akim kalmıştır. Bu defa da tekrar bir teşebbüse atılmış ve fakat bu teşebbüs de akim kalmak tehlikesi ile karşı karşıya gelmiş bulunuyor. Bütçe Encümeninin mütalâasına göre, bu vatanşümül bir hizmet değildir. Binaenaleyh, millî şükranın bir ifadesi olan vatani hizmet tertibi ile kendisinin bir kanunla terfihine yahut da ıstırabının tehvinine imkân yoktur.

Şimdi, şu kürsüden öğrendiğimize bakılırsa, hâdisenin sureti vukuunu bu şekilde mütalâa; Yüksek Meclisin birçok emsalinde gösterdiği adalet ölçülerinden bu hâdisede tamamen ayrılarak, başka bir zaviyeden, başka bir görüşten adaleti belirtmek yolunda olunduğuna kanaat getirecek bir tebeddül karşısında bizi bırakıyor. Neden?

Arkadaşlar; bu Ağrı hâdisesinde isyanı bastırmak vazifesiyle mükellef olan erlerden her hangi birisi vazifeten gördüğü gayret ve hizmeti esnasında bir ayağını kaybetseydi âkıbeti ne olacaktı? Bunu mütalâa edelim. Hiç şüphesiz mevcut kanuna göre bu asker vatandaşın kaybettiği ayağının tazmini cihetine gidilecekti.

Şimdi, burada bu arkadaş vazifeli olmadığı halde kendisinin irade ve ihtiyarı ile böyle bir hizmeti re'sen kabul etmiş ve memleketi tehdit eden bir tehlike ateşini söndürmek için kendisini bu cidale atmış ve o sırada da bir ayağını kaybetmiştir. Çok rica ediyorum, vazifesini gören bir asker vazife esnasında ayağını kaybederse böyle bir taltife mazhar olur. Ama eğer o asker vazifesini ihmal ederse, kaçarsa, idama mahkûm olur. Bir taraftan vazifesini görmemek suretiyle ceza müeyyidesiyle karşı karşıyadır, diğer taraftan vazife görürken bir uzvunu kaybetmesi halinde tazmin teminatı altındadır. Şu hâdisede vatandaş vazife görmediği halde hiçbir ceza tehdidi altında olmaksızın hizmeti görüyor ve bir ayağını kaybediyor. Ona : «Biz sana tazminat veremeyiz, sen asker değilsin, ihtiyarı olarak bir fedakârlık yapmışsın», diyoruz. Hattâ bu şekilde izah ediyoruz : «Bir aya-

ğını kaybetmişsen kendi amelinin cezasıdır, bunu hayatın boyunca çekeceksin», diyoruz.

Arkadaşlar, böyle bir adalet, böyle bir usul, böyle bir hukuki mülâhaza asla şayanı itibar ve imtisal olamaz. Bunun karşısında hakikaten herkesi, birtakım hâdiseler muvacehesinde icabettiği takdirde, gereken hizmeti ifa noktasından içinden duyduğu ateşin sönmesine dahi sebebiyet vermiş oluruz. Halbuki biz bu hizmetleri daimî surette teşvik edecek olan bir âmme vicdanı tecellisini, tezahürünü teshil mevkiindeyiz. Bu bakımdan bence diğer arkadaşlarım gibi bu arkadaşın, bu vatandaşın ayağının tazmini cihetine gidilmesinde mahzûn adaletin tatbiki gibi güzel bir hüküm ifadesi vardır. Bundan tavakki etmekte de menfi bir tesir vardır.

Bu mülâhaza ile tekliflerin kabulünü rica ediyorum.

REİS — Zeki Başağa, Gümüşane.

ZEKİ BAŞAĞA (Gümüşane) — Muhterem arkadaşlar; bendeniz, bu maaş bağlanması arzu edilen vatandaş tanımam. Yalnız, bu mevzudaki hâdisenin vatanşümül olup olmadığı üzerinde Bütçe Encümeninin mütalâasına birkaç kelime ile cevap vermek istiyorum.

Bu hâdisesinin benim şahsi kanaatime göre, vatanşümül bir hâdisedir. Çünkü o zaman, ben çok iyi hatırlıyorum, bu hâdisesinin zuhur ettiği vakit, o isyanı tenkil için Bayburt'tan Yedinci alay vaka mahalline hareket ettiği zaman, bu alayı teşyi için yollara halılar serilmiş, kurbanlar kesilmişti. Bunun ifade ettiği mâna, hâdisenin vatandaşın vicdanında pek büyük ıstırap tevliyetiğidir. Bu hâdisesinin dolayısıyla Şarktaki vatandaşlarımız ne kadar ıstırap çekmişlerse Traya'daki ve bütün vatan sathındaki vatandaşlarımızın da elbet aynı ıstırapı çekmiş olmaları icabeder. Böyle bir vaka karşısında her türlü tehlikeyi göze alarak kendisini feda edencesine öne düşmek, istihbaratta çalışmak ve o ocakların yerlerini bizzat jandarmaya haber vermek suretiyle orduya en büyük hizmeti yapmış olmak mevkiinde olan bir vatandaştan, zannediyorum ki, Türk Milleti 150 lirayı esirgemez. Bhusus ki, bu vatandaş yaptığı bu hizmet sebebiyle ayağını kaybederek çoluk çocuğu ile büyük bir ıstırap içinde çırpınmaktadır. Onun için ben, hassaten rica ediyorum, Büyük Meclisimiz hamiyet eseri olarak bu kararı versin.

KEMAL BALTA (Rize) — Efendim, Ağrı

harekâtına bendeniz iştirak ettim. Hakikaten memleketin bünyesi üzerinde en çok tesir eden bir hareketti. 20 milyon lira kadar da masraf yapılmıştır. Binaenaleyh şimdi bu vatandaş hiç bir mecburiyeti yokken sırf vatana hizmet için çalışmış jandarmaya klavuzluk etmiş. Hakikaten oralarda klavuz olmadan ordunun hareket etmesi de pek kolay bir şey değildir. Hülûsi bey arkadaşımızın buyurdıkları gibi asli olarak bu vazifeyi yapmış olsaydı elbetteki, nimetinden istifade edecekti. Bu arkadaşın askerî vazifesi olmadığı halde vazife uğrunda bir bacağına kaybederse taltif edilmemesi adaletle kabiletelif olamaz. Binaenaleyh Ağrı harekâtında bulunan ve orada hizmet eden arkadaşların vatanşümül fedakârlığı olup olmadığı meselesi görüşülür ve uzun uzadıya münakaşa edilebilir. Bu harekâta 25 bin kişilik iki kolordu halinde iştirak edilmiştir ve yirmi milyon lira da masraf yapılmıştır. Bu hizmetin vatani hizmet olup olmaması meselesi Yüksek Komisyonun telâkki meselesidir. Hakikatte bu vatani vazife de büyük hizmettir. Bu büyük hizmetten dolayı bu vatandaş bacağına birini kaybetmiştir. Binaenaleyh arkadaşların bu teklifinin desteklenmesini ben de rica ediyorum. Mâruzatım bundan ibarettir. (Reye; reye sesleri).

REİS — Encümen.

BÜTÇE EN. M. M. MAZHAR ŞENER (Giresun) — Bir noktayı tavzih için huzuruza çıkmış bulunuyorum.

Arkadaşlar, hâdisenin vatanşümül olduğunda müttefiktirler. Encümen de bunu kabul ediyor. Fakat burada bahis mevzuu olan; bu hâdisenin vatanşümül olduğu değil, hâdisi içinde bulunan bu sivil vatandaşın hizmetidir. Bütçe Encümeninizin vatanşümül görmediği bu şahsın hizmetidir. Şüphesiz bu bir takdir meselesidir. Çünkü bu vatandaş jandarmanın ücret mukabilinde tuttuğu bir vatandaşdır ve hizmetinin karşılığını almış ve vaktiyle de kendisine 850 liralık bir de yardım yapılmıştır.

Encümeniniz maddi yardım yapılmasının aleyhinde değildir. Hükümet tekrar bu vatandaşın yardım yapmak istiyorsa bunu yapmak imkânına maliktir ve tahsisatı da vardır. Encümeninizin aleyhinde bulunduğu, üzerinde durduğu nokta, hakikaten hizmet itibariyle vatanperverane bir kahramanlık mertebesine ulaşmış insanlara tahsis ettiğimiz bu mevzuda, bu mü-

nasebetle hususi bir kanun çıkarılmasının doğru olmayacağıdır. Bunu arz etmekte fayda bulduğumuz için tekrar söz aldım.

REİS — Sebati Bey encümen mazbatasının lehinde mi yoksa aleyhinde mi konuşacaksınız?

SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Elbette ki lehinde konuşacağım.

REİS — O halde buyurunuz.

SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Muhterem arkadaşlarım, burada Bütçe Encümeninin müzakerelerinde hazır bulunmuş ve bu mazbataya rey vermiş bir arkadaşımız sıfatıyla, bir iki noktayı tavzih etmek lüzumunu hissettim. Mazbata Muharriri arkadaşım, bu meselenin üzerinde komisyonun görüşünü arz etti. Arkadaşımız, bilhassa Kemal Balta arkadaşımız, Ağrı hâdisesinin ve Ağrı harekâtının memleketimiz bakımından vatanşümül bir mahiyet arz eden bir hâdisi ve hareket olduğunu tebarüz ettirdiler. Elbette öyledir. Fakat Ağrı harekâtında vâkı olmuş olan, fertlerin hareketlerinin ve fiillerinin hizmet bakımından vatanşümül bir ehemmiyet arz etmesi, hâdisesi, Ağrı hâdisesinin vatanşümül olmasından tamamen ayrı bir meseledir. Ağrı hâdisesine on binlerce insan iştirak etmiştir ve bu on binlerce insanın hepsi muayyen derecelerde hizmetler ifa etmişlerdir. Nihayet bu gibi harekât ve hâdiseler tarihimizde eksik değildir. Tarihimizde gerek dâhilî isyanlar sırasında, gerek hariçten memleketimizin üçte ikisi istilâya uğradığı zaman yapılan mücadele esnasında on binlerce, yüz binlerce vatandaş bu vatana hizmet etmişlerdir. Şu hâdisede vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması teklifi, Abdülkerim Zırlı'ya vatana hizmet etmediği için kabul edilmemiş değil, vatana çok daha büyük ölçüde hizmet etmiş olmak lâzımdır düşüncesiyle encümenince reddedilmiştir. Vatani hizmet hakikaten vatanşümül, Türk milletinin minnetine hak kazanacak mahiyette olmalıdır. Elbette tarlada çift süren bir çiftçinin ifa ettiği hizmet dahi vatana hizmettir. Fakat bunun Türk milletinin mümessili olan Büyük Meclisten hususi bir kanun çıkarmak suretiyle kahramanlara karşı göstermemiz lâzımgelen minnet tezahürü olduğunun unutulmaması lâzımdır kanaatıyla bu teklifi, bu yurttaşımızın yardıma muhtaç olup olmadığını düşünmeksizin, reddettik.

Hüseyin Ortakçıoğlu arkadaşımız, haber ver-

meye mecbur edilmiştir, dedi. Sinan Tekelioğlu arkadaşımız iyi bilirler, bu memleket düşman istilâsına uğradığı zaman askerin yanında 10 binlerce, yüz binlerce sivil vatandaş mücadeleye girmiştir, bunların yaptığı da vatani hizmettir. Büyük Millet Meclisi Anteb harekâtına iştirak etmiş bir vatandaşın vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasını isteyen müracaatımı pek az evvel bu esbabı mucibe ile reddetmiş bulunuyor. Biz, arkadaşlar bu hizmetlerin vatani hizmet olduğunu kabul ediyoruz; fakat encümen bunu; hakikaten vatanşümül, Büyük Millet Meclisinin, Büyük Türk milletinin minnet ve şükranını ifade edecek, hakikaten kudsi bir tezahür mahiyetini arz edecek olan hususi bir kanun çıkarılmasına uyacak mertebede bir hizmet olduğunu kabul etmemiştir. Bu bakımdan biz bu kanun teklifini reddetmek mecburiyetinde kaldık.

Sonra bir şey daha ilâve edeyim, mevzuubahs edilen, ayağını kaybetmiş olan arkadaşı Ortakcioğlu arkadaşımız belki tanımaz, ama ben tanırım. Vazife icabı Dahiliye Vekâletine gelip yardım istediği zamanlarda kendisi ile konuştum, bilirim. Kendisine bu Devlet mütaaddit defalar yardım yapmıştır. Bu Devletin bu arkadaşına yaptığı yardımlar, aynı harekâta iştirak etmiş olan, aynı harekâta bu arkadaştan fazla hizmet etmiş bulunan binlerce vatandaşa yapılmamıştır.

HÜSEYİN ORTAKCIOĞLU (Çorum) — Ayağı kesilmiş bir tane göster.

SEBATİ ATAMAN (Devamla) — Bacağı kesilmiş çok insan vardır. Bacağı kesilmiş değil, hayatını feda etmiş insanlar vardır!

Muhterem arkadaşlar, mesele şudur; vatani hizmet tertibinden maaş bağlanmasını biz şu ölçülerle ele alırsak, hakikaten memleketimiz gibi mütaaddit düşmanların istilâsına uğramış, mütaaddit dahili isyanlar geçirmiş olan bir memlekette, bu hareketlere iştirak etmiş olan vatandaşlarımızın on binlercesine, vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması icabeder. Çünkü bunların hepsi vatana hizmet etmişlerdir, arkadaşlar.

Büyük ölçüde hizmet, etmiş kahramanlık mertebesine çıkmış olanlara bu maaşı hasrû tahsis etmek mecburiyetinde olduğumuzu düşünerek bunu reddettik.

REİS — Kifayet tavrı gelmiştir, yalnız Dahili Nizamnamenin 103 ncu maddesine göre

henüz leh ve aleyhte ikişer kişi konuşmadığı için kifayeti reyinize arz etmiyeceğim. Bu itibarla Sebati Bey aleyhte konuştu; komisyon mazbatasını lehinde söz isteyen başka arkadaş var mı?.. (Yok sesleri) O halde kifayet tavrını okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Mesele aydınlandığından, müzakerelerin kifayetinin oya konmasını arz ederim.

Erzurum Denizli
Abdülkadir Eryurt Hamdi Sancar

REİS — Kifayeti kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Diğer tavrı okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Ağrı harekâtı esnasında bacağından yaralanıp bilâhara sol bacağı kesilerek mâlûl kalan Abdülkerim Zırlı'ya maaş bağlanmaması hakkındaki Bütçe Encümeni mazbatasının reddini ve maaş bağlanmasını arz ve teklif ederiz.

Erzincan Çorum Yozgad
T. Şenocak H. Ortakcioğlu Ali Ünlüsoy

Yüksek Reisliğe

Şifahi arz ve izah ettiğim veçhile müzakere edilmekte olan Bitlis'in Zeydan Mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim'e vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması zımında yapılan teklif ile Maliye Encümeni mazbatasının kabulünü, Bütçe Encümeni mazbatasının reddini arz ve teklif ederim.

Yozgad

Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu

Yüksek Reisliğe

Müzakere kâfidir. Bütçe Komisyonu mazbatasının reddi ile Maliye Komisyonu mazbatasının müzakere ile kabulünü arz ederim.

Bursa

Muhlis Erdener

REİS — Tavrıların hepsi aynı mahiyettedir. Tavrı okutuyorum. (Neyi sesleri) Bütçe Encümeni mazbatasının reddini kabul edenler... Aksini kabul edenler... (Ne demek? sesleri) Efendim, evvelâ Bütçe Encümeni mazbatasının reddini reye koydum. Tavrı okutuyorum Bütçe Encümeni mazbatasının reddini ve bir maaş bağlanmasını âmirdir. Bunu reyinize arz

ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrirler kabul edilmiş, Bütçe Encümeni mazbatasını reddedilmiştir. Maliye Encümeni metni üzerinden müzakereye devam edeceğiz.

Teklifin heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Bitlis'in Zeydan Mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Ağrı harekâtı sırasında, bir eşkıya grubu ile vukubulan müsademede yaralanıp bir bacağı kaybetmiş olan Bitlis'in Zeydan mahallesinden Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden 150 lira aylık bağlanmıştır.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meclise girer.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir, efendim.

4. — *Takip ve tahsiline mahal veya imkân görülemeyen 438 516,67 liranın terkinini ve 3 271,40 liranın affı hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Bütçe Encümeni mazbatasını (3/195) (1)*

REİS — Mazbatayı okutuyoruz efendim.

(Bütçe Encümeni mazbatasını okundu)

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

Buyurun Sırrı Atalay.

SIRRI ATALAY (Kars) — Muhterem arkadaşlarım; idare rejimi içerisinde kırtasiyecilik elbette arzu edilmez. Yalnız bir hususta şahsan kırtasiyeciliğin lüzumlu ve faydalı olduğuna

(1) 50 No. lu matbuat zaptının sonundadır.

kaaniim. Bu da devlet alacaklarının tahsili hususudur. Bu husustaki kırtasiyecilik hakikaten devlet alacaklarını mümkün kılar. 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 131 ve 133 nci maddelerine göre bir miktar paranın terkinini bir miktarının affı istenmektedir. 1050 sayılı Kanunun 133 nci maddesine göre; takip ve tahsiline imkân kalmıyan meblâğların terkinini ister. Malî Müşavere Heyeti teklifte bulunur, Büyük Millet Meclisine akseder, af hususu için Maliye Vekiline bildirir. Şimdi bu cetvel içinde bâzı meblâğ vardır ki; tahsil ve takibine imkân yolları aranmamıştır. Meselâ 1952 senesinde Nuriye Arya isminde bir hanım için fazla olarak 2 024 lira Hazine alacağı mahkemeye intikal etmiş, buradaki kayıtlara göre Temyiz Mahkemesi kısmen lehte kısmen aleyhte olarak bozmuştur. Tahsil ve takip imkânı varken terkinini istenmektedir. Sayfa 34 te kanunun sarîh hükmüne göre terkin için tahsil ve takibine imkân olmamak lâzımdır, bütün yollar kapandığı halde terkinine gidebilir. Temyiz Mahkemesi kısmen lehte ve aleyhte bozmuş, tekrar mahkemeye gidilmiyor, terkinini isteniyor. Halbuki kanun takip ve tahsiline imkân olmıyan, yani bütün kanuni yollar ve formaliteler sona erecek, senelere takibedilecek, ancak ondan sonra terkinini cihetine gidilebileceğini âmirdir. Daha kanuni yollar açık, tahsili mümkün iken terkinini cihetine gidilmek isteniyor. Bu, kanunun sarîh hükümlerine aykırıdır. Diğer taraftan yine burada bir büyük elçiliğimizde yapılan 20 bin liralık bir pul hırsızlığından bahsediliyor. Burada bir esbabı mu'ebe bulamadım. Suçlu aranmış da bulunamamış mı? Yoksa suçlu hakkında idari makamlarca bir ademitakip kararı mı verilmiş de terkinini cihetine gidilmek isteniyor?

Muhasebe Umumiye Kanununun 133 nci maddesine göre Malî Müşavere Heyeti Maliye Vekiline affı lâzımgelen, yani hakkaniyet kaidelerine göre artık tahsili mümkün olmıyan bâzı Hazine alacaklarının tahsilinden vazgeçilmesini bildirir. Bütçe Encümeni affın hususi bir kanun mevzuu olabileceği mülâhazası ile ikisini birleştiriyor, yani biri Müşavere Heyetinden gelen talep, diğeri af talebi ikisini terkinine tâbi tutuyor. Muhasebe Umumiye Kanununun 131 ve 133 nci maddelerini birleştiriyor, terkin talebi olarak getiriyor. Halbuki Maliye Vekâleti ve Müşavere Heyetinin tetkikleri ve teklifleri

bu yolda değildir. Burada zannedersem kanunun hükümlerine bir aykırılık daha vardır. Şahsan demin mâruzatıma başladığım zaman arz ettiğim gibi, Hazine alacaklarına karşı hassasiyet ve ilgi gösterildiği yolunda beni tatmin etmiş bir talep karşısında bulunmadığımı arz etmek isterim.

REİS — Başka söz istiyen var mı? Buyurun, Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA MAZHAR ŞENER (Giresun) — Sırf tereddüde mahal kalmamak için arz ediyorum, Sırrı Atalay arkadaşımızın burada mevzuubahsettiği 2 024 lira meselesinde her hangi bir kanuna uymayan taraf yoktur. 4353 numaralı Kanunla ihtilâflı mevzularda Meclis, Maliye Vekâletine salâhiyet vermiştir. Maliye Vekili eğer müspet bir netice alınmayacağına kanaat getirirse, temyiz yoluna gidip gitmemekte serbesttir. Maliye Vekili de bu ihtiyarını kullanarak bunun takibine mahal görmemiştir. Müşavere Encümeninden usulüne göre kararı almış bulunduğunu arz ederim.

REİS — Başka söz istiyen bulunmadığına göre mazbatayı oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Seçim neticeleri gelmiştir, okutuyorum:

Yüksek Reisliğe

Bütçe Encümeni için yapılan seçim sonunda aşağıda isimleri yazılı zatlar, hizalarında gösterilen reyleri almışlardır. (İştirak 217 dir.)

Arz olunur.

Konya	Kars	
Sabahattin Sönmez	R. Çakır	
	Uşak	
	Hâcim Yılmaz	
Fatin Rüştü Zorlu	Çanakkale	200
Yaşar Gümüşel	Çoruh	216
Hayrettin Erkmen	Giresun	217
Behçet Uz	İzmir	215
Şefik Çağlayan	Muş	216

30. I . 1956

Yüksek Reisliğe

Hariciye Encümeni için yapılan seçim sonunda aşağıda isimleri yazılı zatlar hizalarında gösterilen reyleri almışlardır. (İştirak 206 dir.)

Arz olunur.

Ankara	Çorum	Balıkesir
F. Zincirkıran	H. Ortakçioğlu	M. Iştın

Sıtkı Yırcalı	Balıkesir	205
Hasan Polatkan	Eskişehir	205
Kemal Zeytinoglu	Eskişehir	205
Hamza Osman Erkan	Kocaeli	206

30. I . 1956

Yüksek Reisliğe

Dahiliye Encümeni için yapılan seçim sonunda aşağıda ismi yazılı zat, hizasında gösterilen rey almıştır. (İştirak 218 dir.)

Arz olunur.

İçel	Erzurum	Trabzon
İbrahim Gürgen	Esat Tuncel	Pertev Sanaç
Tevfik Şenocak	Erzincan	218

REİS — Bu arkadaşlarımız bu encümenlere seçilmişlerdir, efendim.

5. — *Rize Mebusu İzzet Akçal ve Niğde Mebusu Hüseyin Avni Göktürk'ün, tescil edilmeyen birleşmelerle bunlardan doğan çocukların cezasız tesciline dair kanun teklifi ve Dahiliye, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/17)*

REİS — İkinci müzakeresine devam ediyoruz. Encümeniden gelen dördüncü maddeyi okuyoruz:

MADDE 4. — Bu kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı alâkalılar, öğrendikleri tarihten itibaren altı ay zarfında bu kanundaki şartlar mevcudolmadığı halde tescilin yapılmış olduğuna istinaden salâhiyetli mahkemede tescilin iptali dâvası açılabilir.

Cumhuriyet müddeiumumisinin butlan dâvası hakkı mahfuzdur.

REİS — Madde ile ilgili takrirler var efendim, okutuyoruz:

Reisliğe

4 ncü maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Konya Mebusu
Hidayet Aydmir

Madde 4. — Bu kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı alâkalılar öğrendikleri tarihten itibaren altı ay zarfında Türk Medeni Kanununun salâhiyetli kıldığı mahkemede dâva açabilirler. Cumhuriyet müddeiumumisinin butlan dâvası hakkı mahfuzdur.

Yüksek Reisliğe

Rize Mebusu İzzet Akçal ve Niğde Mebusu Hüseyin Avni Göktürk'ün tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tesciline mütedair bulunan ve ikinci müzakeresi yapılacak olan kanun teklifinin (4) neü maddesinin aşağıda arz olunan şekilde değiştirilmesini istirham eylerim.

Yozgad
Mahmut Ataman

Balıkesir
Mekki Sait Esen

Madde 4. — Bu kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı alâkahılar, öğrendikleri tarihten itibaren altı ay zarfında Türk Medeni Kanununun hükümlerine göre salâhiyetli mahkemede dâva açabilirler.

Cumhuriyet müddeiummunisinin butlan dâvası hakkı mahfuzdur.

ADLIYE ENCÜMENİ NAMINA VACİD ASENSA (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar; bu maddenin daha evvel yapılan müzakerelerde encümen ile Hidayet Aydıner arkadaşımız arasında bir noktainazar ihtilâfı tahaddüs etmişti.

Kendilerinin şimdi yapmış oldukları teklifin mahiyetine göre hakka rücu ettiklerini görüyoruz. Yalnız Hidayet Aydıner'in teklifinde şu fark vardır. Son cümlesinde; «Türk Medeni Kanununun salâhiyetli kıldığı mahkemede dâva açabilirler» deniliyor. Halbuki komisyonumuzun evvelce izhar edip de Yüksek Heyetinizin tasvibine arz olunan metin ise aynen şöyledir.»

«Türk Medeni Kanununun hükümlerine göre salâhiyetli mahkemede dâva açabilirler.»

Her iki cümlelerin mahiyet itibarıyla aynı hükümleri ihtiva etmesi bakımından bize Hidayet Aydıner arkadaşımızın yapmış olduğu teklifin kabulünde hiçbir mahzur yoktur.

Şunu da berveçhipeşin arz edeyim ki, bu maddenin müzakereleri sırasında komisyon adına mâruzatta bulunduğum esaslar tamamen yerinde durmaktadır. Teklifteki takdim ve tehir yollu yapılan cümle değişikliği o esaslara müessir bulunmamaktadır. Bu ciheti bilhassa kayıt ve arz ederim. Bu itibarla Hidayet Aydıner arkadaşımızın teklifine komisyon namına aynen iltihak ediyoruz. Ve kendisine de, tekrar ediyorum, mantık esaslarını kabul etmesinden dolayı tebriklerimi sunarım.

REİS — Hidayet Aydıner.

HİDAYET AYDINER (Konya) — Muhterem arkadaşlar, Vacid Asena arkadaşımız benim hakka rücu ettiğimi beyan suretiyle tebriklerini beyan buyurdular. Evvelce haksız bir beyanda bulunmuşum da sonradan hakka rücu etmişim. Bunu tavzih ve evvelki teklifimde bir haksızlık ve ondan rücu olmadığını beyan için huzurunuzda çıkmış bulunuyorum. Kanunu Medeniye atıf, bir salâhiyet meselesini hal için idi. Fakat bu atıftaki ifade za'fı sebebiyle komisyon sözcüsü huzurunuzda ve raporunda bu bir salâhiyet meselesi değil de esas meselesi imiş gibi dâvacının Kanunu Medeni hükümlerine istinaden dâva açacaklarını ifade eder beyanda bulunmuştur. Kanunu Medeniye atıftan maksadı bu değildir; atıftan maksat şudur : Kanunu Medenin 299 neu maddesi nesep mesailinde salâhiyet noktasından istisnai bir hüküm koymuştur, o da şudur : Çocuğun doğduğu tarihte dâvacının bulunduğu yer mahkemesi veya dâva tarihinde müddeialehyin bulunduğu yer mahkemesidir.

Evvelce kabul edilen ve müddeti hitam bulunan 299 neu maddeye atıf yapıyor ve «Kanunu Medeniye göre salâhiyetli olan mahkeme» diyordu. Yani encümen mazbatasında bunu açık olarak ifade etmiyordu ve madde sanki salâhiyetli mahkemeyi tâyin için değil de dâvacının Kanunu Medeniye istinaden tescilin iptalini dâva edebileceği zannını uyandırıyor. Halbuki böyle bir telâkki yanlıştır. Çünkü bu tescil zaten Kanunu Medeniye aykırı olarak kabulüne zaruret hâsıl olan bir kanundur. Bu tescilin Kanunu Medeniye istinaden iptali bittabi mevzu bahis olmaz. Aksi halde maksadı fevt olur. Onun için son teklifimle 4 neü madde Kanunu Medeniye yapılan atfın maksadın Kanunu Medenin 299 neu maddesinde nesep dâvalarında salâhiyeti kabul edilen mahkeme olduğuna şüphe bırakmayacak bir şekle sokulmuştur. Salâhiyeti bu suretle hallettikten sonra dâvacı hangi kanuna istinaden dâva edecektir? Kanunu Medeniye göre mi? Hayır.. Çünkü bu kanun, malûmuâliniz, Kanunu Medenin kabul etmediği, evlilik dışı doğan çocukların nesebini tashihe mâtuftur. Bu sebeple dâvacı Kanunu Medenin nesep hükümlerine münafi olan işbu yeni kanundaki şartlar mevcudolmadığı halde, tescil yapılmış ise, işte bu kanuna müsteniden itiraz yapar. Yani bu kanun ne arıyor? Ka-

nun, evlenmelerine mâni olmıyan zevattan doğacak çocuklar tescil edilebilir; sonra karı - koca gibi yaşamış olanlardan doğan çocuklar tescil edilebilir. Bu şartlar yokken yapılan tescilin iptali elbette bu kanuna istinat eden bir dâvadır. Kanunu Medeniye değil. Encümen Sözcüsünü hataya düşüren za'fı telifi ortadan kaldıracak olan yeni teklifimin Yüksek Heyetçe kabulünü rica ediyorum..

VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, za'fı teliften bahseden Hidayet Aydın arkadaşımız, bundan evvelki müzakerede teklif ettiği metne bir an için atfı nazar etse za'fı telif nedir? Bütün hüviyetiyle o zaman anlar.

REİS — Efendim, encümen Hidayet Aydın'ın tadil teklifine iştirak ettiğinden 4 neü madde olarak bu teklifi okuyoruz :

Madde 4. — Bu kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı alâkahlar öğrendikleri tarihten itibaren altı ay zarfında Türk Medeni Kanununun salâhiyetli kıldığı mahkemede dâva açabilirler. Cumhuriyet müddeiumumisinin butlan dâvası hakkı mahfuzdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanun neşri tarihinde mecrüreye girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümünü açık oyunuzla arz ediyorum.

6. — *Van Mebusu Kemal Yörükoğlu ve 18 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/214) (1)*

REİS — Efendim, Adliye Encümeni bu kanun teklifinin takdimen konuşulmasını talebetmektedir.

Takdimen görüşülmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen varmı? (Yok sesleri).

Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmiştir.

Mazbatada müstacelen müzakeresi teklif olunmaktadır. Kabul edenler... Etmeyenler... Müstacelen görüşülmesi kabul edilmiştir.

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna Bağlı (1) sayılı Cetvel ile Tadil ve Eklerinin Adliye Vekâleti Kısmında Değişiklik Yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti vilâyetler kısmından ilişik (1) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar çıkarılmış ve ilişik (2) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

ADLİYE ENCÜMENİ ADINA SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Efendim, bu maddede ufak bir tashih yapmak icab ediyor : Altıncı satırda ... (ve) den sonra (yerine) kelimesi ilâve edilecek. Yani (ve yerine ilişik...) denecek madde devam edecektir.

REİS — Başka söz istiyen yok, maddeyi bu tashihle reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 29 Şubat 1956 tarihinden itibaren muteberdir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve teklif kanunlaşmıştır.

7. — *Denizli Mebusu Ahmet Hamdi Sancar ve 16 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve ekle-*

(1) 52 sıra sayılı matbuu zaptın sonundadır.

rinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/201) (1)

REİS — Efendim, mazbatada bu teklifin takdimen konuşulması talebedilmektedir.

Takdimen görüşülmesini kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen varmı? (Yok sesleri)

Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmiştir.

Ayrıca müstacelen müzakeresi teklif olunmuştur, kabul edenler... Etmeyenler... Müstacelen görüşülmesi kabul edilmiştir.

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna Bağlı (1) sayılı Cetvel ile Tadil ve Eklerinin Adliye Vekâleti Kısmında Değişiklik Yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti vilâyetler kısmından ilişik (1) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar çıkarılmış ve mezkûr cetvele, ilişik (2) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

REİS — Söz istiyen yok, maddeyi reyinize arz ediyorum kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 29 Şubat 1956 tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

REİS — İkinci müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz.

8. — 5434 sayılı Kanununun 133 ncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan Askerî Mâlûllerin

(1) 53 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

Terfihine dair olan 551 sayılı Kanuna göre araziye müstahak olup da henüz bu haklarını arazi olarak alamıyanların istihkaklarının nakden ödenmesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/155)

REİS — 28 nei İnikatta lâyihaanın heyeti umumiyesine ait müzakere bitmiş olduğundan, maddeler üzerindeki müzakereye geçiyoruz efendim.

SİNAN TEKELİOĞLU (Seyhan) — Usul hakkında söz istiyorum.

5434 sayılı Kanununun 133 ncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan Askerî Mâlûllerin Terfihlerine dair olan 551 sayılı Kanuna Göre Araziye Müstahak Olup da Henüz Bu Haklarını Arazi Olarak Alamıyanların İstihkaklarının Nakden Ödenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 133 ncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan ve Askerî Mâlûllerin Terfihine dair olan 551 sayılı Kanunun meriyette bulunduğu sırada istihkak kesbettikleri halde bu haklarını arazi olarak alamıyan 5 ve 6 nei derecelerden er mâlûllerinin bu hakları bin lira olarak nakden ödenir.

REİS — Usul hakkında konuşmak üzere Sinan Tekelioğlu, buyurun.

SİNAN TEKELİOĞLU (Seyhan) — Arkadaşlar kanunun tümü üzerindeki müzakere hitama ermemiştir. Bendeniz bir takrir vermiştim, ekseriyet yoktur, dediler ve celseyi kestiler. Kanunun tümü üzerinde mütalâalar sona ermediğine göre tümü üzerinde görüşmek icabeder.

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bitmiştir ve birinci madde okunmuştur.

Madde üzerinde Sırrı Atalay, buyurun.

SİRRİ ATALAY (Kars) — Madde üzerinde mâruzatta bulunacağım. Zannedersem Sinan Tekelioğlu arkadaşımızın arzusu bu sualle yerine getirilmiş olacaktır.

5 ve 6 nei derecede er mâlûllere 1 000 lira verilmek isteniyor ki, bunların 7 598 tanesine 200 liralık arazi verilmiştir, 1 390 şube haklarını kullanmamıştır, 5 ve 6 nei derecede er mâlûllerinin arzularının şu şekilde halli mümkündür. Fakat hakkaniyete uygun değildir.

Bu kanunla bunlara biner lira verilmek suretiyle hazine ile alâkaları kesilmek isteniyor. Tarih, 1341. Yani aşağı yukarı 36 küsur sene önce 200 liralık arazi müktesep hakları idi. Bütçe Komisyonu ise biner lira vermek istiyor. 1341 senesindeki arazinin kıymeti ile bugünkü kıymetini nazarı itibara alırsak bin liranın pek az bir para olduğu meydana çıkacağı gibi, yıllardan beri mağdur olmuş bir insan için bin lira bir çerez mahiyetindedir. Bu para ile onun istihsale geçmesine, iktisadi durumunu düzeltmesine imkân yoktur. Eğer bunlara hakikaten bir yardım yapmak istiyorsak, hiç olmazsa Millî Savunma Komisyonunun tervicettiği ve raporuna dercettiği üç bin liranın verilmesi yerinde olur, bunlara bir yardım olur. Esasen bugünkü para değeri karşısında bin liralık bir yardım, arz ettiğim gibi, çerez parasından ileri gidemez, nihayet iki kat elbisenin karşılığıdır. Bu itibarla, onlara bir yardımda bulunmak, iktisadi durumunu düzeltmek, istihsaline medar olmak istiyorsak bu meblâğı Millî Müdafaa Encümeninin tesbit ettiği gibi 3 bin lira olarak kabul edelim, maksat da hâsıl olur. Hulâsaten bu mağdur kalmış 1 390 vatandaşımızın sevinmesini iş - gücüne yardımın medar olmasını temin ediyorsak ve yardımdaki maksadın husul bulmasını istiyorsak üç bin lira verilmesini kabul edelim, bunun için bir teklif veriyorum, kabulünü rica ederim.

REİS — Sinan Tekelioğlu.

SİNAN TEKELİOĞLU (Seyhan) — Sayın arkadaşlar; 200 liralık arazi 1341 senesinde her halde 20 dekardan aşağı düşmezdi. Ama şimdi bin liraya arazi almaya kalkarsa bizim memlekette, Adana'da iki dekar alır. Başka yerleri bilmem. Binaenaleyh muharebe esnasında memleketin mukadderatını kurtarmak için mühim uzuvlarını kaybederek mâlûl olmuş insanlara hükümet, o zaman 5 - 6 derecedekilere maaş vermiyordu. Hiç olmazsa hayatlarını idame edebilmek için 200 dekarlık arazi vermişti. Biz Millî Müdafaa Encümeni olarak, ihtisas encümeni olarak altı bin lira verilmesini tesbit ettik. Fakat sonra üç bin lira üzerinden mazbatayı tanzim ettik. Tabii, hükümetin gelirini, giderini nazarı itibara alan Bütçe Komisyonu bin liraya indirmiş. Fakat bin lira ile bunları terfi imkânı olmadığı için Millî Müdafaa Encümeninin kabul etmiş olduğu 3 bin liranın bunlara veril-

mesini arkadaşım teklif etti. Bendenizin de bu hususta bir takririm var. Lütfen bu 3 bin lirayı kabul edecek olursanız, hiç olmazsa, hayatlarının sonuna yaklaşmış olan, 55 - 60 yaşına gelmiş olan bu insanların geçimlerine medar olabilecek bir vaziyeti hâsıl etmiş olursunuz. Lûtf ve ihsanımıza intizar ederek kabul buyurulmasını arz ederim. Onun için Millî Müdafaa Encümeni mazbatasının müzakere mevzuu olmasını rica ederim.

REİS — Efendim, Sinan Tekelioğlu'nun vâkı itirazları üzerine bundan evvelki zabıtları tetkik ettik. Zabıtlardan, Heyeti Umumiye müzakerelerinde ekseriyetin kalmadığı anlaşıldığından Celsenin tatil edilmesi zarureti hâsıl olduğu ve bu itibarla lâyihanın, heyeti umumiyesi üzerindeki müzakerelerin bitmemiş olduğu anlaşıldı. Bu itibarla heyeti umumiyesi üzerinde tekrar müzakere açıyorum, efendim.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı?

Buyurun Sinan Tekelioğlu.

SİNAN TEKELİOĞLU (Seyhan) — Efendim; heyeti umumiyesi üzerinde arz edeceğimi demin arz ettim. Binaenaleyh bu hususta yani Millî Savunma Komisyonunun raporunun müzakeresini teklif eden takririmi takdim ediyorum. Lütfen bu raporu kabul buyuracak olursanız mâlûl arkadaşlarımı memnun etmiş olursunuz.

Rey ve karar Yüksek Heyetinizindir.

REİS — Başka söz isteyen var mı? Müfit Erkuyumcu, buyurunuz.

MÜFİT ERKUYUMCU (Bursa) — Muhterem arkadaşlarım; hakikaten benden evvel konuşan arkadaşlarımın bu mevzuda çok hakları vardır. Bin lira pek cüzi bir paradır. Eğer Yüksek Meclis yardım yapmak istiyorsa, ki buna hakikaten taraftardır. Bunu üç bin lira olarak kabul edersek çok isabetli olacaktır. Benden evvel konuşan arkadaşlarımızın ve Millî Savunma Komisyonunun temennilerine iştirak ediyorum.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Başka söz isteyen var mı?

Maddelere geçilmesini oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

5434 sayılı Kanunun 133 ncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan Askerî Mâlûllerin Terfihlerine dair olan 551 sayılı Kanuna Göre Araziye Müstahak Olup da Henüz bu Haklarını Arazi Olarak Alamıyanların İstihkaklarının Nakden Ödenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 133 ncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan ve Askerî Mâlûllerin Terfihine dair olan 551 sayılı Kanunun meriyette bulunduğu sırada istihkak kesbettikleri halde bu haklarını arazi olarak alamıyan 5 ve 6 ncı derecelerden er mâlûllerinin bu hakları bin lira olarak nakden ödenir.

REİS — Madde hakkında tahrir vardır, okutuyoruz.

— Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeplere binaen Millî Müdafaa Komisyonunun raporunun reye vaz' edilmesini saygılarımla arz ederim.

Seyhan
Sinan Tekelioğlu

REİS — Komisyon söz istiyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. MAZHAR ŞENER (Giresun) — Yerimden ifade etmek istedim, fakat anlatamam endişesiyle kürsüye geldim.

Sinan Tekelioğlu arkadaşımızın tahriri madde ile alâkalı değildir. Sinan Tekelioğlu, Bütçe Encümeninin metni yerine Millî Müdafaa Encümeni metninin müzakereye esas itihaz edilmesini istiyor. En son encümen olarak Bütçe Encümeni mevcud olduğuna göre, tüzük mucibince müzakerelerin bu metin üzerinde cereyan etmesi lâzımdır. Bunun, maddelere geçilmeden evvel Bütçe Encümeninin değil Millî Savunma Encümeni mazbatasının müzakereye esas olması şeklinde teklif edilmesi lâzımgelirdi.

Şimdi maddelere geçilmiştir. Böyle olduğuna göre bu teklifin zamanı geçmiştir. Bütçe Encümeninin mazbatası üzerinde müzakerenin cereyanı lâzımdır. Bir kere usul noktasından böyle olmalıdır.

Esasen Tekelioğlu'nun maksadı bu şekilde Bütçe Encümenini şöyle bir kenara bıraktıktan sonra Millî Savunma Encümeninin yüksek miktar olarak tesbit ettiği tediye temin etmekten ibarettir. Bizim encümenin mazbatası değil de

Millî Savunma mazbatasının konuşulmasından istihsal etmek istediği gaye açıkça budur. Bunu samimî olarak ifade etseydi daha iyi olurdu. Bütçe Encümeni bu miktarı bin lira olarak tesbit etmiştir. Maddenin müzakeresi sırasında tahrir veriler bu miktarın artırılmasını talebedebilirlerdi.

REİS — Riyaset de aynı kanaattedir. Bu hususta Sinan Tekelioğlu tadil teklifi verebilirler.

SİNAN TEKELİOĞLU (Seyhan) — Efendim; Reis Bey, demin lâyihanın tümü hakkında söz istiyen olup olmadığını sormuştum. Ben, lâyihanın tümü hakkında konuşmuş ve tahririmi de vermiştim. Reis Bey tahririmi reye koyması iktiza ederken koymadı. Binaenaleyh kabahat benim değil, kendilerindir.

REİS — Tahririniz Riyaste geç geldi. Bu itibarla heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bittikten sonra tahrirler arasında bu teklifinizi oya koymadık.

Birinci madde üzerinde söz istiyen var mı?

PERTEV ARAT (İzmir) — Efendim, mazbatalardan öğreniyoruz ki halen tazminat verilmesi icabeden 1 390 er kalmıştır. Hesap ettim bunlara bin liradan 1 390 000 lira vermek lâzım. Üç bin liradan (4 070 000) lira tutmaktadır bunun malî portesi. Metinler arasında böylece bir hayli fark var. Hükümet 200 lira teklif etmiş, Millî Müdafaa Encümeni bunu 3 bin liraya çıkarmış, Maliye Encümeni bunu bin lira olarak kabul etmiş, Bütçe Encümeni le Maliye Encümeninin hazırladığı maddeyi kabul ederek bin lira verilmesini uygun görmüş. Hükümetin teklifiyle encümenlerin yarattığı metinler arasında fark var. Bu bin lirayı kabul etmekteki esbabı mucibenin ne olduğunu Sayın Bütçe Komisyonundan öğrenmek istiyorum.

REİS — Başka söz istiyen var mı? Başka söz istiyen olmadığına göre tahrirleri okutuyorum.

Yüksek Riyasete

Bin liranın üç bin lira olarak kabulünün reye vaz'ını arz ederim.

Seyhan
Sinan Tekelioğlu

Yüksek Riyasete

Birinci maddedeki 1 000 liranın 3 000 lira olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Kars
Sırrı Atalay

REİS — Encümen söz istiyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. MAZHAR ŞENER (Giresun) — Evet, efendim...

REİS — Buyurun.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. MAZHAR ŞENER (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, bu takrir hakkında encümenin mütalâasını arz etmeden evvel meselenin heyeti umumiyesine ait kısa bir icmal yapmak istiyorum. Harb Mâlûllerinin Terfihine Dair olan 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 133 ncü maddesile yürürlükten kaldırılan Bilûmum Askerî Mâlûlledin Terfihi hakkındaki 551 sayılı Kanunun birinci maddesine göre araziye müstahak olup da henüz bu haklarını arazi olarak alamayanların istihkaklarının nekden ödenmesi suretiyle tasfiyesini istihdaf etmektedir.

Mülga 551 sayılı Kanunun birinci maddesine göre 5 ve 6 ncı dereceden mâlûl küçük zâbitan ve efrada kıymeti hazıraları itibariyle bir defaya mahsus olmak üzere (200) liralık arazi tefriki kabul edilmiş ve mezkûr kanunun yürürlüğe girdiği 1925 yılından bugüne kadar 7 598 mâlûl ere ikişer yüz lira üzerinden (1 919 600) liralık arazi teffiz olunmuş ve halen 1 390 er mâlûlün arazi isteklerinin, buldukları mahalde Hazineye ait arazi bulunmaması veyahut gösterilen araziye kabul etmemeleri yüzünden, yerine getirilmesi mümkün olmadığından ve tefiz edilecek arazi bedellerinin nakden tediyesi hususunda vâkı müracaatlar da göz önünde bulundurulurak 551 sayılı Kanunun meriyette bulunduğu sırada arazi almaya hak kazanmış mâlûl erata bu haklarının ikişer yüz lira olarak nakden ödenmesi suretiyle tasfiyesi cihetine gidilmesine mütaallik bir kanun lâyihasıyla Hükümet gelmiş bulunmaktadır. Şimdi arkadaşlarımız Sinan Tekelioğlu, bidayette Hükümetin iki yüz lira olarak teklif ettiği Bütçe ve Maliye encümenlerinin 1 000 liraya çıkardığı miktarın daha da artırılarak üç bin liraya çıkarılmasını teklif etmiş bulunuyorlar.

Biz encümen olarak, Hükümetin teklifinin hakkaniyet kaidelerine uygun olamayacağı düşüncesiyle, iki yüz liralık miktarı bin liraya iblağ ettik. Ve iki yüz lirayı bin liraya iblağ ederken hareket noktamız şu idi. Bugün umumi fiyat konjonktürleri içerisinde bu kanunun yürürlüğe girdiği ve uzun yürürlük senelerinin geçtiği normal senelere nazaran memleketimiz-

de fiyatlar vasati olarak beş misli bir tezeyüt kaydetmiş olduğundan. Bunların normal şartlar içerisinde tesbit edilmiş olan iki yüz liralık arazi istihkakı aynı ölçüler dairesinde beş misli zamma tâbi tutuldu. Bin liralık bir tediye-yi umumi iktisadî icaplara uygun mütalâa ettik. Şimdi bâzı arkadaşlarımız ifade edebilirler ki, bu beş misli de azdır. Muhterem arkadaşlar elbette ki, tesbit ettiğimiz bu beş misli nihayet vasati ortalama bir emsaldir.

Türkiye'nin öyle yerleri vardır ki, normal senelere nazaran arazi değerleri oralarda beş mislinden fazla artarak 8 - 10 misli olmuştur. Fakat gene öyle yerler vardır ki normal senelere nazaran kıymetinin beş misli değil iki üç misli ancak artmıştır. Bendeniz kendi seçim bölgemden misal verebilirim. Bizde arazi kıymetleri 2 - 3 mislinden fazla artmış değildir. Bu vaziyet karşısında Türkiye'nin her tarafında tatbik edilecek bir kanuna, konulacak kıymeti tâyin ederken evleviyetle memleketin bütün mıntakalarına göre vasatiyi almak ve zaten umumi fiyat artışına göre tesbit edilmiş olan beş misli emsal kabul ederek 200 lirayı 1 000 lira olarak tesbit etmiş bulunuyoruz. Bunun fevkinde talepler bunun çok dışarısına çıkmış olur.

Pertev Arat arkadaşımızın da burada ifade ettiği gibi encümenimizin tesbit ettiği 1 000 liranın 1,5 milyona yakın bir portesi vardır. Üç mislini aldığımız zaman 4,5 milyon liraya yaklaşmış olacaktır. Takdir Yüksek Heyetidir.

REİS — Mehmet Daim Süalp.

MEHMET DAİM SÜALP (Siird) — Muhterem arkadaşlar, mer'i kanun mâlûl erlere para değil, arazi vermektedir. 200 liralık arazi. Fakat bâzı vatandaşlarımız ya buldukları mntıkada Hazine arazisi bulunmadığı veyahut verilen araziye beğenmedikleri için bugüne kadar bu haklarını istimal etmemişlerdir.

Ancak, 1925 ten bugüne kadar muhtelif tarihlerde bu hakkını istimal eden ve 200 liralık araziye kabul eden kanunun kasdettiği vatandaşlar da çoktur.

Filvaki kanunun ihdası zamanındaki 200 liralık arazi ile bugünkü veyahut bir sene evvelki 200 liralık arazi kıymetleri arasında büyük fark vardır. Fakat vakıdır ki, bundan bir sene evvelisine kadar bu hakkını istimal eden vatandaşlar sadece 200 liralık arazi almışlardır. Ko-

misyonlarımız bunu düşünerek, hükümet surf bu işi tasfiye etmek maksadiyle ve arazi olmayan yerlerde para ile tasfiye edeyim düşüncesiyle bu salâhiyeti almak için kanun lâyihasını getirmiştir. Biz arazi olmayan yerde veyahut da beğenilmeyen arazi yerine 200 lira para vermek suretiyle tasfiyeyi doğru görmedik, hiç olmazsa bu vatandaşların biraz daha istifadelelerini sağlayalım düşüncesiyle bunu beş misli yaptık. Fakat kabul etmeli ki, bu hal bir sene evvel iki yüz liralık arazi alanlar aleyhinedir. Yani kanuni hakkını istimal etmeyenler daha iyi duruma geçiyor, bin liralık para vermek suretiyle yapılacak tasfiyeyi biz üç bine nazaran daha çok hakka ve hakikata uygun bulduk. Millî Savunma Komisyonu beş mislini kâfi görmeyip on beş misli yapmıştı. Bunu Maliye Komisyonu fâhiş gördü ve hakkını istimal etmiş olanlar aleyhinde gördü, üç bin değil, bin lirayı kabul etti.

Hâkim olan noktai nazar şudur, bu kanun bir tasfiye kanunudur. Arazi olmayan yerlerde para verip bu vaziyette olan vatandaşların hakkını tasfiye etmektir. Fakat, Bütçe ve Maliye komisyonları bin lirayı kabul etti. Bu da hayli külfettir. Hakkını istimal etmeyen vatandaşların lehinedir. O itibarla bin lirayı bizler kâfi görmekteyiz, sizler de o şekilde takdirlerinizi kullanır kâfi görürseniz, hakkını istimal etmiş olanların mağduriyetine meydan vermemiş olursunuz.

REİS — Özçoban.

KEMAL ÖZÇOBAN (Afyon Karahisar) — Efendim, iki tarafı da dinledik. Bütçe Komisyonu bir hesap yapmış. Beş misli olarak âzami bin lira, diyor.

Arkadaşlar, bence bu hesap doğru değildir. Bir defa 35 - 36 sene evvelki bütçemizi nazarı itibara alalım. 80 - 100 milyon liralık bir bütçe idi. Bu arkadaşlara 200 liralık arazi verilmesi tensibedilmiş. Şu hesabı bir taksime uğrattırsak binde iki düşüyor. Yani 2 milyarda 4 milyon liralık hakları var demektir. Nerede kaldı ki, hayat 5 misli, arazi kıymeti beş mislinden de daha fazla tereffü etmiştir. 5 in çok fevkinde bir kıymet ifade etmektedir. Şimdi bununla beraber Bütçe Encümeninin haklı olduğu taraflar da vardır. Biz birkaç arkadaş düşündük, telif edici bir noktai nazar ileri sürüyoruz. Bu da şudur : Ne bin lira, ne üç bin lira, verdiğimiz tak-

riri kabul ettiğiniz takdirde hiç olmazsa bunlara ikişer bin lira vermek suretiyle lütfunuzu göstermenizi rica ediyoruz.

REİS — Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. MAZHAR ŞENER (Giresun) — Evvelâ Özçoban arkadaşımıza cevap arz edeyim. Mevzuu bahis kanun filhalka 1925 te çıkmıştır, fakat 30 seneden fazla bir tatbikat görmüştür. Binaenaleyh mukayese yaparken kanunun çıktığı tarihe göre değil, normal şartlar altında cereyan eden bir devreye göre mukayese etmek lâzımdır. O devre de harbden evvelki devredir. Harbden evvelki devreye nazaran şimdi arazi kıymetinin yükselişi vasatı olarak 5 mislidir.

Sonra, Mehmet Daim Süalp arkadaşımızın temas ettiği meseleyi ben de biraz açmak istiyorum. Bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren 7 685 mâlûle arazi verilmiştir. Ve şimdi geride 1 300 kişi kalmıştır. 7 685 mâlûle verilen arazi bu iki yüz liralık kıymet üzerinden veriliyor idi. Şartların aleyhe gittiği 1937 den beri fiyatlar artmış olmasına rağmen bu iki yüz liralık arazi istihkakı daima sâbit kalmış ve onlara o esas üzerinden arazi verilmiştir. Onlar almışlar haklarını, biz bugün geri kalan 1 300 kişiyi tesbit ederken münakaşa ediyoruz, fazla mı arttı, beş mi arttı on mu arttı diye. Eğer bu bin haddi beş misliyle kabul ettiğiniz takdirde 1937 den bu yana haklarını iki yüz üzerinden almış olan binlerce vatandaşa haksızlık etmiş olursunuz. Bunu arz etmek için huzurunuzda çıkmış bulunuyorum.

REİS — Mahmut Goloğlu.

MAHMUT GOLOĞLU (Trabzon) — Muhterem arkadaşlarım, muhtelif kanunlarımızda dikate çarpan bir nokta, burada da karşımıza çıkmaktadır, onun için söz almış bulunuyorum.

Bir kanunla bir neticeye varılmak istendiği zaman bilhassa kaçınılması icabeden bir nokta vardır: Bu da bir ikiliğin yaratılmamış olmasıdır. Çünkü muhtelif kanunlarda muayyen boşluklar bulunmakta ve şu tarihlerden evvelki veya sonrakiler ne olacak diye daima sualler gelmektedir. Şimdi 3 bin lira, hattâ 5 bin lira verelim, mesele bu değil. Yalnız bu mukayeseleri yaparken daima otuz sene evveli ile otuz sene sonrasını esas alıyoruz. Halbuki 30 sene evvel de arazi alan vardır, iki ay evvel de

alan vardır, iki sene evvel alan da. Şimdi 30 sene evvel iki yüz lira eden bir arazi kabul edelim ki, bugün 10 bin liradır. İki gün evvel alınan arazi ise yine iki yüz liradır. Şimdi koyacağımız bin liralık bir bedel nasıl ki, 30 sene evvelki arazinin bugünkü kıymetine nazaran cüzi kalacaksa; iki gün evvel almış olan vatandaşın aldığı arazinin kıymetine nazaran da beş misli fazla olacaktır. Çünkü dünkü iki yüz lira yerine yarım bin lira verilecektir. Şimdi bin lira olarak tesbit edilmiş olan bedel dün verilmiş olana nazaran daha fazla ise ne olacaktır? Acaba bu kanuna muvakkat bir madde konabilir mi?

Şöyle ki; bu lâyihanın kanunlaşmasından evvel arazi almış olanlar dilerlerse araziye geri vererek şimdi teklif edilen bedeli alabilsinler. Bu takdirde kanunun yaratması mümkün olan ikilikler orta yerden kalkacaktır. Binenaleyh bendeniz, bedeli ne koyarsanız koyunuz bu ikilikleri ortadan kaldırmak için, böyle bir muvakkat maddeye ihtiyaç olduğu kanaatindeyim. O takdirde bin lira yerine 2 bin, 3 bin lira teklif etmiş olan arkadaşların da böyle bir madde konulup ikiliği ortadan kaldırmak yoluna gidildiği takdirde, hâsıl olacak vaziyeti bir kere daha düşünmeleri icabeder. Bu vaziyette bendeniz komisyondan bu noktayı öğrenmek istiyorum. Acaba komisyonun böyle bir ikilik yaratmıyacak teklif karşısındaki mütalâası nedir? Bu beyandan sonradır ki üç bin mi, iki bin mi olacağı hakkında bir karar ve rey sahibi olabiliriz.

REİS — Reylerini kullanmayan arkadaşlar varsa (var sesleri) lütfen reylerini kullansınlar..

Başka söz isteyen var mı?

BÜTÇE EN. M. M. MAZHAR ŞENER (Giresun) — Efendim, Goloğlu arkadaşımız kürsüye davet ettiği için huzurunuza çıkmış bulunuyorum.

Komisyon olarak bu mevzuu düşünmüş değiliz. Fakat Goloğlu arkadaşımın umumi olarak konuşması hakikaten bizim komisyonumuzun tesbit ettiği miktarın lehinde olmuştur. Hakikaten üç gün evvel verilmiş olan ve zaman zaman burada mukayeseler yaparken daima uc noktalarını mukayese ediyoruz. Otuz sene evvel ve sonrakiler. Aradakiler ne oluyor? Kayboluyor.

Muvakkat bir madde mümkün mü, değil mi?

Arkadaşlar bu kanun bir tasfiye kanunudur. Muvakkat bir madde bu tasfiye kanununun ruhuna aykırıdır. Bu işi, otuz senedir süren bu işi; arazi de, vatandaşların oturdukları yerlerde artık verilecek arazi de bulunmadığına göre o yerlerde bir kanunla nakdî olarak tediyat yapmak suretiyle tasfiye. Şimdi eski hesaplara giderek bir iadei muhasebe yapmak suretiyle işleri karıştırmak istemiyoruz.

REİS — Başka söz isteyen var mı?

Takrirleri okuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

Birinci maddede yazılı 1 000 liranın iki bin lira olarak tadilen kabulünü arz ve teklif ederiz.

Afyon Mebusu

Hatay Mebusu

Kemal Özçoban

A. Fevzi Atahan

(Seyhan Mebusu Sinan Tekelioğlu'nun takririni tekrar okundu.)

(Kars Mebusu Sırrı Atalay'm takririni tekrar okundu.)

REİS — Üç takrirden ikisi bin liranın üç bin liraya çıkarılması hakkındadır. Birisi de iki bin liraya çıkarılması hakkındadır. Birisi de iki bin

Üç bin lira tediyesi hususundaki takrirleri oyunuzda arz ediyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Reddedilmiştir.

İki bin lira tediyesi hususundaki takririni oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

Maddeyi aynen reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

Efendim; bundan evvel açık reyinize arz edilen lâyiha için rey toplama muamelesi bitmiştir.

MADDE 2. — Haklarını arazi olarak almadan vefat etmiş olanların bu hakları da kanuni vârislerine nakden verilir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen?

ALİ ÜNLÜSOY (Yozgad) Efendim; bu adamların hakları otuz seneden beri sürüp gelmiştir. Bu hakları ne zamana kadar devam edecektir? Bunu soruyorum.

REİS — Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ MAZHAR ŞENER (Giresun) — Efendim, bunu mevzuatımız tesbit etmiştir. Muvazenei Umumiye Kanunu devletten alınacak istih-

hakların kaç senede istenebileceğini tâyin etmiştir. Beş senedir, beş sene zarfında talebedebilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu istihkaklar hiçbir suhletle vergiye tâbi değildir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, fenedim.

MADDE 4. — İstihkak sahipleri kendilerine yapılacak tebliğ tarihinden itibaren 2 sene içinde buldukları kaza ve vilâyetlerin en büyük mal memurluklarına bir dilekçe ile müracaat ederek istihkaklarını istemeleri lâzımdır. Bu müddet zarfında dilekçe ile müracaat etmemiş olanların bu hakları hazine lehine sâkıt olur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu suretle tahakkuk edecek istihkaklar bütçenin devlet borçları kısmında (551 sayılı Kanun gereğince mâlûllere verilecek arazi bedeli namıyla) açılacak bölüme konulacak tahsisattan tediye olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

9. — *Çankırı Mebusu Tahsin Uygur ve Rize Mebusu Hüseyin Agun'un, Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/49) (1)*

(1) 32 S. sayılı matbuva zaptın sonundadır.

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

TAHSİN UYGUR (Çankırı) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun, efendim.

TAHSİN UYGUR (Çankırı) — Maaş Kanununa ek 21 . XII . 1943 tarihli ve 4379 sayılı Kanunun birinci maddesinin ikinci fıkrasına göre, kısa bir müddete tâbi olup da asli bir memuriyete tâyininden evvel veya sonra muvazzaf askerliğini yapan ve yedek subay olarak terhis edilenlerin terhislerinden itibaren üç sene zarfında memurluk için müracaat etmeleri şartıyla Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta geçirdikleri müddet terfi müddetlerine ilâve edilir.

Aynı kanuna göre bu müddet namzetlik, staj ve mecburi hizmetler için hesaba katılmamaktadır.

Kanunun üçüncü maddesinde ise 1108 sayılı Maaş Kanununun 21 ve 22 nci maddeleriyle 3104 sayılı ve 27 . I . 1937 tarihli Kanunun kaldırıldığı işaret olunmuştur.

Kanunun muvakkat maddesinin ikinci fıkrasında ise bir memuriyete girmeden ve Eylûl 1939 tarihinden sonra muvazzaflık hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınmış olanlarla bu gibilerden muvazzaflık hizmetinden fazla yedek subay olarak askerlikte kalmış olanların okulda ve subaylıkta geçirdikleri müddetin terfi müddetlerine ilâve edileceği tesbit olunmuştur.

2. Burada mevzubahsettiğimiz 4379 sayılı Kanunu tadil eden 6 . III . 1950 tarihli ve 5585 sayılı Kanunun muvakkat 8 nci maddesinde :

Bir memuriyete girmeden ve 1 Eylûl 1939 tarihinden önce muvazzaf hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınanlardan 1 Eylûl 1939 tarihinden sonra terhis edilenlerin bu tarihten sonra yedek suboy okulunda ve subaylıkta geçen süreleri halen buldukları derecedeki terfi sürelerine ekleneceği hükmü vardır.

3. Diğer taraftan 1108 sayılı Maaş Kanununun 22 nci maddesi gereğince, aynı askerlik hizmetleri terfi müddetlerinde nazarı itibara alınmakta idi.

4. Fakat 1076 sayılı Kanunun bâzı maddelerini tadil eden 8 . VI . 1935 tarihli ve 2754 sayılı Kanunun birinci maddesinin 5 nci bendindeki sarahata göre, 1108 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin tatbik yeri kalmamış ve bu suretle

8 . VI . 1935 tarihi ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında kısa hizmetli olarak askere alınanlarla yine bu tarihler arasında yedek subay olarak terhis olunanlar bu haktan mahrum kalmışlardır. Arz ettiğim «2754 sayılı Kanunun 5 nci maddesi, Yedek Subay Okuluna sevk olunanlara idare, iâşe, ilbas ve maaş hususunda Harbiye Mektebi talebesi gibi muamele yapılacağı hükmünü tedvin etmiştir.» Diğer taraftan 27 . IV . 1935 tarihinde Vekiller Heyetince ittihaz olunan bir kararla fiilî askerlik hizmetini yapmamış olanların memuriyete alınmaması tesbit olunmuştur.

5. Binaenaleyh 8 . VI . 1936 tarihi ile 1 . IX . 1939 tarihleri arasında kısa hizmetli olarak silâh altında bulunan ve terhislerini mütaakıp 3 yıl içinde memuriyet talebedenlerin de Yedek Subay Okulunda ve yedek subaylıkta geçen hizmetlerinin halen buldukları derecelerdeki ilk terfihlerinde nazarı itibara alınması suretiyle muadeletin teminini istirham ediyoruz. Lâyiha bu maksatla arz olunmuştur, memurlara karşı daima derin bir anlayışla mütehali olan Büyük Meclisten memurlar lehine takdir hakkını kullanmasını bilhassa istirham ederim.

REİS — Efendim, Tescil Edilmiyen Birleşmelerle Bunlardan Doğan Çocukların Cezasız Tesciline dair Kanun teklifine (273) arkadaş rey vermiştir. (271) kabul (1) ret ve (1) çekimser rey kullanılmıştır. Nisap vardır, bu suretle teklif kanunlaşmıştır.

Müzakere etmekte olduğumuz kanun teklifinin heyeti umumiyesi hakkında başka söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Maaş Kanununa Ek 5585 sayılı Kanuna Muvakkat Madde İlâvesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5585 sayılı Kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE — Bir memuriyete girmeden 1935 yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında askerlik hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınarak terhis edilenlerin Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta muvazzaf olarak geçen müddetleri halen buldukları derecedeki terfi müddetlerine eklenir.

REİS — Madde ile ilgili bir taktırir vardır, okuyoruz.

Yüksek Riyasete

5585 sayılı Kanuna ilâve edilen muvakkat maddenin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederiz.

Denizli	Kocaeli
Baha Akşit	Selâmi Dinçer
Erzurum	Gümüşane
Abdülkadir Eryurt	Halis Tokdemir
Çanakkale	Konya
Servet Sezgin	T. Fikret Baran
Ankara	Rize
Abdullah Gedikoğlu	M. Fahri Mete
Sivas	Denizli
Nurettin Ertürk	A. Hamdi Sancar
Denizli	Denizli
Ali Çobanoğlu	Mehmet Karasan
Denizli	
Osman Ongan	

Muvakkat madde :

Bir memuriyete girmeden evvel veya sonra 1935 yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında muvazzaf hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınarak terhis edilenlerin Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta geçen müddetleri halen buldukları terfi müddetlerine ve artan kısmı mütaakıp terfi müddetlerine eklenir.

Bir memuriyete girmeden evvel veya sonra 1 Eylül 1939 tarihinden sonra muvazzaflık hizmetini kısa olarak yapmış olup 4379 ve 5585 sayılı kanunlardan hiç istifade etmeyenlerle hizmet müddetlerinin bir kısmı terfi müddetlerine mahsubedilenlerden; Yedek Subay Okulu ile yedek subaylıkta geçirdikleri müddetlerin tamamı veya artan kısmı halen buldukları derecedeki terfi müddetlerine ve fazlası mütaakıp terfi müddetlerine eklenir.

ASIM EMREM (Çankırı) — Efendim, ben-deniz söze, bir hakkın tecellisi, aynı durumda bulunan kimseler arasında eşitliğin tesisi maksadiyle bu kanun teklifini hazırlayıp getirmiş olan arkadaşlarıma teşekkürle başlıyorum.

Kanun teklifi yazıldığı şekliyle, şimdi izaha çalışacağım, iki bakımdan ihtiyacı tam olarak karşılamamaktadır.

Teklifte, 1935 - 1939 yılları arasında bir memuriyete girmeden, tâbiri vardır. Halbuki 1935, 1936, 1937 yıllarında fakülteden mezun olup da

askerliğini sıhhi veya sair sebeplerle tehir edip iki yıl memuriyet yaptıktan sonra yedek subay okuluna iştirak edenler vardır. Teklif bugünkü durumuyla bunları şümulüne almamaktadır. O itibarla şimdi Yüksek Riyaset Makamının okuttuğu takrime müşabih olarak muhterem arkadaşım Afyon Mebusu Osman Talu bir takrir takdim edecektir. Bu takrirden (asli bir memuriyete girmeden evvel) ibaresi vardır. Bu ibare kabul buyurulduğu takdirde 1935 yılı ile 1939 yılı arasında askerliğini yedek subay olarak yapanlar, yedek subay okulunda ve yedek subaylıkta geçmiş olan müddetler sayılacaktır.

Bendenizin ayrıca hazırladığım bir takrir vardır ki, o da şu hususa taallük etmektedir; bazı kimseler vardır ki askerliğini 1939 dan sonra yapmıştır. Bunların durumunu tedvin eden 4379 ve 5585 sayılı kanunlar çıkartılmıştır.

Bu kanunların şümulüne giren kimselerin miktarı da (300) ilâ (500) kişidir. Bugün mensub oldukları vekâletler bunların sarih haklarını teslim etmişlerdir. Bu kanunlar kendilerine yedek subaylıkta, Yedek Subay Okulunda geçirdikleri müddetlerin terfilerine sayılmasını ta-

nındığı halde bazı daireler müracaatlarına rağmen bunları bu haklarından mahrum etmişlerdir.

Bir haksızlığı, bir adaletsizliği, bir müsavatsızlığı telâfi babında bu tasarı huzuruza gelmişken bu durumda olan ve sayıları 300 - 500 olan ve mühim bir kısmı da Ziraat Vekâleti camiasında bulunan arkadaşlarımızın durumlarını ıslah ve mağduriyetlerini telâfi edecek bir teklif hazırladım, buna iltifat buyurulmasını, kabul edilmesini istirham ederim. Teklifim kısaca şudur, okumuyacağım, kısaca arz edeyim.

4379 ve 5585 sayılı kanunlarda her nasılsa kendi sun'u taksirleri olmaksızın istifade ettirilmeyenlerin bu haklarının tanınmasına taallük etmektedir. Kabul buyurulmasını istirham ederim.

REİS — Efendim, ekseriyet kalmamıştır. Bir saat sonra da ekseriyet ihtimalini Riyaset mükün görmediğinden 1 Şubat 1956 Çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzere celseyi kapatıyorum.

Kapanma saati : 17,30

Tescil Edilmeyen Birleşmelerle Bunlardan Doğan Çocukların Cezasız Tescili hakkındaki Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 541
Rey verenler	: 273
Kabul edenler	: 271
Reddedenler	: 1
Müstenkifler	: 1
Reye iştirak etmeyenler	: 256
Münhal mebusluklar	: 12

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Arif Demirer
Sıtkı Koraltan
Kemal Özçoban
Osman Talu
Murad Âli Ülgen

AĞRI

Halis Öztürk
Nimet Sümer
Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren
Hâmit Koray
Mustafa Zeren

ANKARA

Âtîf Benderlioğlu
Ömer Bilen
Dağistan Binerbay
Hamdi Bulgurlu
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren
Muzaffer Ergüder
Abdullah Gedikoğlu
Zafer Gökçer
Neemi İnanc
Seyfi Kurtbek
Talât Vasfi Öz
Mümtaz Tarhan
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat
Ahmet Tokuş

AYDIN

Necati Çelım
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
A. Baki Ökdem
Zühtü Uray
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Vacîd Asena
Mekki Said Esen
Mücteba Iştın
Halil İmre
Ahmet Kocabıykoğlu
Yahya Pelvan
Muharrem Tunçay

BİLECİK

İsmail Selçuk Çakıroğlu
Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin

BİNGÖL

Necati Aras
Ekrem Yıldız

BİTLİS

Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu
Selâhattin Baysal
Sabri Çonkar
Mithat Dayıoğlu
İhsan Gülez
Ahmet Hatı
Lûtfi Oğultürk

BURDUR

Mehmet Özbey

BURSA

Selim Ragıp Emeç
Muhlis Erdener
Müfit Erkuyumeu
Agâh Erozan
Sadettin Karacabey
Hulûsi Köymen
Halûk Şaman
Kenan Yılmaz
Ali Ferruh Yücel

ÇANAKKALE

Nureddin Fuad Alp-
kartal

Emin Kalafat
İhsan Karasioğlu
Servet Sezgin
Nuri Togay
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI

Kenan Çıgman
Asım Emrem
Tahsin Uygur

ÇORUH

Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Muzaffer Önal

ÇORUM

Sedat Baran
Mustafa Kemal Biber-
oğlu
Şevki Gürses
Baha Koldağ
Hüseyin Ortakçioğlu
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ
Baha Akşit

Ali Çobanoğlu

İsmail Hadımlıoğlu
Osman Oğan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashlıoğlu

EDİRNE

Cemal Köprülü
Rükneddin Nasuhioğlu

ELAZIĞ

Hüsnü Göktuğ
Ömer Faruk Sanaç
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN

Hüsnü Çanakçı
Sadık Perinçek
Mustafa Rahmi Sanalan
Tevfik Şenocak
Veysel Varol

ERZURUM

Zeki Çavuşoğlu
Sabri Erduman

ESKİŞEHİR

Muhtar Başkurt
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen

Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEB

Samih İnal
Ali Ocak

GİRESUN

Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Abdullah İzmen
Doğan Köymen

Mazhar Şener
GÜMÜŞANE
 Sabri Özcan San
HAKKÂRİ
 Übeydullah Seven
HATAY
 A. Feyzi Atahan
 Celâl Ramazanoğlu
İÇEL
 Yakup Çukurova
İSTANBUL
 Necmi Ateş
 Nazım Bezmen
 Ali Fuad Cebesoy
 Seyfi Gögen
 Aleksandros Hacopulos
 Hâdi Hüsman
 Ziya Köktürk
 Fuad Köprülü
 Mükerrerem Sarol
 Zeki Rıza Sporel
 Zakar Tarver
 Fûruzan Tekil
 Nazlı Tlabar
 Celâl Türkgeldi
 Fahrettin Ulaş
 Tahsin Yazıcı
İZMİR
 Mehmet Aldemir
 Nebil Sadi Altuğ
 Pertev Arat
 Muzaffer Balaban
 Muammer Çavuşoğlu
 Necdet İncekara
 Nuriye Pınar
 Mehmet Ali Sebük
 İlhan Sipahioğlu
 Behçet Uz
KARS
 Turgut Göle
 Kemal Güven
 İbrahim Us
 Rıza Yalçın
KAYSERİ
 Fikri Apaydın
 Osman Nuri Deniz
 Kâmil Gündes
 İbrahim Kirazoğlu
 Ömer Mart

KIRKLARELİ
 Şefik Bakay
 M. Ali Ceylân
 Fikret Filiz
KIRŞEHİR
 Osman Alişiroğlu
KOCAELİ
 Nüzhet Akın
 Hamdi Başak
 Selâmi Dinçer
 Hamza Osman Erkan
 Kâzım Meriç
 Nüzhet Unat
 Sadettin Yalın
KONYA
 Hidayet Aydın
 Tevfik Fikret Baran
 Remzi Birand
 Sıtkı Salim Burcak
 Muhittin Güzelkılınç
 Mekki Keskin
 Tarık Kozbek
 Muammer Obuz
 Himmet Ölçmen
 M. Rüstü Özal
 Halil Özyörük
 Sabahattin Sönmez
KÜTAHYA
 Ali Galib Bubik
 Ahmet İhsan Gürsöz
 Ahmet Kavuncu
 Süleyman Süruri Nasuh
 Nihat Haluk Pepeyi
MALATYA
 Ahmet Fırat
 İsmet İnönü
 Mehmet Kartal
 Kâmil Kırıkoğlu
 Nuri Ocakçıoğlu
 Mehmet Fahri Oral
 Mehmet Zeki Tulunay
 Tevfik Ünsalan
 Nüvit Yetkin
MANİSA
 Samet Ağaoğlu
 Hikmet Bayur
 Hayri Büke
 Şemi Ergin

Nafiz Körez
 Muzaffer Kurbanoglu
 Sudi Mihçioğlu
 Muhlis Tümay
MARAŞ
 Abdullah Aytemiz
 Nedim Ökmen
 Mazhar Özsoy
MARDİN
 Abdülkadir Kalav
 Halim Şatana
 Reşit Kemal Timuroğlu
MUĞLA
 Turhan Akarca
 Yavuz Paşamehmetoğlu
 Nuri Özsan
MUŞ
 Şemsi Ağaoğlu
 Gıyasettin Emre
NIĞDE
 Ali Ulvi Arıkan
 Sadettin Ertur
 Hüseyin Avni Göktürk
 Ahmed Nuri Kadioğlu
 Cavit Kavurmacıoğlu
 Hüseyin Ülkü
 Hasan Hayati Ülkün
 Zihni Üner
ORDU
 Feyzi Boztepe
RİZE
 Hüseyin Agun
 İzzet Akçal
 Kemal Balta
 Osman Kayrakoğlu
 Mehmet Fahri Mete
 Ahmet Morgil
SAMSUN
 Ekrem Anıt
 Abdullah Keleşoğlu
 Muhittin Özkefeli
 Hâdi Uzer
SEYHAN
 Zahit Akdağ
 Enver Batumlu
 Ahmet Kınık
 Sinan Tekelioğlu

SİİRD
 Veysi Oran
 Mehmet Daim Süalp
SİNOB
 Şerafettin Ayhan
 M. Vehbi Dayıbaş
 Haşım Tarı
SİVAS
 Şevki Ecevit
 Ahmed Özel
 M. Nurettin Turgay
 Memduh Turhan
TEKİRDAĞ
 Zeki Erataman
 Fethi Mahramlı
 Samim Yücedere
TOKAD
 İhsan Bağ
 Ahmet Gürkan
 Osman Hacıbaloğlu
 Hasan Kangal
 Yusuf Ulusoy
TRABZON
 Halit Ağanoğlu
 Sabri Dilek
 Mahmut Goloğlu
 Sami Orberk
 Pertev Sanaç
 Mustafa Reşit Tarakçıoğlu
TUNCELİ
 Bahri Turgut Okaygün
URFA
 Saim Önhon
UŞAK
 Yusuf Aysal
 Hâcim Yılmaz
YOZGAD
 Danyal Akbel
 İhsan Aktürel
 Talât Alpay
 Mahmut Ataman
 Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu
 Numan Kurban
 Hâşım Tathoğlu
 Ali Ünlüsoy
ZONGULDAK
 Edibe Sayar

[Reddedenler]

ANKARA

Şeref Kâmil Mengü

[Müstenkifler]

SIVAS

Bahattin Örnekol

[Reye iştirak etmiyenler]

AFYON KARAHİSAR

Rıza Çerçel
Hüseyin Tiryakioğlu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi

AMASYA

Faruk Çöl
İsmet Olgac

ANKARA

Muhlis Bayramoğlu

Muhlis Ete

Mümtaz Faik Fenik (İ)

Fuad Seyhun

Âliye Temuçin

ANTALYA

Fatin Dalaman

Enver Karan

Asım Okur

Ahmet Tekelioğlu

AYDIN

Nihat İyriboz

BALIKESİR

Esat Budakoğlu (V.)

Enver Güreli

Arif Kalıpsızoğlu

Ahmet Karagür

M. Halûk Timurtaş

Sırrı Yırcalı

Sitki Yırcalı

BİLECİK

Talât Oran

BİNGÖL

Sait Göker

BOLU

Fahri Belen

BURDUR

Fethi Çelikbaş

Hüseyin Çimen

Behçet Kayaalp

BURSA

Raif Aybar

Sabahattin Çiracıoğlu

İbrahim Öktem

Baha Cema' Zağra

ÇANAKKALE

Bedi Enüstün

Safaeddin Karanekçi

ÇANLI

Tahir Akman

İbrahim Aydın

Celâl Boynuk

ÇORUH

Yaşar Gümüşel

ÇORUM

Yakup Gürsel

Ali Rıza Kılıçkale

Cevat Köstekçi

DENİZLİ

Mustafa Çelebioğlu

Ali Rıza Karaca

Mehmet Karasan

DIYARBAKIR

Fikri Arıç

Yusuf Azizoğlu

Mustafa Ekinci

Ragıp Karaosmanoğlu

İhsan Hamid Tığrel

Halil Turgut

Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Mehmet Enginün

Hısan Maksudoğlu

Sabahattin Parsoy

Kemal Yaşınkılıç

ELÂZİĞ

Suphi Ergene (İ.)

Selâhattin Toker

ERZURUM

İshak Avın Akdağ (İ.)

Rıfki Salim Burçak

Bahadır Dülger

Şevki Erker

Abdülkadir Eryurt

Hâmid Şevket İnce

Hasan Numanoğlu

Cemil Önder

Rıza Topcuoğlu

Esat Tuncel

GAZİANTEP

Abdülkadir Atik

Ekrem Cenani

İhsan Daî

Süleyman Kuranel

Cevdet San

Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ

Tahsin İnanç

Adnan Tüfekecioğlu

GÜMÜŞANE

Zeki Başağa

İsmail Hakkı Baykal

Ekrem Ocaklı

Halis Tokdemir

Halit ZARBUN

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu

Abdullah Cilli

Şekip İnal

A. Mithat Kuseyrioğlu

Şemsettin Mursaloğlu

Şevket Sarıcalı

İÇEL

Rüştü Çetin (İ.)

Huseyin Fırat

İbrahim Gürgen

Refik Koraltan (Rs.)

Aziz Köksal

Hidayet Sinanoğlu

Mehmet Mutlugil

İSPARTA

İrfan Aksu

Said Bilgiç

Kemal Demiralay

Tahsin Tola

Zühtü Hilmi Volibeşe

İSTANBUL

Celâl Bayar (Reisicum-
hur)

Faruk Nafiz Çamlıbel

Lütfi Kırdar

Naci Kurt

Adnan Menderes (Baş-
vekil)

Nadir Nadi

Emin Onat

Nizamettin Âli Sav

Hanri Soriano

Hamdullah Suphi Tan-
rıöver (İ.)

Ahmet Topcu

Nuri Yamut (İ.)

İZMİR

Abdullah Aker

Cihad Baban

Behzat Bilgin

Sadık Giz

Arif Güngören

Osman Kapani

Rauf Onursal

Halûk Ökeren
Abidin Tekön
Ekrem Hayri Üstündağ
KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Hasan Erdoğan
Mehmet Hazer
Ali Yeniaras
KASTAMONU
Basri Aktaş
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçioğlu
Nazifi Şerif Nabel
Ali Muzaffer Tanöver
Ziya Termen
KAYSERİ
Emin Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
Hakkı Kurlmel (İ.)
KIRKLARELİ
Hüsnü Yaman
KİRŞEHİR
Ahmet Bilgin
Osman Bölükbaşı
Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer
KOCAELİ
Ekrem Alican
Ziya Atıç
Sefer Göksel
Turan Güneş
Cemal Tüzün
KONYA
Abdürrahman Fahri A-
ğaoğlu
Hamdi Ragıp Atademir
Mustafa Bağrıaçık

Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Reyhan Gökmenoğlu
Ahmet Koyuncu
KÜTAHYA
Osman Özbilen
İhsan Şerif Özgen
İsmail Hakkı Veral
MALATYA
Esat Doğan
Abdullah Köroğlu
Hilmi Özbay
MANİSA
Yunus Muammer Ala-
kant
Adnan Karaosmanoğlu
Fevzi Lûtfi Karaos-
monoğlu
Melih Koçer
MARAŞ
Ahmet Bozdağ
Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Remzi Öksüz
MARDİN
Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Bahaettin Erdem
Cevdet Öztürk
MUĞLA
Zeyyat Mandalinci
Nâtık Poyrazoğlu
Akif Sarıoğlu
MUŞ
Şefik Çağlayan
ORDU
Refet Aksoy
Bekir Baykal
Mehmet Cemil Bengü
Fazıl Erim
Fazlı Ertekin
Sabri İşbakan

Selâhattin Orhon
Memiş Yazıcı
SAMSUN
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüšoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
SEYHAN
Mustafâ Akçalı
Sedat Barı
Cavid Oral
Salim Serçe
Lûtfi Sezgin
Nurullah İhsan Tolon
Ahmet Topaloğlu
İsmet Uslu
Mehmet Ünalı
SİİRD
Suat Bedük
Baki Erden
SİNOB
Nuri Sertoğlu
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan
SİVAS
Hüseyin Çitil
Ercüment Damalı
Nuri Demirağ (İ.)
Abdürrahman Doğruyol
Etem Erdinç
Nurettin Ertürk
Kâzım Oskay
Rifat Öçten
Hüseyin Yüksel
TEKİRDAĞ
İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Neemi Arman

TOKAD
Hulûsi Bozbeyoğlu
Selâhattin Gülüt
Ömer Sunar
Mehmet Şahin
TRABZON
Muzaffer Harunoğlu
Süleyman Fehmi Ka-
laycioğlu
Selâhattin Karayavuz
Emrullah Nutku
İsmail Şener
Osman Turan
TUNCELİ
Arslan Bora
Fethi Ülkü
URFA
Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Hasan Oral
Celâl Öncel
Aziz Özbay
Muzaffer Timur
UŞAK
Orhan Dengiz
Hakkı Gedik
VAN
Hilmi Durmaz
Muslih Görentaş
Hamit Kartal
Kemal Yörükoğlu
ZONGULDAK
Sebati Ataman
Hüseyin Balık
Suat Başol
Necati Diken
Sabih Duralı
Hakkı Hilâlet (İ.)
Cemal Kıpçak
Nusret Kirişcioğlu
Avni Yurdabayrak

[Münhal Mebusluklar]

Afyon Karahisar	1	Çoruh	1	İstanbul	1	Kırklareli	1
Aydın	1	Diyarbakır	1	Kastamonu	1	Zonguldak	1
Bursa	1	Eskişehir	1	Kayseri	2		—
							12

**Çankırı Mebusu Tahsin Uygur ve Rize Mebusu Hüseyin Agun'un,
Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi
hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları
(2/49)**

1. XII. 1954

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Maaş Kanununa Ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki kanun teklifimiz esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Alâkalı encümenlere havalesini saygılarımızla rica ederiz.

Çankırı Mebusu

Rize Mebusu

T. Uygur

H. Agun

ESBABI MUCİBE

Maaş Kanununa Ek 4379 numaralı Kanunun birinci ve ikinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna göre bir memuriyete girmeden ve 1 Eylül 1939 tarihinden önce muvazzaf hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınanlardan 1 Eylül 1939 tarihinden sonra terhis edilenlerin bu tarihten sonra Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta geçen süreleri, kanunun neşri tarihinde buldukları derecedeki terfi sürelerine eklenmiştir.

Diğer taraftan Devlet hizmetindeki memurların 1935 yılına kadar yedek subaylık hizmetlerini yapmadan asıl olarak tâyinleri yapılmakta ve bunun neticesi olarak da muvazzaf askerlik hizmetleri esnasında Yedek subay Okulu ve subaylıkta geçirdikleri müddetler terfilerinde nazara alınmakta idi.

5585 sayılı Kanun muvacehesinde ise, 1935 yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında muvazzaf askerlik hizmetlerini yapmış bulunanların Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta geçen müddetlerinin terfilerinde nazara alınmamak gibi, hiçbir veçhile mâdelete uygun düşmiyen bir vaziyet ta-haddüs etmiştir.

Teklif ettiğimiz kanun, mâdeletin ve hakkın temini gayesini istihdaf etmektedir.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 2/49

Karar No. 20

17 . I . 1955

Yüksek Reisliğe

Çankırı Mebusu Tahsin Uygur ve Rize Mebusu Hüseyin Agun'un Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi

hakkındaki kanun teklifi Hükümet temsilcisinin iştirakiyle encümenimizde müzakere edildi. Teklif ile, bir memuriyete girmeden 1935

yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında muvazzaf hizmetini kısa olarak yapmak üzere terhis edilenlerin, Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta geçen müddetlerinin halen buldukları derecelerdeki müddetlerine eklenmesi gayesi istihdaf edilmektedir.

Buna benzer bir teklifin evvelce Zonguldak Mebusu Fehmi Açıksöz ile Sivas Mebusu İlhan Dizdar tarafından yapıldığı ve Büyük Millet Meclisi Heyeti Umumiyesinin 11 . VII . 1951 tarihli ve 98 nci İnikadında redde mâruz kaldığı ve yine aynı mahiyette bir teklifin, 5585 sayılı Kanunun Bütçe Encümeninde müzakeresi sırasında kabul edilmiyerek mezkûr kanunun bugünkü şekli ile tedvin edildiği anlaşılmış olmakla beraber, Dahilî Nizamnamenin verdiği imkân ve müsaadeye göre keyfiyet yeni baştan gözden geçirildi.

4379 sayılı Kanun, Ocak 1943 tarihinde meriyete girmiş olmakla beraber, geçici madde-siyle 1 Eylül 1939 tarihinden sonra silâh altına alınanlara da teşmil edilmiştir. 1 Eylül 1939 tarihini mebde olarak almış olmasının sebebi, bu tarihte İkinci Dünya Harbinin başlamış olması yüzünden, askere alınanların silâh altında uzun müddet kalmış olmalarıdır. 27 Nisan 1935 tarihinde Vekiller Heyetince ittihaz olunan bir kararla fiilî askerlik hizmetlerini yapmamış olanların, memuriyete alınmamalarının kararlaştırılması, 4379 sayılı Kanunun mebde olarak aldığı tarihin 1935 tarihine götürülmesi için muhik bir sebebolamaz. Zira Memurin Kanununa göre aslolan, memuriyete tâyin edilebilmek için fiilî askerlik hizmetinin yapılmış olmasıdır. Kaldı ki, tadilin kabulü halinde, 1935 yılından evvel henüz memuriyete intisabetmeden fiilî askerlik hizmetlerini yapmış olanların da haklı olarak aynı talepte bulunmalarını intaceyliyecektir. Bunun ise hududunu tâyin etmek mümkün değildir.

Bu sebeplere binaen teklifin reddine karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Riyasete saygı ile sunulur.

Encümen Reisi
Ankara
M. Tarhan

M. M.
Hakkâri
Ü. Seven

Kâtip		
Kayseri	Çorum	Erzurum
H. Karmel	Ş. Gürses	S. Erduman
Kars	Malatya	Mardin
R. Çalır	N. Ocakcioğlu	A. Kalav
Niğde	Samsun	Siird
A. N. Kadıoğlu	Ş. Uluçay	M. D. Süalp
	Tokad	
	Ö. Sunar	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/49
Karar No. 13

29 . XII . 1955

Yüksek Reisliğe

Çankırı Mebusu Tahsin Uygur ve Rize Mebusu Hüseyin Agun'un, Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki kanun teklifi Maliye Encümeni mazbatası ile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahipleri ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Teklif, bir memuriyete girmeden 1935 yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında muvazzaf hiz-

metini kısa olarak yaparak terhis edilenlerin, yedek subay okulunda ve subaylıkta geçen müddetlerinin halen buldukları derecelerdeki müddetlerine eklenmesi gayesini istihdaf eylemektedir.

Maliye Encümeni, bu yolda vâkı başka bir kanun teklifinin 1951 yılında reddolunması ve 1935 yılının mebde olarak ele alınmasının bu yıldan evvelki yedek subaylıkların da durumunu alâkalandıracağı hususlarını nazara alarak

teklifin reddine karar vermiş bulunmaktadır.

Bu ret kararına rağmen teklif bâzı bakımlardan muhik sebeplere dayanmaktadır. Filhalka, 27 Nisan 1935 tarihinde Vekiller Heyetince ittihaz olunan bir kararla fiilî askerlik hizmetlerini yapmamış olanların memuriyete alınmamaları kararlaştırılmıştır.

1939 yılından sonra terhis olunanların yedek subay okulunda ve subaylıkta geçirdikleri hizmet müddetinin hâlen almakta oldukları terfi müddetlerine eklenmesi yolunda hüküm ihtiva eden 4379 sayılı Kanunun dayandığı esbabı mucibe harb sebebi ile 1939 dan sonra yedek subaylık müddetinin uzamış olmasıdır. Bu esbabı mucibeye dayanan kanun iki bakımdan adaletsizlik tevliedtmektedir.

1. Bahsi geçen Heyeti Vekile kararı muvacehesinde meselâ 1937 yılında kanuni askerlik çağında olup hizmete koşan bir yedek subayın terhisi 1939 yılından evvel olduğu için kanunun bahsettiği hak ve imkândan mahrum kalmaktadır. Buna mukabil aynı çağda başka bir yedek subay şu veya bu sebeple ertesi seneye vatani hizmeti bırakılmış ise bu kimse geçirdiği bütün müddeti kazanmış olacaktır. Bu durum nevama vaktinde vatani hizmete koşan için aleyhe bir hüküm ve adeta bir nevi ceza teşkil etmektedir.

2. Diğer bakımdan 4379 sayılı Kanun 1939 yılından sonra harb bakımından yedek subaylık müddetinin uzamış olması esasına dayandığına göre taallük eylediği istifade hükmünün hiç değİLse bu fazla müddete şâmil olması iktiza eder idi. Yedek subaylara ve askerlikte geçen müddetin tamamına şâmil olması halinde esbabı mucibe ile bir tezat hali tevliediyor demektir.

Esasen mevcut hükme göre geçen müddet halen almakta oldukları aylık derecesindeki terfi müddetlerine eklenmekte bulunmakta ve geçirilen müddet yekûnu olarak da sayılmamaktadır.

Yukarda arz edilen sebeplere müsteniden hazırlanmış olan kanun teklifi encümenimizde cereyan eden uzun müzakerelerden sonra yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve bir memuriyete girmeden evvel muvazzaf askerliğini yapmak üzere celbedilen kısa hizmetlilerin Yedek Subay Okulunda ve bilâhara temditlik müddetler dâhil edilmemek şartıyla muvazzaf olarak subaylıkta geçen müddetlerin halen

buldukları derecedeki terfi müddetlerine eklenmesi encümenimizce kabul edilmiş olduğundan teklifin birinci maddesine merbut muvakkat maddesi tadiken ve mütaakıp yürürlük maddeleri ise şeklen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmke üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Balıkesir	Kırklareli	Giresun
H. İmre	Ş. Bakay	Muhalifim
		M. Şener
Bu mazbata M.	Kâtip	Afyon K.
Elâzığ	Balıkesir	Muhalifim
Ö. F. Sanaç	M. H. Timurtaş	M. A. Ülgen
Ankara		Antalya
M. Ete		A. Tokuş
Balıkesir		Çankırı
S. Yırcalı		T. Uygur
İmzada bulunamadı		
Diyarbakır		Eskişehir
H. Turgut		A. Potuoğlu
		İmzada bulunamadı
Gazianteb		İçel
E. Cenani		İ. Gürgen
İmzada bulunamadı		
İstanbul		İzmir
Muhalifim		A. Aker
N. A. Sav		
Konya		Muğla
R. Birand		A. Sarıoğlu
		İmzada bulunamadı
Ordu	Ordu	Rize
R. Aksoy	S. İşbakan	H. Agun
Rize		Seyhan
Söz hakkım mahfuzdur		S. Bari
İ. Akçal		İmzada bulunamadı
Seyhan	Siird	Tekirdağ
A. Topaloğlu	B. Erden	Z. Erataman
Tokad		Tokad
İ. Baç		Ö. Sunar
İmzada bulunamadı		
Trabzon		Trabzon
Muhalifim		İ. Şener
S. F. Kalaycıoğlu		
	Yozgad	
	D. Akbel	
		İmzada bulunamadı

ÇANKIRI MEBUSU TAHSİN UYGUR VE RİZE MEBUSU HÜSEYİN AGUN'UN KANUN TEKLİFİ

Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5585 sayılı Kanuna aşağıdaki muvakkat birinci madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE 1. — Bir memuriyete girmeden 1935 yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında muvazzaf hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınarak terhis edilenlerin Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta geçen müddetleri halen buldukları derecedeki terfi müddetlerine eklenir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde memuriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekiller Heyeti memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde ilâvesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5585 sayılı Kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE — Bir memuriyete girmeden 1935 yılı ile 1 Eylül 1939 tarihi arasında askerlik hizmetini kısa olarak yapmak üzere silâh altına alınarak terhis edilenlerin Yedek Subay Okulunda ve subaylıkta muvazzaf olarak geçen müddetleri halen buldukları derecedeki terfi müddetlerine eklenir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

İstanbul Mebusu Hâdi Hüsman'ın, Merhum Talât Paşa refikası Hayriye Bafralı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/150)

17 . V . 1955

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Sadrişbak Merhum Talât Paşa refikası Hayriye Bafralı'ya hidematı vataniye tertibinden (500) lira aylık bağlanması hakkında hazırladığım kanun teklifini ilişik olarak takdim ediyorum.

Gereğinin ifasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

İstanbul Mebusu
Hâdi Hüsman

MUCİP SEBEPLER

Hürriyet ve inkılâp hareketlerimizin kahramanlık ve feragat timsali büyük vatanperver ve ideal insan Merhum Sadrişbak Talât Paşanın tarihimizdeki müstesna mevkii herkesçe malûmdur.

Namının milletimizin kalbindeki yeri ebedidir. Mumaileyhin refikası Hayriye Bafralı'ya 1340 tarihinde hidematı vataniye tertibinden 25 lira aylık bağlanmış ve bu aylık bilâhara nesrolunan kanunlarla bugün 182,69 liraya baliğ olmuş ise de halen () yaşında olan bu muhterem Türk kadınının hayatının son demlerini zaruretle geçirmemesi milletçe arzumuz olduğuna kaaniim.

Bu mütalâa ile halen almakta olduğu aylıkları ve zamları ayrıca ödenmemek şartıyla ve hayat kaydiyle hidematı vataniye tertibinden ayda beş yüz lira aylık bağlanmasını muvafık görerek teklifimi yapmış bulunuyorum.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No, 2/150
Karar No. 81

18 . V . 1955

Yüksek Reisliğe

İstanbul Mebusu Hâdi Hüsman'ın, Merhum Talât Paşa refikası Hayriye Bafralı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi, teklif sahibinin iştirakiyle encümenimizde müzakere edildi.

Teklif sahibinin verdiği izahattan, Merhum Talât Paşa'nın refikası Hayriye Bafralı'ya, 1340 tarihinde hidematı vataniye tertibinden 25 lira aylık bağlandığı ve bilâhara kabul edilen kanunlarla bu aylığın 182,69 liraya baliğ olduğu anlaşılmiş ve teklif yerinde görülerek encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Encümen Reisi	M. M.	Kâtip			
Ankara	Kayseri	Kayseri	Amasya	Bolu	Çorum
Mümtaz Tarhan	Ü. Seven	H. Kurmel	H. Koray	S. Baysal	Ş. Gürses
				İmzada bulunamadı	
Samsun	Sivas	Tokad	Malatya	Niğde	
Ş. Uluçay	K. Oskay	Ö. Sunar	N. Ocakcioğlu	A. N. Kadioğlu	

İSTANBUL MEBUSU HÂDİ HÜSMAN'IN
KANUN TEKLİFİ

*Sadrîsbak Merhum Talât Paşa refikası Hayriye
Bafıralı'ya hidematı vataniye tertibinden (500)
lira aylık bağlanması hakkında kanun teklifi*

MADDE 1. — Sadrîsbak Merhum Talât Paşa refikası Hayriye Bafıralı'ya evvelece bağlanmış aylığı ile buna yapılan zamlar ödenmek üzere ve kaydı hayat şartıyla hidematı vataniye tertibinden (500) lira aylık bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 2/150

Karar No. 10

29 . XII . 1955

Yüksek Reisliğe

İstanbul Mebusu Hâdi Hüsman'ın, Merhum Talât Paşa Refikası Hayriye Bafıralı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahibi ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Teklif sahibi, esbabı mucibesinde Merhum Talât Paşanın refikası Hayriye Bafıralı'ya 1340 senesinde tahsis edilmiş olan vatani hizmet tertibinden maaşın (182) lira (69) kuruştan ibaret bulunduğu cihetle bu miktarın (500) liraya iblâgını istemektedir.

Encümenimizde yapılan müzakerelerden ve alınan izahattan anlaşıldığına göre Merhum Talât Paşanın vefatından sonra Refikası Hayriye Bafıralı'nın evlendiği ve ikinci kocasından da iki yetişmiş oğlu bulunduğu ve halen evvelece tahsis edilmiş bulunan vatani hizmet tertibinden maaşının da tediye edilmekte olduğu cihetle bu miktarın tezyidi halinde vatani hizmet tertibinden aylık alan ve miktarları günün şartlarına uygun olmıyan aylık sahiplerinin de durumlarının göz önünde bulundurulması icâbedeceğine göre teklifin prensip bakımından encümenimizce kabulüne imkân görülememiştir.

Mazbatamız Umumi Heyetin tasvibine arz

edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Bu Mazbata M.
Kırklareli	Giresun
Ş. Bakay	M. Şener
Kâtip	
Balıkesir	Afyon K.
M. H. Timurtaş	M. Â. Ülgen
Ankara	Çankırı
M. Ete	T. Uygur
Diyarbakır	Elâzığ
H. Turgut	Ö. F. Sanaç
Eskişehir	Gazianteb
A. Potuoğlu	E. Cenani
	İmzada bulunmadı
İçel	İstanbul
İ. Gürgen	N. Â. Sav
İmzada bulunmadı	
İzmir	İzmir
A. Aker	B. Bilgin
Niğde	Ordu
A. N. Kadıoğlu	R. Aksoy
Rize	Rize
H. Agun	İ. Akçal
Seyhan	Seyhan
S. Barı	A. Topaloğlu
İmzada bulunmadı	
Tekirdağ	Tokad
Z. Erataman	Ö. Sunar
Trabzon	Zonguldak
İ. Şener	S. Ataman
	Trabzon
	S. F. Kalaycıoğlu
	Zonguldak
	S. Duralı

Devre : X
İçtima : 2

S. SAYISI : 42

Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/264)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-17/1367

30 . IV . 1955

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 14 . IV . 1955 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Manderes

ESBABI MUCİBE

Bulgaristan Türklerinden olup Bulgarlar tarafından evvelâ idama mahkûm edilen ve sonra cezası müebbet hapse çevrilerek Plevne Hapishanesinde mevkuf iken vefat eden (Bulgarlar tarafından öldürülen) Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile iki çocuğu 3 Eylül 1951 tarihinde yurdumuza gelmişlerdir.

Müteveffanın geçmiş hizmetleri nazari itibara alınarak, maddi zorluklar içinde kıvranan eş ve çocuklarına vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması muvafık olacağı mütalâa edildiğinden, bunu teminen ilişik kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 1/264

Karar No. 66

6 . V . 1955

Yüksek Reisliğe

Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair olan kanun lâiyhası,

Hükümet mümessilinin iştirakiyle encümenimizde müzakere edildi.

Hükümet temsilcisinin verdiği izahattan, Bulgaristan Türklerinden olan Yusuf Sümbül-

oğlu'nun, Bulgarlar tarafından evvelâ idama mahkûm edildiği, bilâhara bu cezasının müebbet hapse tahvil olunduğu, bununla beraber Plevne hapishanesinde mevkuf iken vefat ettiği ve 3 Eylül 1951 tarihinde Yurdumuza gelmiş olan eşi ve çocuklarının fakru zaruret içinde buldukları anlaşıldığından, kanun lâyihası yerinde görülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Encümen Reisi	M. M.	Bu M. Kâtibi
Ankara	Hakkâri	Tokad
M. Tarhan	Ü. Seven	Ö. Sunar
Afyon K.	Amasya	Çankırı
O. Talu	K. Koray	A. Emrem
Kocaeli	Kocaeli	Mardin
N. Akın	E. Alican	A. Kalav
Niğde	Siird	Sivas
A. N. Kadroğlu	M. D. Süalp	K. Oskay

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihad Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Şehit Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu'na kaydı hayat şartıyla 175 lira ve iki çocuğu Oral Sümbüloğlu ile Nair Sümbüloğlu'na 18 yaşlarını bitirinceye kadar 100 er lira vatani hizmet tertibinden maaş başlanmıştır.

MADDE 2. — Oral Sümbüloğlu ile Nair Sümbüloğlu'na 18 yaşını bitirdikten sonra da, okul ve müesseselerin tatil devreleriyle tam teşekküllü bir devlet hastahanesinden alınan raporla tevsik edilen hastalık halleri haricinde aralıksız tahsile devam etmek, orta öğretim için 20 ve yüksek öğretim için 25 yaşını geçmemek kaydıyla, 1 nci madde gereğince verilen maaşlarının ödenmesine devam olunur.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icra-

ya Maliye Vekili memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	Başvekil Yardımcısı
Devlet Vekili	Devlet Vekili
M. Sarol	O. Kapani
Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili
O. Ş. Çiçekdağ	E. Menderes
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
N. Gedik	F. Köprülü
Maliye Vekili	Maarif Vekili
H. Polatkan	C. Yardımcı
Nafia Vekili	İktisat ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoğlu	S. Yırcalı
Sih. ve İc. Mv. Vekili	G. ve İnhisarlar Vekili
B. Uz	E. Kalafat
Ziraat Vekili	Münakalât Vekili
N. Ökmen	M. Çavuşoğlu
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili
H. Erkmen	S. Ağaoğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/264

Karar No. 26

3 . I . 1956

Yüksek Reisliğe

Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu'nun eşi Nihal Sümbüloğlu ile çocukları Oral Sümbüloğlu ve Nair Sümbüloğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Başvekâletin 30 . IV . 1955 tarihli ve 71/17 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâiyhası Hükümet mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Lâyiha, esbabı mucibesinde de yazılı olduğu üzere Bulgaristan Türklerinden olan Ruscuklu Yusuf Sümbüloğlu Bulgarlar tarafından idama mahkûm edilmiş ve bilâhara aftan istifade ederek cezası müebbet hapse tahvil edilmiş ve mevkufiyeti esnasında hapishanede Bulgarlar tarafından öldürülmüş olduğu ve 3 . IX . 1951 tarihinde yurdumuza iltica etmiş olan eşi ve çocukları maddi zorluklar içerisinde bulunduğu cihetle eşi ve çocuklarına hidematı vataniye tertibinden maaş tahsisini istihdaf etmektedir.

Encümenimizde vâkı sualler üzerine Hükümet mümessillerinin verdiği izahattan merhum Ruscuklu Yusuf'un eşinin halen İstanbul'da ücretle müstahdem olduğu ve bir çocuğunun da Hükümet tarafından mektepte okutulmakta bulunduğu anlaşılmış ve Hükümetçe ayrıca mümkün olan yardımların da yapılması şâyamı temenni olmakla beraber vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına mütedair diğer kanun tekliflerine kıyasen ifa olunan hizmetin mahiyeti itibariyle lâyihanın kabulüne imkân görülmüştür.

Hidematı vataniye tertibinden aylık bağlanabilmesi ifa olunan hizmetin vatan şümül bir mahiyet arz etmesine ve millî şükran hislerinin ifadesine vabeste olması bakımından mazbatamız Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	Kâtip
Kırklareli	İstanbul	Balıkesir
Ş. Bakay	H. Hüsmen	M. H. Timurtaş
Afyon K.	Ankara	Çankırı
M. A. Ülgen	M. Ete	T. Uygur
Çorum	Diyarbakır	Elâzığ
Y. Gürsel	H. Turgut	Ö. F. Sanaç
Erzurum	Eskişehir	Gazianteb
Ş. Erker	A. Potuoğlu	E. Cenani
Giresun	İçel	İstanbul
M. Şener	İ. Gürgen	N. A. Sav
İzmir	İzmir	Konya
A. Aker	B. Bilgin	M. Bağrıaçık
Niğde	Ordu	Ordu
A. N. Kadioğlu	R. Aksoy	S. İşbakan
Rize	Rize	Seyhan
H. Agun	Muhalifim	S. Barı
	İ. Akçal	
Seyhan	Tekirdağ	Tokad
A. Topaloğlu	Z. Erataman	Ö. Sunar
Trabzon	Trabzon	Zonguldak
S. F. Kalaycıoğlu	İ. Şener	S. Ataman
	Zonguldak	
	S. Durak	

Devre : X
İçtima : 2

S. SAYISI : 44

Çorum Mebusu Hüseyin Ortakçioğlu ve Çankırı Mebusu Tahir Akman'ın, Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/119)

Yüksek Reisliğe

Bitlis'in Zeydan mahallesi halkından Ramazanoğlu 1318 doğumlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkındaki kanun teklifimiz esbabı mucibe lâyihası ile birlikte takdim kılınmıştır.

Gereken muamelenin ifasına delâlet buyurulmasını saygılarımızla arz ederiz.

Çorum Mebusu
H. Ortakçioğlu

Çankırı Mebusu
T. Akman

ESBABI MUCİBE

Ağrı harekâtı sırasında, istihbarat, takip ve jandarmaya yardım işlerinde kullanılan Bitlis'in Zeydan Mahallesinden Ramazanoğlu 1318 doğumlu Abdülkerim Zırhlı; vukubulan bir eşkıya müsademesinde şakiler tarafından vurulup, Bitlis Hastanesinde yapılan ameliyatla sol bacağı kesilerek mâlûl kalmıştır.

Mumaileyhin bu mâlûliyeti, 551 ve 1485 ve 1890, 2251 ve 4298 sayılı kanunlarla, 198 ve 1730 sayılı Yüksek Meclis kararlarında belirtilen harb mâlûliyeti mahiyetinde bulunmakta ise de muvazaf efrattan bulunmayışı itibariyle bu kanunlarda derpiş olunan haklardan faydalanamamış dolayısıyla; 7 nüfuslu efradı ailesi ile birlikte maddi zarurete duçar olduğundan, atıfet dileği ile Yüksek Meclise yaptığı müracaat üzerine, tarafımızdan durumuna ıttıla kesbedilmiş bulunulmaktadır.

Mumaileyhin, Arzuhal Encümeninde bulunan bu baptaki müracaatını havi 21009/19512 sayılı dosyasında mevcut Dahiliye Vekâletinin 26 . II . 1954 tarihli bir yazısında aynen : Yararlı hizmetlerde bulunduğu ve bu uğurda bacağı kaybettiği anlaşılan bu kişiye vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması için hazırlanıp, takdim kılınan lâyihanın Başvekâletten geri çevrildiği ve İera Vekilleri Heyetinin 3 . VI . 1937 tarihli bir kararı üzerine, şimdiye kadar ancak, yekûnu 850 liraya baliğ olan bir yardım yapılabildiği belirtilmiştir.

Arz olunduğu üzere, harb mâlûllerine çeşitli kanunlarla maaş, terfih zammı ve ikramiye gibi haklar tanınmakta iken, hiçbir menfaat gözetmeksizin, Hükümetçe verilen emire mutavaat ederek, o tarihlerde memleketimizin başına açtıkları gaile cümlelerin malûmu olan Ağrı şakilerini takipte en kıymetli bir uzvunu kaybedip çalışma gücünden mahrum kalan Abdülkerim Zırhlı'nın; bu haklardan istifadesi mümkün görülememekle beraber, sefil, perişan ve tesseüle muhtaç hali ile başa bırakılıp seyirci kalınmasına kadirşinas Türk milletinin milli ve mâşerî vicdanı razı olamayacağı ve bu halin ileride memleket hizmetlerinde, gelecek nesiller için kötü bir örnek teşkil edeceği düşünüülerek; bu faydalı vatan hizmeti uğrunda; uğradığı gadrin mehmaemken telâfisi maksadı ile kendisine vatani hizmet tertibinden 150 lira aylık bağlanmasını derpiş eden kanun teklifimizi hazırlanmış ve saygılarımızla sunmuş bulunuyoruz.

Çorum Mebusu
Hüseyin Ortakçioğlu

Çankırı Mebusu
Tahir Akman

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 2/119
Karar No. 51

27 . IV . 1955

Yüksek Reisliğe

Çorum Mebusu Hüseyin Ortakcioğlu ve Çankırı Mebusu Tahir Akman'ın Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkındaki kanun teklifi, alâkalı vekâlet mümessillerinin iştirakiyle encümenimizde müzakere edildi.

Teklif sahiplerinin mucip sebeplerinde tafsilen verilen izahattan ve bu mevzu da, Dahiliye Vekâletinin « İller İdaresi Genel Müdürlüğü Şube. 2 » Arzuhal Encümeni Riyasetine hitaben yazmış olduğu 26 . II . 1954 gün ve 22321 - 27/2496 sayılı yazıdan ve Dahiliye Vekâleti mümessilinin bu hususta vermiş olduğu geniş ve etraflı izahattan ve okunan bu işe dair Heyeti Vekile kararından da teklife mevzu teşkil eden şahsın yapmış olduğu hizmetler ve mâlûliyeti mevsum vatandaş bugüne kadar geçici ve pek ezi yardımlarla

avutulmuştur.

Hayatını seve seve memleket uğrunda feda etmekten çekinmeyen ve bu uğurda mâlûl kalan vatandaş ihtiyac ve mahrumiyet içinde kaderi ile başbaşa bırakmaya büyük; hayırsever ve kadirşinas Türk Milletinin vicdanının razı olacağına kaani olan encümenimiz, teklif sahibinin metnini aynen kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Encümen Reisi	M. M.	Bu M. Kâtibi
Ankara	Hakkâri	Afyon K.
M. Tarhan	Ü. Seven	O. Talu
Bolu	Çorum	Niğde
S. Baysal	Ş. Gürses	A. N. Kadroğlu
Samsun	Seyhan	Siird
Ş. Uluçay	M. Akçalı	M. D. Süalp
	Sivas	
	K. Oskay	

ÇORUM MEBUSU HÜSEYİN ORTAKCIOĞLU
VE ÇANKIRI MEBUSU TAHİR AKMAN'IN
TEKLİFİ

Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Ağrı harekâtı sırasında, bir eşkiya grubu ile vukubulan müsademede yaralanıp bir bacağını kaybetmiş olan Bitlis'in Zeydan mahallesinden Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden 150 lira aylık bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 2/119

Karar No. 23

5 . I . 1956

Yüksek Reisliğe

Çorum Mebusu Hüseyin Ortakçioğlu ile Çankırı Mebusu Tahir Akman'ın, Bitlis'in Zeydan mahallesinden Ramazanoğlu 1318 doğumlu Abdülkerim Zırhlı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkındaki kanun teklifi Maliye Encümeni raporiyle birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahipleri ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Teklifin esbabı mucibesinde yazılı izahata nazaran Abdülkerim Zırhlı'nın Ağrı harekâtı esnasında jandarmaya yardım etmiş, vukubulan bir eşkıya müsademesinde yaralanıp yapılan ameliyat neticesinde sol bacağı kesilerek mâlûl kalmış ve müvazzaf efrattan bulunmaması sebebiyle de kendisine aylık bağlanamamıştır.

Encümenimizde yapılan müzakerelerle Büyük Millet Meclisi Arzuhal Encümenine vâkı müracaatı üzerine encümen tarafından izhar olunan kararın tetkiki sonunda, mumaileyhin eşkıya takibinde Hükümet kuvvetlerine yardım ettiği, yapılan müsademede yaralanarak sol bacağının kesildiği, müvazzaf efrattan olmadığı cihetle kanunen kendisine maaş tahsisine imkân görülemediği ancak 1937 senesinde Hükümetçe (850) lira nakdî yardımda bulunulduğu anlaşılmıştır.

Vatani hizmet tertibinden maaşa müstahak olabilmek için ifa edilen hizmetin vatanşümül bir kıymeti haiz olması ve vatani hizmet maaş-

larının mahiyeti ise bir içtimai muavenet müessesesi değil millî şükran hislerinin ifadesi olmak icabedeceğine göre, teklifin bu mülâhazalarla kabulüne imkân görülemezdir.

Mazbatamız Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	Kâtip
Kırklareli	İstanbul	Balıkesir
Ş. Bakay	H. Hüsmen	M. H. Timurtaş
Afyon K.	Ankara	Çankırı
M. A. Ülgen	M. Ete	T. Uygur
Çorum	Diyarbakır	Elâzığ
Y. Gürsel	H. Turgut	Ö. F. Sanaç
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
Ş. Erker	A. Potuoğlu	E. Cenani
Giresun	İçel	İstanbul
M. Şener	İ. Gürgen	N. A. Sar
İzmir	Konya	Niğde
B. Bilgin	M. Bağrıaçık	A. N. Kadıoğlu
Ordu	Ordu	Rize
R. Aksoy	S. İşbakan	H. Agun
Rize	Seyhan	Seyhan
Muhallifim	S. Barı	A. Topaloğlu
İ. Akçal		
Tekirdağ	Tokad	Trabzon
Z. Erataman	Ö. Sunar	Z. F. Kalaycıoğlu
Trabzon	Zonguldak	Zonguldak
İ. Şener	S. Ataman	S. Duralı

Devre : X
İçtima : 2

S. SAYISI : 50

Takip ve tahsiline mahal veya imkân görülemiyen 438 516,67 liranın terkinini ve 3 271,40 liranın affı hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Bütçe Encümeni mazbatası (3/195)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayısı : 76 - 36/1302

26 . IV . 1955

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Takip ve tahsiline mahal veya imkân görülememesinden dolayı 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncü maddesi mucibince terkinine Malî Müşavere Encümenince karar verilen 438 516,67 lira ile aynı kanunun 131 nci maddesi gereğince affı lâzımgelen 3 271,40 liraya ait cetvellerin gereği yapılmak üzere ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 3/195

Karar No. 31

13 . I . 1956

Yüksek Reisliğe

Takip ve tahsiline mahal veya imkân görülmesinden dolayı 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncü maddesi mucibince terkinine Malî Müşavere Encümenince karar verilen (438 516,67) lira ile aynı kanunun 131 nci maddesi gereğince affı lâzımgelen (3 271,40) liraya ait cetvellerin gönderildiğine dair Başvekâletin 26 . IV . 1955 tarihli ve 76/36 sayılı tezkeresiyle encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti Muhasebat Umum Müdürü hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Başvekâlet tezkeresinde ve bu tezkereye ilişik cetvelde müfredatı bildirilen mebalığden (438 516,67) liranın Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncü maddesinde yazılı esbabı mücbire ve zaruriye dolayısıyla takip ve tahsiline imkân görülemediği hakkındaki hükme istinaden terkinini ve (3 271,40) liranın da 131 nci

maddeye istinadettirilmek suretiyle affı talebedilmektedir.

Muhasebei Umumiye Kanununun 133 ncü maddesi hükmü muvacehesinde her madde üzerinde yapılan tetkikten sonra (438 516,67) liranın terkinini encümenimizce kabul edilmiştir.

Aynı kanunun 131 nci maddesi gereğince affı talebolunan (3 271,40) lira hakkında encümenimizde cereyan eden müzakerelerde bu madde hükmü ile bu mebalığın bir karar ile affı cihetine gidilmesinin doğru olmadığı, affın Meclisi Âliden sâdır olacak bir kanun ile mümkün olabileceği hakkında ileri sürülen mütalâaya karşı, af kelimesi ile vâkı terkin talebinin, kazai mercilerden sâdır olmuş ve kaziyeli muhkeme halini iktisabetmiş kararlar ile mukayese edilemeyeceği, esbabı mücbire ve zaruriye dolayısıyla Malî Müşavere Encümeninin de

mütalâasının inzımanı ile takip ve tahsiline mahal görülmiyen mebalığın terkinini istihdaf ettiği ve bu terkin talebinin de 133 ncü madde hükmü dâhilinde mütalâa edilmesinin zaruri bulunduğu ifade edilmiş ve bu noktai nazar encümenimizce yerinde görülerek (3 271,40) liranın da terkinini kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Balıkesir	Kırklareli	Giresun
H. İmre	Ş. Bakay	M. Şener
Kâtip		
Balıkesir	AfyonK.	Antalya
M. H. Timurtaş	M. Â. Ülgen	K. Akmanlar
Antalya	Aydın	Çankırı
A. Tokuş	Z. Uray	T. Uygur

Çorum	Diyarbakır	Erzurum
Y. Gürsel	H. Turgut	Ş. Erker
Eskişehir	Gazianteb	İçel
A. Potuoğlu	E. Cenani	İ. Gürgen
İstanbul	İzmir	İzmir
N. Â. Sav	A. Aker	B. Bilgin
Konya	Niğde	Ordu
R. Birand	A. N. Kadioğlu	R. Aksoy
Ordu	Rize	Rize
S. İşbakan	H. Agun	İ. Akçal
Seyhan	Seyhan	Siird
S. Bari	A. Topaloğlu	B. Erden
Tekirdağ	Tokad	Trabzon
Z. Erataman	Ö. Sunar	S. F. Kalaycıoğlu
Trabzon	Zonguldak	Zonguldak
İ. Şener	S. Ataman	S. Duralı

Mali Müşavere Komisyonunca 1050 sayılı Genel
terkinine karar verilen

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
1	45	00	Fazlai mehuz	1946	Burhan Ülker
2	11	50	» »	1946	Ayşe Kurnaz
3	40	61	» »	1944	Halit Görül
4	195	16	» »	1931	Hasan
5	126	73	» »	1942	Ayşe
6	170	52	» »	1936	Melek Pazen
7	17	63	» »	1939	Fatma N. Cura
8	36	78	» »	1939	Mustafa Akşit
9	470	46	İdare hesabından	1937	Hikmet Afsulu
10	68	46	Taviz	1949	Bayram Özkaya
11	122	13	Fazlai mehuz	1946	Saffet Engin
12	6	42	» »	1946	Muzaffer Göktaşar
13	33	45	» »	1944	Nihat Bingöl
14	9	00	» »	1941	Mehmet Çağıl
15	16	62	» »	1939	H. Niyazi Bölükbaşı
16	152	05	Zimmet	1339	Celâl
17	645	27	Taviz	1330 - 1334	384 şahıs namına kayıtlı
18	56	28	Okul tazminatı	1934	İsmail ve Kef. Celâl
19	58	60	Fazlai mehuz	1943	Tarik Ercan
20	15	00	» »	1946	Yusuf Tandoğan
21	849	90	Zimmet	1944	Asım Tülen
22	23	24	Avans	1939	Hasan Kahraman
23	10	49	Zimmet	1947	Sami
24	44	55	Sulama bedeli	1940	9 mükellef namına kayıtlı
25	38	54	Fazlai mehuz	1941	Mustafa Dayan
26	20	92	Avans	1948	Mehmet Akın
27	65	33	Fazlai mehuz	1949	Eşref Henerli
28	32	52	Avans	1938	Muzaffer
29	65	84	Fazlai mehuz	1949	Ali Rıza Günsal
30	26	44	» »	1939	Ahmet Erdoğan
31	10	00	Avans	1944	Memduh Geçin
32	15	45	Fazlai mehuz	1946	Çeşminaz Karşlı
33	51	94	İaşe bedeli	1942	Er Fetih Mebrur
34	37	83	Fazlai mehuz	1931	Abdullah Süleymanoğlu
35	10	00	Avans	1944	Şeref Unacık
36	10	00	»	1944	Hüseyin Gün

Muhasebe Kanununun 123 ncü maddesi gereğince
paralara ait cetveldir

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Eskişehir Valiliği

Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilemediğinden zimmetin tahsiline imkân görülememiş ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinin cihetine gidilmiştir.

»	»	»	»	»
Edirne Valiliği	»	»	»	»
Tuzluca Malmüdürlüğü	»	»	»	»
İzmir Valiliği	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»
»	»	»	»	»
Eskişehir Valiliği	»	»	»	»
Denizli Valiliği	»	»	»	»
Erzurum Valiliği	»	»	»	»
Ankara Okullar Say.	»	»	»	»
Eskişehir Valiliği	»	»	»	»
»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»
»	»	»	»	»
Sivas Valiliği	»	»	»	»
Manisa Valiliği	»	»	»	»
İstanbul Okullar Say.	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»
Eskişehir Valiliği	»	»	»	»
Beyoğlu Kaymakamlığı	»	»	»	»
Amasya Valiliği	»	»	»	»
Mersin Gümrük Say.	»	»	»	»
Konya Sulama İdaresi Saymanlığı	»	»	»	»
Seyhan Valiliği	»	»	»	»
3. Zırlı Tuğay Say.	»	»	»	»
İstanbul Gümrük Muh. Baş				
Md. Saymanlığı	»	»	»	»
Konya Valiliği	»	»	»	»
Ankara »	»	»	»	»
Zonguldak »	»	»	»	»
Amasya »	»	»	»	»
Ankara Okullar Say.	»	»	»	»
Konya Valiliği	»	»	»	»
İslâhiye Gümrük Saymanlığı	»	»	»	»
Amasya Valiliği	»	»	»	»
»	»	»	»	»

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
37	335	90	Avans	1945	Ertuğrul Tümol ve Enver Arıcı
38	31	27	Fazlai mehuz	1944	Nusret Soleu
39	28	08	» »	1938	Hüseyin Çoşkun
40	47	70	Avans	1949	Seyfettin Orultay
41	32	72	Fazlai mehuz	1948	Muazzez Arda
42	45	26	» »	1941	Necdet Atakan
43	39	00	» »	1947	İsmet Turan
44	37	32	Avans	1949	Sabri Polathan
45	9	19	Fazlai mehuz	1944	Kemal Hün
46	21	16	Avans	1943	Osman Toprakoğlu
47	14	43	Fazlai mehuz	1946	Şefika Andıran
48	30	00	Fazlai mehuz	1946	Hatice Durdu
49	48	80	Avans	1950	Hikmet Tandoğan
50	50	41	Masarifi muhakeme	1940	15 mükellef adına kayıtlı
51	37	50	Fazlai mehuz	1946	Ali Kamburoğlu
52	43	80	Fazlai mehuz	1949	İbrahim Erakgün
53	308	05	Avans	1946	Mustafa Fikret
54	53	17	Avans	1944	Tahir Akşit
55	3	12	K. Evrak bedeli	1939	Tevfik
56	20	24	Çimento bedeli	1944	Necati Aral
57	50	80	Avans	1943	Zekeriya Bayındır
58	2 039	02	Mahkeme masrafı	1940 - 1941	966 mükellef namına kayıtlı
59	55	60	Avans	1946	Selâmi
60	23	70	Fazlai mehuz	1948	Hüseyin Aksu
61	292	11	Avans	1940	Enver Tolunaykılıç
62	75	00	Fazlai mehuz	1946	Bekir Sıtkı Doğan
63	50	00	Avans	1938	Zeki Özoğlu
64	16	58	Avans	1946	Hüsni Çelikyürek
65	44	00	Fazlai mehuz	1949	Pembe Kul
66	5	00	Meçhul	1930	Semedullah
67	18	00	Fazlai mehuz	1929	Sabri
68	37	22	Fazlai mehuz	1931	Cafer
69	76	76	Avans	1942	Edip Alpsever
70	41	50	Fazlai mehuz	1946	Hasibe Beklemiş
71	134	91	Avans	1944	Mesut Ergün
72	27	60	Fazlai mehuz	1931	Bayram O. Mehmet
73	965	00	Avans	1940	Naci Uysal
74	3	60	Fazlai mehuz	1951	Mahir Unkular
75	5	00	» »	1940	Reşat
76	8	13	Avans	1949	Ahmet Yılmaz

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Zonguldak Valiliği

Bu alacağın tahsili için devanlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilemediğinden zimmetin tahsiline imkân görüle-memiş ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkini cihetine gidilmiştir.

Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
Bitlis »	»	»	»	»	»
İstanbul Levazım Amirliği Say.	»	»	»	»	»
Konya Valiliği	»	»	»	»	»
Hatay »	»	»	»	»	»
Eskişehir »	»	»	»	»	»
Kütahya »	»	»	»	»	»
Muğla Valiliği	»	»	»	»	»
Balıkesir »	»	»	»	»	»
Eskişehir »	»	»	»	»	»
Eskişehir Valiliği	»	»	»	»	»
1. Hava Kuvvetleri Saymanlığı	»	»	»	»	»
Bursa Valiliği	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
Malatya Valiliği	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Kastamonu Valiliği	»	»	»	»	»
Ordu Valiliği	»	»	»	»	»
Diyarbakır Defterdarlığı	»	»	»	»	»
3. Hava Kuvvetleri Saymanlığı	»	»	»	»	»
Ankara Okullar Saymanlığı	»	»	»	»	»
Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
Tunceli Valiliği	»	»	»	»	»
3. Hava Kuvvetleri Saymanlığı	»	»	»	»	»
Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»
Malatya Valiliği	»	»	»	»	»
Samsun Valiliği	»	»	»	»	»
Malatya Valiliği	»	»	»	»	»
Ankara Valiliği	»	»	»	»	»
Konya Valiliği	»	»	»	»	»
Zonguldak Valiliği	»	»	»	»	»
İslâhiye Gümrüğü Saymanlığı	»	»	»	»	»
Muğla Valiliği	»	»	»	»	»
İstanbul »	»	»	»	»	»
Malatya »	»	»	»	»	»
İstanbul Lv. Amirliği Sayman- lığı	»	»	»	»	»

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı	
	Lira	K.				
77	3	90	Eşya bedeli	1944	Mustafa Çakaloğlu	
78	228	58	Fazlai mehuz	1946	Murat Güneyli	
79	9	38	Tazminat	1942	Mehmet Şahin	
80	75	00	Avans	1942	Şevket Arda	
81	22	00	Tazminat	1946	Ahmet Kurt	
82	36	09	Âşar bakıyesi	1338 - 1340	Bahri ve Ahmet	
83	14	10	Eşya bedeli	1929	Tahsin	
84	19	23	Fazlai mehuz	1947	Mehmet Saval	
85	349	03	Tahsil masrafı	1950	Ali Galip ve kefilisi Ahmet	
86	412	29	İhale âşarı	1309 - 1337	Muhtelif eşhas	
87	9	53	Avans	1943	Zihni Can	
88	45	00	Fazlai mehuz	1946	Saip Tokan	
89	137	00	Avans	1948	Fethi Çelebi	
90	58	50	Fazlai mehuz	1946	Kemal Yılmaz	
91	25	97	Avans	1944	Mustafa Taşkın	
92	58	50	Fazlai mehuz	1946	Kemal Yılmaz	
93	89	70	Avans	1944	Suphi Çevrim	
94	8	23	»	1936	Zeki	
95	65	28	»	1939	Ali Namık Önüt	
96	339	00	»	1939	Galip Babaoğlu	
97	3	00	Eşya bedeli	1944	İbrahim Algın	
98	170	00	Avans	1943	Ekrem Aysel	
99	66	52	»	1947	Sabri Caddetaş	
100	1	152	67	»	1941	Basri Abasıyanık
101	21	80	»	1945	Esat Morali	
102	17	46	»	1949	Hüseyin Numanoğlu	
103	35	00	»	1950	Şeref Özetül	
104	63	82	Mahkeme masrafı	1942	Muhtelif eşhas	
105	267	87	Avans	1942	J. J. Davis	
106	58	36	Fazlai mehuz	1929	Muhtelif eşhas	
107	52	27	İhale âşarı	1340	Hasan, Kâzım	
108	300	00	Fazlai mehuz	1939	Mehmet Salim	
109	90	63	Avans	1946	Mustafa Şahin	
110	793	67	»	1938 - 1939	Beş şahıs namına kayıtlı	
111	23	87	Fazlai mehuz	1934	Celâl	
112	36	34	»	1938	Suat Çiler	
113	37	00	»	1946	Neriman Kayaalp	
114	165	58	»	1943	Fuat Birinci	
115	152	53	Zimmet	1928 - 1929	Muhittin Yüksel	

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Kütahya valiliği

Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilemediğinden zimmetin tahsiline imkân görülememiş ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkini cihetine gidilmiştir.

Merkez saymanlığı	»	»	»	»	»
Kırşehir valiliği	»	»	»	»	»
Bahkesir »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Yozgat »	»	»	»	»	»
Konya »	»	»	»	»	»
Elâzığ »	»	»	»	»	»
Sivas »	»	»	»	»	»
Kastamonu »	»	»	»	»	»
39 Tümen saymanlığı	»	»	»	»	»
Balıkesir valiliği	»	»	»	»	»
Çorum »	»	»	»	»	»
Eskişehir »	»	»	»	»	»
1. Hava Kuv. Saymanlığı	»	»	»	»	»
Eskişehir valiliği	»	»	»	»	»
Malatya »	»	»	»	»	»
Diyarbakır »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Bünyan malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
Kütahya Valiliği	»	»	»	»	»
Malatya »	»	»	»	»	»
İstanbul Lv. Âmirliği Saymanlığı	»	»	»	»	»
1. Ordu Defterdarlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Lv. Âmirliği Say.	»	»	»	»	»
» » »	»	»	»	»	»
» » »	»	»	»	»	»
Urla Malmüdürlüğü	»	»	»	»	»
Hazine Genel Md. lüğü	»	»	»	»	»
Kars Valiliği	»	»	»	»	»
İstanbul »	»	»	»	»	»
Seyhan »	»	»	»	»	»
4. Tümen Saymanlığı	»	»	»	»	»
Hatay Valiliği	»	»	»	»	»
Çanakkale »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Erzurum »	»	»	»	»	»
Ankara »	»	»	»	»	»
Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti	»	»	»	»	»

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
116	50	00-	Avans	1943	Hasan Ünal
117	18	60	Fazlai mehuz	1942	Mehmet Çetin
118	100	00	Avans	1940	Turgut Güven
119	11	90	Bilet ücreti	1942	6 şahıs namına kayıtlı
120	181	23	Tavizat	1931	Hilmi
121	42	65	Fazlai mehuz	1944	Kaya Gökuğur
122	10	50	Zimmet	1933	Alâettin
123	28	00	»	1932	Ali Rıza
124	14	47	Muhtelif	1933	Hüseyin Gök
125	7	00	Fazlai mehuz	1943	Nuri
126	16	41	» »	1943	Reyhan Günberk
127	582	45	Kibrit bedeli	1937	Kadri ve Ali
128	2	25	Eşya bedeli	1944	Cemil Yalçın
129	40	00	Fazlai mehuz	1946	Recai
130	35	00	Avans	1946 •	Ali Niğdeli
131	1782	75	Zimmet	1931-1936	Kemal
132	61	49	Fazlai mehuz	1946	Hamdi Ortanca
133	15	00	» »	1946	Mehmet Öz
134	259	34	» »	1939	Ziya Atatuğ
135	70	02	Avans	1938	İhsan Şahin
136	38	05	Fazlai mehuz	1942	Abdullah Aydoğan
137	280	70	Avans	1942	Fikri Oktay
138	38	13	Fazlai mehuz	1944	Kadri Gürel
139	77	24	Avans	1942	Naci
140	173	83	Fazlai mehuz	1951	Tacettin
141	76	32	» »	1952	Mehmet Göktürk
142	47	56	» »	1942	Muzaffer Ünal
143	15	00	» »	1947	Ferit Yazıcı
144	6	07	» »	1946	Niyazi Olaç
145	214	86	İhtilâs	1941	Muhterem Terzioğlu
146	64	49	Fazla mehuz	1928 - 1929	7 mükellef namına kayıtlı
147	40	99	» »	1947	Muzaffer şenel
148	14	02	» »	1946 - 1948	İsmail Erdoğan Abdülhalim
149	23	18	Avans	1945	Kaşif Yalçın
150	11	69	Fazlai mehuz	1942	İsmail Koyutürk
151	60	66	» »	1949	Tahsin Aracı
152	154	04	Zimmet	1949	Tahsin Aracı
153	81	79	Avans	1938	Tahir Karadeniz
154	339	15	Zimmet	1338	Ölü Rifat
155	132	44	Fazlai mehuz	1936	Ölü Mehmet
156	258	70	Zimmet	1932	Ali Ulvi

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Seyhan Valiliği

Bu alacağın tahsili için devamlı takibat yapılmış ve bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçlunun nerede ve ne işle meşgul olduğu tesbit edilemediğinden zimmetin tahsiline imkân görülememiş ve takibata devamda Hazine menfaati bulunmadığından terkinin cihetine gidilmiştir.

Bolu »	»	»	»	»	»
Diyarbakır »	»	»	»	»	»
Gelirler Genel Md. lüğü	»	»	»	»	»
İstanbul Okullar Saymanlığı	»	»	»	»	»
Eskişehir Valiliği	»	»	»	»	»
Bursa »	»	»	»	»	»
Seyhan »	»	»	»	»	»
Bursa »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Tekirdağ Valiliği	»	»	»	»	»
Sivas »	»	»	»	»	»
Ankara »	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
Balıkesir »	»	»	»	»	»
Eskişehir »	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
Urfa 123. Gümrük Muh. Say.	»	»	»	»	»
İçel Valiliği	»	»	»	»	»
3. Hava Kuv. Saymanlığı	»	»	»	»	»
Orman Umum Müdürlüğü	»	»	»	»	»
Çankırı Valiliği	»	»	»	»	»
İzmir »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Eskişehir »	»	»	»	»	»
Sivas »	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
Kocaeli Valiliği	»	»	»	»	»
Balıkesir »	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
Amasya Valiliği	»	»	»	»	»
48. Tümen Saymanlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
Ağrı »	»	»	»	»	»
» »	»	»	»	»	»
Konya »	»	»	»	»	»
İstanbul »	»	»	»	»	»
Ankara »	»	»	»	»	»
Trabzon Gümrük Saymanlığı	»	»	»	»	»

Bu alacakların tahsili takibedilmiş ise de borçlunun ölmesi, malı ve vârisi olmaması hasebiyle tahsiline imkân görülemediğinden terkinin cihetine gidilmiştir.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
157	1 715	34	İdare hesabından	1928 - 1929	Selim Sun
158	396	78	Fazlai mehuz	1928 - 1935	Fatma Sine
159	163	52	» »	1944	Şemiye
160	410	67	İdare hesabından	1937	Hulki Oktay
161	107	78	Zimmet	1927	Nuri Özsvağ
162	73	21	Fazlai mehuz	1946	Ali Marla ve Fatma Tavas
163	38	45	» »	1944	Burhan Altın
164	3	50	Eşya bedeli	1952	Ahmet Demirtaş
165	12	38	Avans	1942	Mehmet Gençer
166	63	75	Fazlai mehuz	1947	Hasan Gülüm
167	46	07	Fazlai mehuz	1951	Münevver Kutluata
168	64	43	» »	1930	Zühtü
169	55	60	» »	1946	Şazi
170	16	12	» »	1929	Halil
171	5	83	» »	1930	Nurettin
172	163	57	Âşar bakayası	1334	Mehmet
173	83	54	Avans	1929	Hasan
174	4	85	Fazlai mehuz	1933	Hüseyin
175	50	00	Avans	1940	Bahaettin
176	37	50	Pul bedeli	1935	Faik
177	3	38	İdare hesabı	1950	Nuri Şefkati Talu
178	13	75	Avans	1942	Ayşe Kaya
179	14	40	Fazlai mehuz	1927	Ali Rıza
180	928	65	Avans	1937	Fethi Şarıl
181	431	21	İdare hesabı	1928 - 1929	Mehmet Kâmil
182	64	79	Fazlai mehuz	1939	Havva
183	144	58	» »	1951	Naki Yahya Başaran
184	337	27	İdare hesabı	1932	Bekir Sıtkı Balta
185	247	25	Fazlai mehuz	1952	Mürsel Ertulga
186	96	58	Eşya bedeli	1933 - 1936	Hulûsi, Rıza, Yusuf ve Salih
187	1 726	76	İhtilâs	1944	İzzet Üstünel
188	15	00	Avans	1948	Bayram Üner
189	12	19	»	1943	Hayri Meral
190	539	40	Fazlai mehuz	1950	Şakir kızı Hatice
191	456	95	Zimmet	1929	Ahmet Nuri
192	20	83	Tazmin	1952	Muzaffer Karagöz
193	24	55	Eşya bedeli	1953	Abdülkadir
194	46	50	Avans	1931	Demir Ferit
195	784	64	Zimmet	1928	Sadık
196	88	00	Avans	1942	Kerim Boleay
197	49	02	Fazlai mehuz	1939	Hidayet Erdebil
198	223	98	» »	1935	Yusuf Şentan

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Çanakkale Valiliği

Bu alacakların tahsili takibedilmiş ise de borçlunun ölmesi, malı ve vârisi olmaması hasebiyle tahsiline imkân görülemediğinden terkinin cihetine gidilmiştir.

İstanbul	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
Sivas	»	»	»	»	»	»
Gümrük ve Tekel Vekâleti	»	»	»	»	»	»
Konya Valiliği	»	»	»	»	»	»
İstanbul	»	»	»	»	»	»
Kırşehir	»	»	»	»	»	»
Sivas	»	»	»	»	»	»
Malatya	»	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»	»
Sivas	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
Seyhan	»	»	»	»	»	»
29. Tümen Saymanlığı	»	»	»	»	»	»
Malatya Valiliği	»	»	»	»	»	»
Hazine Genel Müdürlüğü	»	»	»	»	»	»
Balıkesir Valiliği	»	»	»	»	»	»
Sivas	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
Malatya	»	»	»	»	»	»
İstanbul	»	»	»	»	»	»
Bolu	»	»	»	»	»	»
İstanbul	»	»	»	»	»	»
Konya	»	»	»	»	»	»
Çoruh	»	»	»	»	»	»
Hatay	»	»	»	»	»	»
Yozgad	»	»	»	»	»	»
Ankara	»	»	»	»	»	»
Orman Umum Müdürlüğü	»	»	»	»	»	»
Sivas Valiliği	»	»	»	»	»	»
Ordu	»	»	»	»	»	»
Zonguldak	»	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»	»
Malatya	»	»	»	»	»	»
İstanbul	»	»	»	»	»	»
İstanbul İcra Saymanlığı	»	»	»	»	»	»
Sivas Valiliği	»	»	»	»	»	»
Orman Umum Müdürlüğü	»	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»	»

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
199	35	22	Fazlai mehuz	1946	Leman Çimen
200	24	73	» »	1932	Mehmet Ali kızı Seniha
201	300	00	» »	1948	Sabriye Dizcam
202	415	68	» »	1942	Asım Şen
203	132	56	» »	1938	Fatma Siper
204	380	50	» »	1947	Sabriye kıymet
205	207	21	» »	1947	Muzaffer Özgen
206	1 527	65	İhtilâs	1928	Mümtaz
207	235	67	Fazlai mehuz	1947	Ziya Gürman
208	100	00	Avans	1940	Halis Yılmaz
209	22	99	Eşya bedeli	1953	Adil Sevim
210	20	83	Tazmin	1953	Ahmet Özcan
211	20	83	»	1940	Nevzat Akhakau
212	190	34	Zimmet	1932	Murat Erhayri
213	100	00	Tazminat	1944	Halil Can
214	75	00	Avans	1940	İsmail Hakkı
215	8	85	Fazlai mehuz	1939	Naci Melik
216	180	32	Avans	1953	Mehmet Kasım
217	26	40	Fazlai mehuz	1934	Ali Rıza Türktaş
218	13	75	Avans	1942	Hayriye Minen
219	34	46	Avans	1933	Sait
220	38	56	Avans	1926	Mehmet Çecan
221	66	77	Fazlai mehuz	1946	İsmail Üç
222	21	56	Elbise bedeli	1943	Emin
223	31	97	Zimmet	1950	Hikmet Güçlü
224	1 105	25	Fazlai mehuz	1941	Fatma Gürler
225	59	72	Avans	1927	Eyüp Oktay
226	147	15	İhtilâs	1944	Hikmet Ercin
227	95	63	Fazlai mehuz	1945	Abdulbari Gültan
228	25	00	» »	1947	Hüseyin Güncü
229	53	70	» »	1943	Faik Girgin
230	221	21	İdare hesabı	1937	Şerafettin Akay
231	358	54	Avans	1952	Şükrü İşveren
232	667	55	Fazlai mehuz	1942	Şaziye Yazğan

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Merkez Saymanlığı

Alacağın tahsili hususunda bütün imkânlarla başvurulmuş ise de borçluların âciz halinde bulunmaları ve bu hallerinin devam etmesi ileride yapılacak takibattan müspet bir netice elde edilemeyeceği neticesine varılması hasebiyle terkinin zaruri görülmüştür.

İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
Samsun Gümrük Saymanlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»
Samsun	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
İzmir Valiliği	»	»	»	»	»
İstanbul Okullar Saymanlığı	»	»	»	»	»
Gümüşane Valiliği	»	»	»	»	»
1. Hava kuv. K. Saymanlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Valiliği	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»
Çoruh	»	»	»	»	»
İstanbul	»	»	»	»	»
Samsun	»	»	»	»	»
İzmir	»	»	»	»	»
Orman`Umum Müdürlüğü	»	»	»	»	»
Bodrum Gümrük Saymanlığı	»	»	»	»	»
Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
123. Gümrük Muhafaza Alay Komutanlığı Saymanlığı	»	»	»	»	»
123. Gümrük Muhafaza Alay Komutanlığı Saymanlığı	»	»	»	»	»
Tunceli Valiliği	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü Saymanlığı	»	»	»	»	»
Sivas Valiliği	»	»	»	»	»
Samsun Valiliği	»	»	»	»	»
İstanbul İcra Saymanlığı	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
Merkez Saymanlığı	»	»	»	»	»
İzmir Saymanlığı	»	»	»	»	»
Sinob Valiliği	»	»	»	»	»
Bodrum Gümrük Saymanlığı	»	»	»	»	»
Manisa Valiliği	»	»	»	»	»

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
233	979	10	Fazlai mehuz	1949	Fevzi Çipni
234	20	00	Avans	1951	Faik Akol
235	964	98	Fazlai mehuz	1939	İhsan Güneri
236	1 318	50	Satış bedeli	1329	Mehmet Ali ve Mustafa
237	2 745	32	Âşar borcu	1340	İbrahim Torun
238	274	31	İhtilâs	1938	Kemal Morova
239	206	04	Fazlai mehuz	1939	Ferdane
240	1 801	41	İltizam bedeli	1939	Kâmil Özhan
241	114	54	Zimmet	1935	Abdülkadir Türk
242	420	00	Avans	1944	Sadrettin
243	699	77	İdare hesabı	1938	Hamdi Uygun
244	490	72	Emlâk bedeli	1938	Hüseyin Buruşukoğlu
245	1 531	43	Zimmet	1935	İsmet Eriş
246	43 495	23	Emlâk satış bedeli	1938	Halil Gördes
247	30	00	Fazlai mehuz	1952	Hayriye Üstün
248	26	21	Zimmet	1940	Rumi Günlü Sıtkı yetimleri
249	142	78	Avans	1952	Faik Akol
250	36	63	İdare hesabı	1928	İzzet ve Tahir
251	367	37	» »	1928	Abdülkadir
252	65	98	Fazlai mehuz	1941	Hasip
253	54	89	» »	1941	Rifat Necdet
254	60	72	İdare hesabı	1931 - 1932	Ömer Fevzi Alâfat
255	28	36	Fazla tediye	1948	Sabri ve Safer
256	106	20	Fazlai mehuz	1947	Fikret Muhsinoğlu
257	250	00	Tahsil masrafı	1929	Abdülvahit kefilî Hatice
258	55	38	Pul bedeli	1942	Hakkı Doğan
259	58	00	Zimmet	1939	Seyfettin Namatabey
260	33	36	Yolsuz sarfiyat	1928	İhsan Kâhyaoglu
261	103	10	Avans	1942	Rıcep Gürışık
262	28	14	Fazlai mehuz	1940	Mehmet Akın
263	333	97	» »	1942	Şadiye
264	3	06	Faiz	1953	Hasan Gökhan
265	8	24	Fazlai mehuz	1946	Hasan Şanlı
266	10	33	» »	1929	İsmail Tümer
267	3 600	00	Komiser ücreti	1931 - 1934	Maadin Türk Anonim Şir.
268	47	33	Fazlai mehuz	1947	Sayım Özşengül
269	38	51	Gelir noksanı	1931	Zeki

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Izmir Valiliği

Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçlunun hiçbir mal bırakmadan ölmesi, vârisinin mirası reddetmesi hasebiyle takip ve tahsiline mahal ve imkân kalmadığından terkini zaruri görülmüştür.

Ankara Valiliği

» » » » »

İstanbul Valiliği

» » » » »

Manisa Valiliği

» » » » »

Eskişehir Valiliği

» » » » »

25. Tümen Saymanlığı

» » » » »

İstanbul Valiliği

» » » » »

Bafra Malmüdürlüğü

» » » » »

İstanbul Valiliği

» » » » »

Diyarbakır Valiliği

» » » » »

Kars »

» » » » »

Manisa »

» » » » »

Çanakkale »

» » » » »

Manisa »

» » » » »

Ankara »

» » » » »

Şebinkarahisar Malmüdürlüğü

» » » » »

2. Ordu Defterdarlığı

» » » » »

Ağrı Valiliği

» » » » »

Çankırı »

» » » » »

Edirne »

» » » » »

Alacağın tahsili takibedilmiş ise de borçluların müruruzaman dermeyanında bulunması hasebiyle yapılan takibattan müspet netice alınmamış, müruruzamana sebebiyet verenler haklarında da aynı mucip sebeplerle takibinde bir fayda memul olmamasına binaen terkini zaruri bulunmuştur.

Edirne »

» » » » »

Eskişehir »

» » » » »

Tunceli »

» » » » »

Çanakkale »

» » » » »

Sivas »

» » » » »

Seyhan »

» » » » »

Orman Genel Müdürlüğü

» » » » »

Siirt Valiliği

» » » » »

Çanakkale »

» » » » »

Aydın »

» » » » »

İzmir »

» » » » »

Kastamonu Valiliği

» » » » »

» »

» » » » »

Bahkesir »

» » » » »

Gelirler G. Müdürlüğü

» » » » »

İstanbul Okullar Say.

» » » » »

Trabzon Gümrük Say.

» » » » »

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
270	56	41	Zimmet	1942	Ali Tüney
271	106	26	Fazlai mehuz	1946 - 1951	Ali Rıza Gökçe
272	76	75	Tayın bedeli	1943	Nusret Hakan
273	941	64	Tahsil masrafı	1928	Hüseyin Cahit ve kefilî Tahsin
274	52	00	Faiz	1938	Şeref Yalçinkaya
275	295	00	Avans	1934	Cemal Acar
276	2 939	18	Eşya bedeli	1936	Kâmil, Faik İhsan
277	6	63	Fazlai mehuz	1938	Niyazi Karagür
278	378	36	» »	1946	Kemalettin Bulut
279	56	50	» »	1939	Ahmet Rifat Kaydan
280	260	70	Zimmet	1937	Celâlettin Çağalan
281	8	70	Fazlai mehuz	1944	Hasan Binen
282	31	52	Faiz	1954	İbrahim Erdem
283	31	15	Fazlai mehuz	1951	Kemalettin Girgin
284	446	32	» »	1940 - 1944	Saime ve Ferruh
285	37	05	Fazlai mehuz	1951	Şükriye Demirkamış
286	112	86	Avans	1944	Yahya Karayılmaz
287	6	56	Fazlai mehuz	1951	Tahir Demirkaş
288	4	00	Tetkik noksanı	1947	Mustafa
289	84	05	İdare hesabından	1929	Ahmet Şerafettin
290	10 774	60	Aynı yardım	1943 - 1945	25 kişi namına kayıtlı

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
291	20 009	40	Çalınan pul bedeli	1951	Vahap Aşiroğlu
292	1 328	23	Çalınan para	1936	Mustafa Aygün
293	8 845	57	İdare hesabından	1928 - 1929	Süleyman Zekâi
294	576	02	İdare hesabından	1944	Enver İter

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Dışişleri Vekâleti

Bu para Prag Elçiliği kasasından çalınan 800 aded 25 er liralık harc pulu bedeli olarak Elçilik İkinci Kâtibi Vahap Aşıroğlu na-
mina zimmete alınmıştır. Mahallinde maliye müfettişliğince yapı-
lan tahkikata rağmen pulların kimin tarafından çalındığı tesbit
edilememiş-olmakla beraber Hariciye Vekâletince işe mahallî zabı-
tanın müdahalesi uygun görülmemiş ve pulların çalınmasından do-
layı kâtip Vahap Aşıroğlu'na mesuliyet tevcih ettirilemeyeceği ge-
rek müfettişlikçe gerek Dışişleri Vekâleti ve Hazine Başhukuk
Müşavirliğince mütalâa edilmiş diğer taraftan çalınan harc pul-
larının memleket dâhilinde ve haricinde kullanılması serbest ol-
mayıp ancak resmî dairelerce sarf yerlerini göstermek suretiyle
murakabeye tâbi tutulduğu da nazara alınarak Muhasebei Umu-
miye Kanununun 133 ncü maddesi mucibince terkinin cihetine gi-
dilmesi mütalâa edilen zimmetin terkinin zaruri görülmüştür.

Silvan Kaymakamlığı

Bu zimmet Jandarma Onbaşısı Mustafa Aygün'ün Silvan Malsan-
dığından çaldığı paradır. Mahkemece alacağın adı geçenden tah-
siline ve ayrıca mahkûmiyetine karar verilmiştir. Borçlunun malı
ve kazancı olmamasından yapılan takibat neticesiz kalmakla be-
raber takibat dosyası hükümet konağı yangınında yanmış ilâm
ve diğer vesaik suretinin teminine imkân görülememekle beraber
bundan sonra yapılacak takibattan müspet bir netice elde edile-
meyeceği neticesine varılarak 4353 sayılı Kanunun 26 ve 28 nci
maddeleri mucibince takibinden sarfınazar edilmesine ait mua-
mele tekemmül ettirildiğinden zimmetin terkinin zaruri görülmüş-
tür.

Bodrum Gümrük Say.

Bu para 1928 ve 1929 yılları idare hesabından dolayı Divanı Mu-
hesabatça muhasibe münferiden borç çıkarılmıştır. Borçlunun öl-
mesi üzerine alacağın 13 yaşındaki vârisinden tahsili imkânları
araştırılmış ise de müteveffanın 70 lira değerindeki hisseli bir
evinden başka malı olmadığı bu evin de satılmasına imkân bulun-
madığına icra tetkik merciince karar verilmesi, takibata devam-
da Hazine menfaati görülememesi hasebiyle tahsiline imkân bu-
lunmadığı anlaşılacak takibinden vazgeçme işlemi yapıldığından
terkinin zaruri görülmüştür.

Tunceli Valiliği

Bu para 1944 yılında jandarma dairesinin yakacak ihtiyacı için
ödenek üstü sarf edilmiş ve Divanı Muhasebatça zimmet çıkarıl-
mış sonradan ödeneği temin edilmiş ise de 2514 sayılı Kanunun,
57 nci maddesinde yazılı 5 senelik müddet geçtiğinden zimmetin
iadei muhakeme suretiyle ref'ine imkân görülemediğinden devlet
hizmetine sarf edilen, sözü geçen paranın terkinin cihetine gidil-
miştir.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
295	90	43	Avans	1945	Ali Yedigöz
296	430	00	Yemek bedeli	1942	Kemal Bingöl
297	57 664	89	Avans	1947	İlyas Kotan ve arkadaşları
298	1 667	82	Zimmet	1926	Ali Rıza
299	396	00	Avans	1944	Şemsettin Zoto
300	85	50	Meçhul	1931	Halit

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

3. Hava Kuvvetleri Saymanlığı

Bu para 1945 senesinde harcırah avansı olarak verilmiştir. Hizmet ifa edilerek mahsup evrakı adı geçen tarafından verilmiş ise de ziyai hasebiyle borç kaydı kapatılamamış müruru zaman dolayısıyla yeniden evrakı müsbite temin ve düyundan ödeme emri celbi suretiyle mahsubu mümkün görülemediğinden terkinin zaruri bulunmuştur.

İzmit Deniz Filoları Say.

Bu para 1942 yılında Mecidiye harb gemisi subaylarına verilen yemek bedelidir. Vaktiyle yanlış bir içtihat dolayısıyla mahsup muamelesi yapılamıyarak zimmet kaydedilmiş mahsup evrakı da bu arada ziyaa uğratılmıştır.

Merkez Saymanlığı

Aradan 10 seneden fazla bir zaman geçmesi hasebiyle yeniden evrakı müsbite temin ve tedarikine ve binnetice zimmetin kapatılmasına imkân görülememiş ve tahsiline mahal görülmemesi bakımından terkinin zaruri bulunmuştur.

Bu para Soğukkuyu'da yaptırılacak olan Askerî Ceza Evi inşaatı için verilen avans ve açılan kredi bakiyesidir. İnşaat Ankara Belediye İmar Yönetim Kurulunca durdurulmuştur. Mukavelesi yapılmış olan bu inşaat işinin sulhan halli cihetine gidilmesine Devlet Şûrası Üçüncü Dairesince karar verilmiş ve bu karar Devlet Şûrası Genel Kurulunca ve İcra Vekilleri Heyetince tasvibedilmiştir.

Gümrük ve Tekel Vekâleti

Sulhan yapılan hal şekline göre mütaahhide verilen işbu avansın istirdadına mahal kalmadığından ve bu sebeple mahsubu mümkün bulunmadığından terkinin cihetine gidilmiştir.

Sungurlu İnhisar Memuru Ali Rıza'nın 1926 yılında ihtilâsen zimmetine geçirdiği 3 056 lira 16 kuruşun teşdiden 6 512 lira 32 kuruş olarak tahsiline mahkemededen karar alınmıştır.

Bu paradan 3 071 lira 97 kuruşu Tütün Kefalet Sandığından 1 772 lira 53 kuruşun kendisinden tahsil edilerek bakiye 1 667 lira 82 kuruş kalmıştır.

Hazine Genel Müdürlüğü

Bu miktarın tahsili için yapılan iera takibatı müruru zaman noktasından idare aleyhinde neticelenmiş, müsebbipler hakkında da aynı sebeplerle takibat ierası imkânı mevcudolmadığı cihetle terkinine karar verilmiştir.

Bu para Moskova eski Ataşemiliteri olan adı geçene iase avansı olarak verilmiştir. Mahsup evrakı alınmış ve bâzı noksanlarının ikmali için Divanca Hazineye gönderilmiş ise de ziyaa uğradığından ve yenisinin tedarikine imkân görülemediğinden mahsup muamelesi tekemmül ettirilememiş ve bu sebeple tahsiline de mahal olmadığından terkinin cihetine gidilmiştir.

Gümrük ve Tekel Vekâleti

Zimmetin müstenidi belgenin mevcudolmaması ve 1931 yılına ait kuyudatin imha edilmiş bulunması hasebiyle hakiki mahiyeti tâyin ve tesbit edilemediğinden tahsilinin takibine imkân görülemediğiştir.

Sıra No.	'Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
301	118	84	Avans	1943 - 1944	Necati İlder
302	4 813	37	Tazmin	1940	İsmail Sur al
303	7 810	54	Muhtelif	1928-1939	80 mükellef namına kayıtlı
304	10 712	83	Avans	1945	Mithat Berktaş

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Hazine Genel Müdürlüğü

Bu para 1943 yılında Berlin Atışemiliteri Necati İlter'e gönderilen 500 lira matbu evrak avansından mahsupstuz kalmıştır. Atışemiliter mahsup evrakını verdiğini ve fakat bombardımanda ziyaa uğradığını iddia ederek zimmeti ödememiş, diğer taraftan sözü geçen matbu evrakın kullanıldığı anlaşıldığından paranın tahsiline mahal ve imkân görülememiştir.

Tekirdağ Valiliği

Bu zimmet Malkara Hükümet Konağı yangınına sebebiyet verdiğinden dolayı sıhhat dairesi eski odacısı İsmail Sunal'dan tazminine mahkemece hüküm verilmiştir.

Başkalarından yardım görerek altı nüfus ailesini geçindiren adı geçenin aciz halinde bulunduğu İcra ve İflâs Kanunu mucibince alınan aciz vesikasıyla tevsiik edilmiş olmasına binaen alacağın 13 seneden beri tahsiline imkân görülememiş ve atiyen takibinde bir fayda memul olmamasına binaen zimmetin terkinin zaruri görül- müştür.

Hatay

Bu para mülga Hatay Devletinden devredilen zimmetlerden olup 80 kalemden ibarettir. Bir kısım borçluların yalnız isimleri mevcud olup bunların da kimler olduğu zabıtaca tesbit edilemediği gibi bir kısım borçluların isimleri de devredilen kayıtlar meyanında mevcud olmadığından 1939 yılından beri tahsiline mahal ve imkân görülememiştir.

İzmit Deniz Filoraları ve müesseseleri saymanlığı

Bu para Yavuz Harb Gemisi mutemedi sıfatiyle Gemi Levazım Müdürü Binbaşı Mithat Berktaş'a mubayaa için gemiler cari hesabından verilen avanstır.

Ekim, Kasım, Aralık 1945 aylarında sarf edilen bu para satınalma işinde yolsuzluk bulunduğu sebebiyle mahsubedilmemiştir.

Millî Savunma Vekâletince yaptırılan tahkikat sonunda Harb Filosu adli âmirliğince ittihaz olunan kararda, satınalma şekil ve satınalma komisyonlarının teşekkülünde kanuni takibat icrasını gerektiren bir cihet ve Hazine zararı mevcud olmadığı takarrür ettirilmiş keza Genelkurmay Başkanlığı Askerî Mahkemesince de Gemi Kumandanı hakkında takibat yapılmasına mahal olmadığına karar verilmiştir.

Bu durum muvacehesinde evrakına müsteniden mahsup işinin yaptırılması gerekmekte ise de vaktiyle alâkalı mercilere tevdi edilen mezkûr evrak yapılan araştırmalara rağmen bulunamamış ve yenisinin temini de mümkün olmadığından tahsiline mahal olmayıan zimmetin terkinin zaruri görülmüştür.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara aldığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
305	1 204	74	Okul tazminatı	1938	Suphi Tungay
306	3	57	Avans	1939	Şükrü Dömer
307	148	55	Hare pulu bedeli	1952	Fazıl Çayırhoğlu
308	2 143	03	Okul masrafı	1952	Osman Ulutaş
309	10	00	Çocuk zammı	1948	Sait Evşin
310	276	26	Avans	1943	Cevat Üstün
311	60	40	Eşya bedeli	1952	İsmail Akçin

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

İstanbul okullar saymanlığı

Tahsil masrafından doğma bu alacağın borçlunun ölmesi, vârisinin boreu kabul etmiyerek müruruzaman dermeyan etmeleri esasen borçludan vaktiyle alınan kefaletnameden ne miktar tazminat ödeneceği de zikredilmediğinden ve bu tazminatın adı geçenin vefatına kadar ifa ettiği hizmetin mecburi hizmet olup olmadığıнын tesbiti maksadiyle yapılan muhaberenin uzun müddet bir netice vermemesi hasebiyle müruruzaman tahakkuk ettiğinden ve vârisin de her iki bakımdan boreu kabul etmiyeceği anlaşılması hasebiyle takibinde fayda ve tahsiline imkân görülemediği.

İstanbul valiliği

Borçlunun boreu kabul etmemesi ve alacağı tevsik edecek olan belgenin Divanı Muhasebatca imha edilmiş olması hasebiyle tahsiline imkân görülemediği.

Kaman kaymakamlığı

Bu para mahkeme başkâtibi Fazıl Çeyirlioğlu'na verilen harem pulu bedelidir. Başkâtibin kasası olmaması hasebiyle çekmece muhafaza edilmekte iken çekmece kilidi kırılmak suretiyle alınmıştır. Failin tesbit edilememesi ve hadisede başkâtibin ihmal ve kusuru olmadığına kanaatbahş vesaike tevsik edilmesi hasebiyle kendisinden tahsiline mahal görülemediği.

Muğla valiliği

Bu para Subay Hazırlık Okulunda muvaffak olamadığından kaydı silinen Osman'dan aranılan tahsil masrafıdır. Mumaileyhin okula girerken alınan senedinde muvaffakiyetsizlik halinde kendisinden ve kefilinden tazminat alınacağı hakkında bir taahhüd olmadığından ve bu cihet ilgililer tarafından ileri sürüldüğünden alacağın hükmen tahsili cihetine gidilememiş ve takibinden 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçilmiş olduğundan terkinin zaruri bulunmuştur.

Hazine G. Müdürlüğü

Bu para çocuk zammı olarak istihkak sahibine verilmiş isede ödenek harici olmasından zimmete alınmıştır. Kesinhesap kanunıyla ve karşılıksız borçlar tertibinden ödenek alınmamasından mahsubu yapılamayan bu paranın tahsiline mahal olmaması bakımından terkinin zaruri görülmüştür.

> >

Bu para 1942 yılında Amerika ve İngiltere'den gelen mevaddın nakliye ücreti olarak sarf edilmiş, mahsup evrakının bulunmaması ve yenisinin tedarik edilememesi hasebiyle borç kaydı kapatılamamış tamamen Devlet hizmetine sarf edilmiş olmasına binaen terkinin zaruri görülmüştür.

Isparta Valiliği

Bu para hasara uğrıyan askerî eşya bedelidir. Suç 5677 sayılı Af Kanununun şümulüne girdiğinden takibat kaldırılmıştır. Hasar işinden adı geçenin sun'utaksiri olmadığı mevcut vesaiğin tetkikinden anlaşılması üzerine namına zimmete alınan paranın tahsiline imkân görülemediğinden terkinin cihetine gidilmiştir.

Sıra No.	Terkinine katar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
312	106	50	İdare hesabından	1944	Kâzım Tankaya
313	6	82	Fazlai mehuz	1940	Gültekin Cemal Onay
314	363	88	Tahsil masrafı	1926	Hüsam Gültekin
315	1 720	75	» »	1943 - 1946	İbrahim ve kefilî Emine
316	1 111	95	Zimmet	1927	Hakkı Yücel

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

İstanbul Valiliği

Bu para evrakı müsbite ibrazına talikan Çatalca Malsandığının 1944 yılı idare hesabının tetkiki sonunda borç çıkarılmıştır. Evrakı müsbite bu defa temin edilmiş ise de 5 senelik müruruzaman noktasından iadei muhakeme yoluyla zimmetin kaldırılmasına imkân görülememiş tahsiline mahal olmaması bakımından terkini zaruri bulunmuştur.

Malatya »

Borçlu boreunu inkâr ettiğinden tahsil edilememiş. Ve aradan 10 seneden fazla bir zaman geçmesi hasebiyle kanuni yollara gidilmesinde Hazine menfaati görülemediğinden takibinden vazgeçilmekle terkini zaruri bulunmuştur.

Sivas »

1925 - 1926 yıllarında Erkek Öğretmen Okulunu terk ettiğinden dolayı aranılan bu paranın tahsiline tevessül edilmiş ise de borçlunun müruruzaman def'inde bulunması, müsebbipler haklarında da aynı şekilde müruruzaman mevcudolması hasebiyle zimmetin hükmen tahsiline imkân görülememiş ve esasen takibat dosyası da yangında yandığından terkini zaruri görülmüştür.

İstanbul »

Deniz Ast Subay Okulunda üst üste iki yıl sınıfta kaldığından kaydı silinen adı geçenden aranılan bu paranın idareten tahsili mümkün görülememesi üzerine hükmen tahsili cihetine gidilmesi tetkik edilmiş ve fakat vaktiyle alınmış olan kefaletname ve taahhüt senesinde İbrahim'in başarısızlık halinde okuldan çıkarılacağı takdirde tahsil masrafını tazmin edeceğine dair bir kayıt ve sarahat olmadığından kanuni yollara gidilmesinden 4353 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi mucibince vazgeçilmiş, bu sebeple zimmetin terkini zaruri bulunmuştur.

Siird »

Bu para 1927 yılında tahsildar Hakkı Yücel tarafından mükelleflerden tahsil edilmiş ise de adı geçen eşkiya tarafından gasbedildiğini ileri sürerek vezneye yatırmamıştır. 28 sene evvele ait paranın gasbedilip edilmediğinin tahkik ve alacağın gerek âsilerden gerek eski tahsildardan tahsili hususunda şahsi hak noktasından ve cezai bakımdan ne gibi bir takibat yapıldığı tesbit edilememiş ve hâdisede müruruzaman mevcud olduğundan tahsildar hakkında bir muamele yapılamamıştır.

Müruruzamana sebebiyet verdiğinden dolayı malmüdürü hakkında mahkemeye müracaat edilmiş ise de müsebbibin malmüdürü olmayıp Hazine Vekili olduğuna karar verilmiştir. Hazine Vekili hakkında takibat yapılması hususu da tetkik edilmiş ve fakat maddi ve hukuki sebepler dolayısıyla yapılacak bu takibatın lehte neticelenmeyeceği anlaşılarak takibattan sarfınazar edilmesi için 4353 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi mucibince muamele yapılmıştır.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
317	3 448	92	Fazlai mehuz	1939 - 1947	İsmail Hakkı Cansavaşlar
318	49	92	Avans	1950	Orhan Tunç
319	3	00	Fazlai mehuz	1948	Süreyya Esenkan
320	6 347	45	İdare hesabından	1928 - 1930	Ahmet Fevzi Ançel
321	1 056	39	Zimmet	1930	Mehmet Ali Ülgen

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Istanbul Valiliği

Bu para emekli iken Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Doktorluğunda istihdam olunan İsmail Hakkı Cansavaş'ın emekli maaşlarının nisfını alması lâzımgelirken tam olarak 1947 ilâ 1939 yıllarında aldığı maaştan doğmadır.

Alacağın tahsili için kanuni yollara başvurulmuş ve fakat Devlet Şûrasınca 4222 sayılı Kanuna tâbi kurumlarda emekliliğe tâbi vazifelerde olsun olmasın istihdam edilenlerin emekli aylıklarının kesilmemesi lâzımgelene dair bulunan 1949 tarihli 49-639/336 sayılı İçtihat Kararı muvacehesinde tahsiline imkân kalmadığı cihetle terkinin zaruri bulunmuştur.

Malatya »

Bu para yedek subay iken terhis edilen Orhan Tunç'un yolluğu mukabili avans olarak verilmiş ise de mahsup belgesinin alınmamasından mahsup yapılamamış ve borçlu borcunu ödemekten imtina etmiş, hizmetin ifa edilmiş olması hasebiyle hükmen tahsili de mümkün görülmediği cihetle terkinine karar verilmiştir.

Merkez Saymanlığı

Bu zimmet Süreyya Esenkan namına tahakkuk eden 287 lira 80 kuruştan bakıyedir. Alacaktan 284 lira 80 kuruşun tahsiline hüküm alınmış bakıye 3 liranın hükme bağlandırılmasına ve tahsiline imkân görülmediğinden takibinden sarfınazar edilmiştir.

Bingöl Valiliği

Bu para 1928 - 1930 yılları idare hesabından doğmadır. Alacağın tahsili için yapılan takibatın senelerce borçlunun bulunmamasından neticesiz kalmış ve nihayet borçlu bulunarak hakkında icraya müracaat edilmiş ise de borçlunun müruruzaman dermeyanında bulunması hasebiyle talebinin reddine karar verilmiş ve icra tetkik mercii kararı Temyiz Mahkemesi İcra ve İflâs Dairesince de tasdik edildiğinden zimmetin tahsiline imkân kalmadığından terkinin cihetine gidilmiş olmakla beraber diğer taraftan müruruzamana sebebiyet verenler haklarında ayrıca takibata başlanmıştır.

İzmit Deniz Filoları ve Müesseseleri Say.

Bu para Emekli Yüzbaşı Niyazi'nin zimmet ve ihtilâsından mütevellit 4 112 lira 79 kuruş borcundan bakıyesidir. Bu miktarın da Niyazi'den tahsili hakkında yapılan adli ve idari takibat Hazine aleyhine neticelenmiş ve vaktiyle askerî mahkemece usulü dairesinde Mehmet Ali Ülgen'den aranılmasına karar verilmiş ise de uzun seneler Millî Savunma Vekâletince Mehmet Ali Ülgen hakkında takibat yaptırılmaması ve bu arada müruruzaman müddetinin dolması ve müruruzamana sebebiyet verenler haklarında da aynı sebeplerden dolayı takibata imkân kalmadığının anlaşılması üzerine gerek borçlu gerek müruruzamana sebebiyet verenler haklarında takibat ifasında Hazine menfaati görülmediğinden vazgeçilmesi uygun bulunmuş ve bu sebeple zimmetin terkinin cihetine gidilmiştir.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
322	594	73	Alât bedeli	1333	Salâhattin Refik Sırmalı
323	82	50	Emekli aidatı	1951	Hulusi Özelçi
324	1 481	45	Fazlai mehuz	1933 - 1943	M. Kâzım Tuncsavul
325	74	60	Fazlai mehuz	1950	Suad Ethemoglu
326	45 489	31	Yanan pul ve kâğıt	1953	Ali Topcuoglu

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

İstanbul Valiliği

Bu para 1333 yılında mülga Darüleytam Müdürlüğünün kiralanan Marangoz Fabrikasında mevcut demirbaş bedeli olarak sâkıt hükümet zamanında Salâhaddin Refik namına tahakkuk ettirilen 7 155 lira 20 kuruştan bakıyedir. Zimmet borçludan muhtelif tarihlerde tahsil edilmiş ise de terkin istenilen işbu 594 lira 73 kuruşun kaydı açık kalmıştır.

İstanbul Adalet binası yangınında dosyanın yanması üzerine bu zimmetin ödenmesi hususunda borçluya yapılan tebligata verdiği cevapta zimmetini kabul edilen şartlar dairesinde tamamen ödediğini beyan ve ifade etmiş ve yanan dosyanın yenilenmesi cihetine gidilmiş ise de bu husustaki talep icra tetkik merciince reddolunmuş ve karar Temyiz Mahkemesince de tasdik olduğundan zimmetin terkin zaruri bulunmuştur.

Ankara Valiliği

Gümüşane Hukuk İşleri Müdürlüğünden Vekâlet emrine alınan Hulusi Özelçi'ye Ankara Malsandığınca açık maaşı olarak 1 325 lira 28 kuruş, emekli keseneği de 82 lira 5 kuruş olmak üzere 1 407 lira 78 kuruş tediye edilmiştir.

Füzuli tediye namıyla bilâhara zimmete alınan bu paradan 1 325 lira 28 kuruşun tahsili için açılan dâva Hazine aleyhine neticelendiğinden bu miktar 928 sayılı Büyük Millet Meclisi kararı gereğince terkin edilmiş, zimmetin bir kısmını teşkil eden 82 lira 5 kuruş hakkında açılacak dâvadan bir fayda memul olmaması sebebiyle bu miktarın da tahsiline imkân kalmadığı cihetle Muhasebe Umumiye Kanununun 133 ncü maddesi mucibince terkin zaruri görülmüştür.

İstanbul Valiliği

Kanunsuz sarf edildiğinden dolayı zimmete alınan bu para emekli maaşlarından kesilmeyen Buhran Vergisidir. Zimmetin müstenidi belgenin 2514 sayılı Kanunun tâyin ettiği müddet dolduğundan imha edilmiş olması, borçludan rızaen tahsiline imkân olmadığı gibi alacağı tevsik eder belgenin bulunmamasından hükmen tahsili cihetine gidilemediği gibi müruru zaman sebebiyle sârifleri hakkında da kanuni takibat yapılamıyacağından 4353 sayılı Kanun mucibince takibinden vazgeçildiğinden terkin zaruri görülmüştür. Bu paranın adı geçen istihkakı mukabilinde verildiği anlaşılması sebebiyle tahsiline mahal görülemediği gibi esasen Divanca da sârifine borç çıkarılmamıştır.

Baskil Kaymakamlığı

Kırklareli Valiliği

16 . I . 1953 tarihinde vukua gelen Vize hükümet binası yangınında vezne odasında ve çelik kasada mevcut iken yanan pul ve kıymetli evrak bedeli olup yanmasında hiçbir kimsenin sun'utaksiri olmadığından tahsiline mahal ve imkân görülememiştir.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
327	314	64	Usulsüz ödeme	1937	Ziyaettin Hakan
328	6 477	10	Gümrük Resmi	1935	Rikri ve kefile Mehmet
329	23 230	90	İhale aşarı	1336-1340	18 mükellef namına kayıtlı
330	2 024	55	Fazlai mehuz	1952	Nuriye Araya
331	75	00	Tazmin	1953	Nedim Gülver
332	38	86	Avans	1942	Nail Öktem

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Çanakkale Valiliği

1937 yılında öğretmen iken askere alınan Ziyaettin Hakan'ın maaşlarını Özel İdareden alması lâzımgelirken Millî Savunma bütçesinden alması hasebiyle namına zimmet kaydedilmiştir.

Âhizin istihkakını almış olması hasebiyle tahsiline mahal görülemediği gibi Özel İdarece de müruru zaman definde bulunularak Hazineye ödenmemiş ve bu sarfiyat Divanca da sâriflerin kusurları görülmemesinden zimmet çıkarılmamıştır.

İzmir Giriş Gümrüğü Saymanlığı

Bu para kabulü muvakkat suretiyle yurda ithal edilen keresteler için tahakkuk ettirilen vergiden doğmadır.

Hükmen tahsili için İzmir Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan dâva salâhiyetsizlik yüzünden reddedilmiştir. Diğer taraftan kefil hakkında açılan dâvanın takibinde bir fayda görülememesi sebebiyle 4353 sayılı Kanun mucibince takibinden vazgeçme işlemi yapıldığı cihetle zimmetin terkinini zaruri bulunmuştur.

Gaziantep Valiliği

Bu para 1336 - 1340 yılları ihale aşarı bakayasından 18 mükellef namına kaydedilmiştir. Her borçlu hakkında uzun zamandan beri takibat yapılmış ve fakat borçlulardan bir kısmının kimler olduğunu bilen ve tanıyan olmamakla beraber bir kısmı da ölmüştür. Ve vârisi bulunamamıştır. Keza her borçlunun işbu ihale aşarı bakayasını mukabilinde ipotekli gayrimenkulü bulunup bulunmadığı Tapu Sicil Muhafızlığından tetkik ettirilmiş ise de hiçbirisi namına gayrimenkul kaydı bulunmadığından tahsiline mahal ve imkân görülememiştir.

İzmir Valiliği

Bu para öğretmen Nuriye Araya sıhhi mezuniyetinin devam ettiği müddetçe verilen maaştan doğmadır. Adı geçenin hizmet müddetine nazaran iki sene müddetle mezuniyet verilebileceği halde maaşlarını 33 ay aldığı cihetle fuzulen tediye edilen 2 024 lira 55 kuruş namına zimmet kaydedilerek hükmen tahsili cihetine gidilmiştir. Mahkemece kısmen lehte ve kısmen aleyhte verilen karar Temyiz Mahkemesince hazine aleyhine bozulmuş bu bozma kararında gösterilen mucip sebepler dolayısıyla dâvanın takibinde hazine menfaati görülemediğinden 4353 sayılı Kanun mucibince takibinden vazgeçilmiş bu suretle zimmetin de tahsiline imkân kalmadığından terkinini zaruri bulunmuştur.

İsparta Valiliği

Kırılan telofon mikrofONU bedeli olarak er Nedim Gülver namına zimmete alınmış ise de adıgeçenin dikkatsizlik veya kusuru neticesinde hasara sebebiyet verdiğine dair bir delil elde edilemediğinden alacağın tahsiline imkân görülememiş ve takibinden 4353 sayılı Kanun mucibince vazgeçilmiştir.

Hatay Valiliği

Borçluya bu parayı istihkak mukabilinde aldığını ve sarf ettiğini, zimmet kaydının usulsüz olduğunu harcırâh mahsup evrakının tetkikini ileri sürmesi ve mahsup belgesinin Divanca imha edilmiş olmasından tetkikine imkân görülememesi hasebiyle mahsup veya tahsil olunamamıştır.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
333	1 895	66	Okul masrafı	1949	Muharrem Emirler
334	18 000	00	Saydiye Resmi	1919 - 1937	Borçlular meçhul
335	498	72	Tazminat	1951	Erdoğan İbrahim Malkır
336	381	00	Pul bedeli	1951	Kâzım Yüksel
337	88 874	93	İhtilâs	1927	Hacı Mehmet Dinçman

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

İstanbul Valiliği

Askerî orta okullarda iki sene üstüste sınıfta kalan Muharrem Emirler'in okul tazminatından doğma bu zimmetin kendisinden alınan taahhüt senedine nazaran hukuki sebeplerle dâva açılmak suretiyle tahsilinin takibinde bir fayda bulunmadığı cihetle 4353 sayılı Kanun mucibince takibinden vazgeçilmesine ait muamele tekemmül ettirilmiştir. Bu sebeple zimmetin terkinini zarurî bulunmuştur.

»

Bu para İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali sırasında imha edilen Balıkhane defterinde kayıtlı Saydiye Resmi olup aslı 20 835 lira 98 kuruştur. İstirdatı mütaakıp mülğa tuz İnhisar İdaresince tamamı zimmet hesaplarına alınmıştır, bu idarenin lâğvolunması hasebiyle de diğer zimmetlerle birlikte İzmir Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğüne devredilmiştir.

Duyuna Umumiye kayıtlarına nazaran mütegayyip eşhassa aidölau ve hiçbir evrakı müsbitesi bulunmayan takip ve tahsiline imkân görülemiyen 20 835 lira 98 kuruştan 2 835 lira 98 kuruşun terkinine daha evvel karar verilmiş ve bu karar Yüksek Meclişce tasdik edilmiştir.

30 seneden fazla bir zamandan beri kayıtlarda devren gelen ve hiçbir suretle tahsiline mahal ve imkân görülemiyen ve zimmet bakıyesi bulunan 18 000 liranın da Muhasebe Umumiye Kanununun 133 ncu maddesi mucibince terkinini zarurî görülmüştür.

»

Okul tazminatı olarak Erdoğan İbrahim Balkır namına tahakkuk ettirilmesi lâzımgelen 1 972 lira 42 kuruştan 1 473 lira 70 kuruşun tahsili hükme bağlanmıştır. Bakıye 498 lira 72 kuruşun bidayeten noksan tahakkuk ettirilmiş olmasından dâva harici kaldığı anlaşılmış, bu miktarın tahsili hususunda açılacak olan dâvanın takibinde Hazine menfaati görülemediğinden 4353 sayılı Kanun mucibince takibinden vazgeçilmiş, bu sebeple zimmetin terkinini zarurî bulunmuştur.

Hatay

»

Bu para 9 - 10 . III . 1951 gecesı Dörtıyol Adliye Dairesinden çalınan hare pulu bedelidir. Yapılan takibat ve tahkikata nazaran hırsız bulunamamış ve çalınma işinde başkâtip Kâzım Yüksel'in kusuru görülemediğinden paranın adı geçenden tahsiline mahal görülmemesi hasebiyle terkinini cihetine gidilmiştir.

Ankara Valiliği

Bu para Büyük Millet Meclisi eski Veznedarı Hacı Mehmet'in zimmet ve ihtilâsından doğma olup 1927 yılında tahakkuk etmiştir. Ashı 102 826 lira 31 kuruş olup tahsili hususunda vaktiyle Ankara Ağır Ceza Mahkemesinden hüküm alınmıştır.

1933 yılına kadar borçlunun bir kısım gayrimenkulü satılarak bedeli zimmete mahsubedilmek suretiyle 88 874 lira 93 kuruş bakıye kalmış ve bu para Ankara Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğüne hesaplara alınmıştır.

1939 yılında borçlunun hisseli bir kısım gayrimenkulünün de mev-

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara ahındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
338	694	34	Fazlai mehuz	1950	Sezai Günışıldar
339	88	76	Tamir bedeli	1949	Amerika Sefareti Dış Eko- nomi Dairesi
340	401	20	Avans	1950 - 1951	Lûtfi Faiker

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

çudolduğu tesbit edilerek satışı nususunda İera takibi yapılmış ise de bu talep müruru zaman noktasından Hazine aleyhine neticelenmiş ve hüküm Temyiz Mahkemesi İera ve İflâs Dairesince tasdik edilmiş ve yapılan tashihi karar talebi de reddelmiştir.

Yapılan takiplere nazaran hâdisede müruru zaman mevcut olmadığı kanaatinde bulunan Hazine vekilinin görüşü vekâletçe yerinde bulunmakta ise de Temyiz Mahkemesince aleyhte ittihaz olunan karar muvacehesinde borçlu hakkında hiçbir takibat yapılması imkânı kalmamış, diğer taraftan işi takibeden Hazine Vekilinin de hâdisede sunutaksiri bulunmaması sebebiyle hakkında takibat ve dâva açılmasından sarfınazar edilmiş ve Hacı Mehmet namına kayıtlı olup tahsiline imkân kalmıyan zimmetin terkinini zaruri görülmüştür.

Merkez Saymanlığı

Bu para Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü ile Çalışma Vekâleti daktiloluklarında çalışan ve her iki cihetten ücret alan Sezai Günışıldar'a verilen ücretten doğmadır. İki cihetten ücret alması mevzuata aykırı görülerek tahsiline tevessül edilmiş ise de borçlu hizmet karşılığında para aldığını ve hizmeti gördüğünü ileri sürerek ödemekten imtina etmiş, bu iddia ve emsal hâdiseler dolayısıyla mahkemelerce verilmiş kararlar muvacehesinde alacağın hükmen tahsili imkânı da görülemediğinden terkinini zaruri bulunmuştur.

Hazine U. Müdürlüğü

Bu para mülga nakil vasıtaları tamir atelyesinde tamir ettirilen bir otomobilin tamir bedeli olarak zimmete alınmış ve tamir atelyesinin lâğvı üzerine de Hazine Muhasipliğine devredilmiştir. Alacağın ödenmesi hususunda Amerikan Büyükelçiliğine yazılmış alınan cevapta; kendilerinin böyle bir otomobil tamir ettirmedikleri, tamir edilen otomobilin Dış Ekonomi personeline aid olup personelin de Amerika'ya gitmiş olduğu ve adreslerinin bilinmediğini beyan etmeleri hasebiyle tahsiline imkân görülememiştir.

28. Tım. Saymanlığı

Bu para 1950 yılında Kore'ye giden ilk tugayın mutemedine verilen 353 524 lira avanstın bakiyedir. Avans subay ve astsubayların harcırahları karşılığı verilmiş mühim kısmı mahsubedilmiş ve bakiye 401 lira 20 kuruş kalmıştır. İşbu 401 lira 20 kuruş 3 astsubayın harcırahları olarak kendilerine verilmiş ve firar ettiklerinden mahsubolunamamıştır.

Avansın istirdadı için kendilerine müracaat edilmiş ise de borçlularını inkâr etmişlerdir. Avansın kendilerine tediyesini mübeyyin inzalı belgenin Kunuri Savaşında düşman eline geçmemesi için imha edilmiş olması ve ibrazı imkânı bulunmaması hasebiyle alacağın tevsikine imkân olmadığı gibi mutemedin unum meyanında tevzi ettiği bu parayı ödemesi de adalet ve hakkaniyete uygun görülemediğinden terkinini cihetine gidilmiştir.

Sıra No.	Terkinine karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
341	357	49	Avans	1938	Saip Birtan
342	1 044	06	Fazlai mehuz	1950	Ragıp Burel
438 516 67					Yekûn

Mali Müşavere Komisyonunca 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununun

Sıra No.	Affına karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nevi	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
1	1 539	58	İdare hesabından	1945	Sayman Ruhi Çalgı ve Bedi Omay ve tahakkuk M. Sa- kip Sürmeli

Terkin isteğinde bulunan yer

Terkin kararının özeti

Samsun Valiliği

Bu para 1938 yılında Doğu harekâtına iştirak eden 15 nci Tümenin âcil ihtiyaçlarını temin için verilen avanstan bakıyedir. Müruruza-man hasebiyle alacağın tahsili hususunda yapılacak takibattan bir menfaat memul olmaması sebebiyle gerek mutemet gerek müruruza-mana sebebiyet verenler hakkında dâva açılmasından ve takibat yapılmasından 4353 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi muctibince yaz-geçildiği anlaşılmalıla zimmetin terkinini zaruri görülmüştür.

İstanbul Sağlık Kurumları Say-manlığı

Bu para Doktor Ragıp Burcu'nun kadrosunun lâğvı üzerine açıkta kalması hasebiyle ödenen açık maaşıdır.

Tediyenin kanunsuz bulunduğundan bahsile zimmet kaydedilerek tahsili için dâva açılmış ise de yapılan incelemede tedaviye edilen açık maaşlarının istirdadına hukukan imkân görülemediği neticesine va-rılark dâvanın takibinde hazine menfaati görülememiş ve 4353 sa-yılı Kanunun 28 nci maddesi mucibince dâva kaydı terkin edilmiş-tir.

Bu sebeple zimmetin terkinini zaruri bulunmuştur.

131 nci maddesi gereğince affına karar verilen paralara ait cetveldir.

Af isteğinde bulunan yer

Af kararının özeti

Tarım Vekâleti

Bu para 1944 yılında İstanbul'un yakacak işlerini tanzim ve tedvir etmek üzere Tarım Vekâletince İstanbul'a memuren gönderilen ve meslekî ihtisas sahibi olan Bolu Orman İşletmesi Müdürü Sakip Sürmeli'ye verilen ikamet yevmiyesi olup Divanı Muhasebatça sar-fiyat 3656 sayılı Kanunun 21 nci ve Maaş Kanununun ikinci mad-delerine muhalif görülerek 1945 yılı idare hesabına ait 1119 sayılı ilâmla borç çıkarılmış ve tazmin hükmü katiyet kesbetmiştir.

O zamanki ahval ve şartların icabı olarak mumaileyhin ifa etmiş olduğu hizmet mukabilinde verilmiş bulunan sözü geçen paranın sayman ve tahakkuk memurlarından istirdadı cihetine gidilmesi adalet ve hakkaniyete uygun görülemediğinden affına karar veril-miştir.

Sıra No.	Affina karar verilen paranın miktarı		Zimmetin nev'i	Zimmetin vukuu veya hesaplara alındığı tarih	Borçlunun adı
	Lira	K.			
2	117	90	İdare hesabından	1949	Enver Günder, Hasan Yavuz
3	1 613	92	İdare hesabından	1944 - 1946	Haydar Tüzemen, Tahsin Pekak, Necdet Kayısı, Rıza Tezcan, İsmet Akkanat
3 271		40	Yekûn		

Af isteğinde bulunan yer

Af kararının özeti

Çoruh Valiliği

Bu para öğretmen Fahri Ünsal vekâlet emrinde iken 35 lira maaştan 40 liraya terfi ettirilmiş ve bu terfi mevzuata muhalif görülerek zimmet kaydedilmiştir.

Borçluya zimmetin ödenmesi tebliğ edilmesi üzerine borçlu Devlet Şûrasına müracaatla Hazine aleyhine karar almış bu suretle borçtan kurtulmuştur.

Diğer taraftan sarfiyat mevzuata aykırı görülerek Divanca sâriflerinden tazminine hükmolunduğundan zimmet kaydı muhasip ve tahakkuk memuru namına tashih edilmiştir.

Ancak, bu tediyeyi muhasip ve tahakkuk memurlarının da hiçbir kasta makrun olmayarak ifa ettikleri, âhizin istihsal ettiği karar muvacehesinde rücu haklarının da kalktığı, bu sebeple zimmetin sârif sıfatıyla kendilerinden tahsilinin adalet ve hakkaniyete uygun olmayacağı neticesine varıldığından zimmetin affı cihetine gidilmiştir.

İçel Valiliği

Bu para Edirne Defterdarlığından emekli Halil Serim'e Mersin'de 260 lira ücretle tekaütlük hakkı bulunan Sümerbank irtibat şefliğine tâyin edilmiş bu sebeple emekli maaşlarının nüsünün verilmesi icabederken tam maaş almasından dolayı tahakkuk eden nüsif tekaüt maaşlarıdır.

Alacağın idareten tahsili hususunda yapılan takibat borçlu taraftan istihsal edilen Devlet Şûrası kararıyla iptal olunmuş, hakkında adli mahkemeye yapılan müracaat da Hazine aleyhine neticelenmiştir.

Âhizinden bu suretle tahsiline imkân kalmıyan zimmet Divanı Muhasebatça sâriflerine borç çıkarılmış ise de sâriflerden muhasip Haydar Tüzemen'in ölmesi, vârisinin mirası reddetmesi diğer müşterek borçlulardan Necdet'in ise sarfiyatın icrasında şahsi hiçbir kusuru olmadığını, tahakkuk memurluğu vazifesini daktilo olarak çalıştığı sırada kendisine tahmil edilmiş olduğunu, bu gibi şahsi hiçbir kast ve maksada makrun olmayarak vukua gelen zimmetlerin affı hakkındaki kararların Yüksek Meclisce tasdik edildiğini, bu sebeple âhizden rücu tahsili imkânı kalmıyan bu paranın kendilerinden aranmasının adalet ve hakkaniyete uymayacağını ileri sürdüğü anlaşılmış, borçlunun dermeyeran ettiği sebepler yerinde görülerek zimmetin affı uygun bulunmuştur.

Van Mebusu Kemal Yörükoğlu ve 18 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/214)

T. B. M. Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi ile esbabı mucibesi ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifasını rica ederiz.

Van	Tokad	Balıkesir	Erzurum	Denizli	Seyhan
<i>K. Yörükoğlu</i>	<i>O. Hacıbalıoğlu</i>	<i>V. Asena</i>	<i>A. Eryurt</i>	<i>A. Hamdi Sancar</i>	<i>M. Akçalı</i>
Erzincan	Çanakkale	Erzurum	Çoruh	Diyarbakır	Samsun
<i>S. Perinçek</i>	<i>S. Sezgin</i>	<i>H. Numanoğlu</i>	<i>M. Önal</i>	<i>M. H. Ünal</i>	<i>H. Uzer</i>
Çankırı	Ağrı	Sivas	Mardin	Mardin	Mardin
<i>C. Boyunuk</i>	<i>H. Öztürk</i>	<i>Ş. Ecevit</i>	<i>E. Aybar</i>	<i>B. Erdem</i>	<i>A. Bayar</i>

Urfa

H. Oral

ESBABI MUCİBE

Yaptığımız tetkikler neticesine göre; halen Türkiye'de 71 müstakil ağır ceza, 30 mürettep ağır ceza, 7 toplu ticaret, 142 ağır ceza nezdinde asliye hukuk, 115 ağır ceza nezdinde asliye ceza, 246 çift hâkimli, 334 tek hâkimli asliye mahkemesi, 182 sulh, 118 nahiye sulh, 45 gezici arazi kadastro, 15 iş mahkemesi faaliyette olup, bunun haricinde asli vazifelerine ilâveten hâkimlerimiz 50 yerde gezici arazi kadastro, 17 yerde gezici topraklandırma, 63 yerde toplu basın, 136 yerde trafik dâvalarını rüyet etmek üzere vazifelendirilmiş bulunmaktadır.

Mevcut teşkilâta nazaran 71 i müstakil, 30 u mürettep mahkeme reisi olmak üzere, 101 ağır ceza mahkemesi reisi, 101 ağır ceza cumhuriyet müddeiumumisi, 142 ağır ceza âzası, 7 ticaret mahkemesi reisi ve 14 ticaret mahkemesi âzası, 115 asliye ceza hâkimi, 142 asliye hukuk hâkimi, 182 sulh hâkimi, 118 nahiye sulh hâkimi, 122 kaza ceza hâkimi, 124 kaza hukuk hâkimi, 335 kaza asliye hâkimi, 457 kaza cumhuriyet müddeiumumisi, 4 icra hâkimi, 556 sorgu hâkimliği, 48 Temyiz Mahkemesi raportörü, 26 Temyiz C. Başmüddeiumumi muavini ve 95 gezici arazi kadastro hâkimi olmak üzere hâkim sınıfından, yani asgari 50 lira kadrolu 2 689 elemana ihtiyaç bulunmaktadır.

Buna mukabil muhtelif kanunlarla alınan 3 448 hâkim kadrosunun 1 803 adedi muavin sınıfından sayılan 40 ve 35 liralık olup hâkim sınıfına mütâallik 50 ve daha yukarı kadrolar yekûnu ise 1 645 e balığ olmaktadır. Buna nazaran 1 044 hâkimin işi hâkim muavinleri tarafından idare edilmektedir.

İşin kanuni cephesi bu şekilde olmakla beraber diğer taraftan hâkimlerin şahsi durumları üzerinde yaptığımız tetkikatımız neticesine göre halen kadrosunun maaşını alan hâkim adedi 1 148, kadrosunun bir üst derecesini alan 719 ve iki üst derecesini alan hâkim adedinin ise 1 033 olup

bundan başka iki üst derece maaşı almakla beraber bu derecede de terfi müddetini ikmal ederek terfi lâyük görüldüğü halde kadrosunun müsait olmaması hasebiyle terfi edemiyen 200 hâkim mevcut bulunmaktadır.

1956 yılı içerisinde ise bunların adedi 601 e balığ olacaktır.

Bu hal bilhassa memleketimizde son senelerdeki iktisadi inkişafın serbest hayat sahasında temin ettiği imkânlar müvacehesinde yetişmiş birçok elemanların meslekten uzaklaşmasını ve meslekin telâfisi gayrimümkün kayıplara mâruz kalmasını intacetmekte ve bir memleketin içtimai nizâmının teessüsünde en başta rol oynayan adalet müessesesinin istikbali bakımından ciddî endişeler uyandırmaktadır. Son 1955 yılında hâkimlikten istifa edenlerin adedinin 200 ze yaklaşması ve bu yıl içinde 42 hâkimin emekliye ayrılması ve halen münhal hâkim ve müddeiumumilik adedinin ise 303 çü bulması ve buna mukabil aynı yıl içinde hâkim namzetliği için müracaat edip tâyini yapılan hukuk mezunu adedinin sadece 81 den ibaret bulunması bu endişelerin ne derece haklı olduğunu ve bu hususta âcil tedbirler ittihazı lüzumunu göstermeye kâfi bir delildir.

Bu itibarla gerek mahkemelerimizin kanuni şekilde çalışmalarını temin etmek ve gerekse değerli elemanları mesleklerine bağlamak gayesiyle bütçe mülâhazalarıyla hakiki ihtiyaçtan bir hayli tenkisler de yapmak suretiyle bu teklifi yüksek huzurunuzda getirmiş bulunuyoruz.

Teklifin birinci maddesinde; alınması düşünülen hâkim kadroları ile bu kadrolara mukabil tenkis edilen hâkim ve müddeiumumi muavini ile hâkim namzetleri kadrolarının adedi gösterilmiş diğer maddeleri ise meriyet ve sureti tatbikine ait hükümler ilâve edilmiştir.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No : 2/214
Karar No : 19

11 . I . 1956

Yüksek Reisliğe

Van Mebusu Kemal Yörükoğlu ve 18 arkadaşının, 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin, Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi, komisyonumuzca Adliye Vekâleti temsileisinin huzura ile müzakere ve teklif olundu.

Adalet işlerimizde beklenen süratin temin edilememesi ve mahkemelerimizde mevcut iş hacminin fazlalığı sebeplerinden başlıcasını, mahkemeler teşkilâtımızla kadrolarının kifayetsizliği teşkil etmektedir. Halen Türkiye'de 71 müstakil ağırceza, 30 mürettep ağırceza, 7 toplu ticaret, 142 ağırceza nezdinde asliye hukuk, 115 ağırceza nezdinde asliye ceza, 246 çift hâkimli, 334 tek hâkimli asliye mahkemesi, 182 sulh, 118 nahiye sulh, 45 gezici arazi kadastro, 15 iş mahkemesi faaliyete bulunmaktadır.

Mevcut teşkilâtın hâkim sınıfından asgari 50 lira kadrolu 2 689 hâkime ihtiyacı vardır.

Buna mukabil muhtelif kanunlarla alınan 3 448 hâkim kadrosundan 1 803 adedi muavin

sınıfından sayılan 40 ve 35 liralık kadrolar olup, hâkim sınıfındaki kadro adedi ise 1 645 tir. Böylece 1 044 hâkimin işi hâkim muavinleri tarafından görülmektedir.

35 - 40 liralık hâkim muavinliği adalet hizmetinde, ilk yetişme devresini teşkil etmektedir.

Hâkimlik, nazari hukuk bilgileri yanında, bu bilgilerin hayat hâdiseleri ile irtibatını tesis ve tatbik için tecrübe istiyen, her şeyden ziyade hayatı anlamak ve öğrenmek için olgunluk gerektiren bir meslektir. Bu da bir zaman meselesidir.

Bugünkü teşkilâta nazaran, 2 689 hâkimin görmesi lâzımgelen vazifeden 1 044 adedinin hâkimler yerine 35 - 40 liralık hâkim muavinleri tarafından ifa edilmesi, bu hâkim muavinlerinin meslekî bilgi ve tecrübeleri itibariyle yetişme devresinde bulunmaları dolayısıyla, dâvaları isabetle rüyet ve intağlarına mâni olduğu kadar, işlerin uzamasına da meydan vermektedir.

Sadece bu yönden 35 - 40 liralık 1 044 hâkim

muavini kadrosunun, hâkim kadrosu haline ifrağı lüzumlu bulunmaktadır.

Kaldı ki, halen 2 689 hâkim kadrosuna ihtiyaç görülen yukarda belirttiğimiz mevcut adalet teşkilâtımız kifayetsiz bulunmakta, asli vazifelerine ilâveten, 50 yerde gezici arazi kadastro, 17 yerde gezici topraklandırma, 63 yerde toprak basım, 136 yerde trafik dâvalarını, hâkimlerimiz ek vazife halinde rüyet etmektedirler.

Hâkimlerimizin büyük iş haemı altında, asli vazifelerini yerine getirmekte, ağır güçlüklerle karşı karşıya buldukları, bilinen bir hakikat iken ayrıca tapulama ve toprak tevzii ile iş ve basım dâvalarını kendilerinden beklenen şekilde ifa edemeyecekleri de aşikârdır.

İstinaf mahkemeleri ile çocuk ve trafik mahkemelerini de, hâkim sıkıntısı yüzünden kurabilmek mümkün olamamaktadır.

Bütün bu hususi mahkemeler ve istinaf mahkemeleri ise her şeyden ziyade yetişmiş ve tecrübeli hâkimlere ihtiyaç göstermektedir.

Halbuki, 3 448 hâkim kadrosundan, 1 803 ü 35 - 40 liralık olup 50 liralık kadro adedi ancak 607, 60 liralık kadro adedi 383, 70 liralık kadro adedi 308, 80 liralık kadro adedi 177, 90 liralık kadro adedi 145, 100 liralık kadro adedi 25 tir.

Bu yüzden 50 liralık kadrolardan 60 ve daha yukarı derecelerdeki kadrolara terfi edebilmek için terfi müddetini doldurup, Ayırma Meclislerince terfi lâyık görülen hâkimler, aradan 3 - 4 bazan 8 yıl geçtiği halde terfi inkânını bulamamaktadırlar.

Halen kadrosuzluk yüzünden terfi edemiyen hâkim adedi 200 olup bu yıl içinde miktarları 600 e baliğ olacaktır.

50 liralık kadrolardan sonra, terfi müddetini doldurduğu ve terfi lâyık görüldüğü halde, kadrosuzluk dolayısıyla terfi edememek keyfiyeti hâkimlik mesleğini cazip bir halden çıkardığından, istikbal ümidi görmiyen hâkimler, meslekten ayrılmakta hukuk mezunu gençler ise hâkimliğe heves etmemektedirler. Nitekim bu yıl istifa eden hâkimlerin adedi 182, mesleğe müracaat eden stajyerlerin miktarı ise 80 eivardır.

3 - 4 yıl adalet hizmetinde çalıştıktan sonra yetişmeye başlayan hâkimlerin, meslekten ayrılmaları, 50 liradan sonra kadroların kifa-

yetsizliği, adalet teşkilâtımızı tecrübeli ve bilgili hâkimden mahrum bırakmış, 70 - 80 ve hattâ 90 liralık kadrolarda çalışan birçok güzide hâkimler dışarda cazip işler bularak meslekten ayrılmışlardır. Avukatlığın maddi bakımdan daha tatmin edici ve hâkimliğe nazaran az yorucu bir meslek olması da, bu ayrılmayı son derece teşvik etmektedir.

Yukarda tafsil edilen sebepler dolayısıyla, gerek mevcut kadronun lüzumlu kıldığı 1 044 kadar daha hâkim kadrosuna olan ihtiyaç gerekse, yetişmiş ve tecrübeli hâkimlerimizin azlığı birçok hususi mahkemeleri çalıştırmak, ileride istinaf mahkemeleri ile çocuk ve trafik mahkemelerini kurmak için, yetişmiş hâkim bulma zarureti ve gerekse hâkimlik mesleğini kadrosuzluk dolayısıyla 50 liradan sonra terfi inkânı bahşetmiyen gayricazip bir meslek olmaktan kurtarmak, nihayet adaleti tevzi eden şahısları kısmen olsun terfi suretiyle tatmin lüzumu karşısında encümenimiz teklifin aynen kabulüne tasarruf mülâhazasıyla halen ihtiyaç ve lüzum duyulmayan 250 aded 40 liralık, 250 aded 35 liralık, 50 aded de 30 liralık kadroların, cetvelden çıkarılarak, 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvelin Adliye Vekâleti vilâyetler kısmına, 25 aded 100, 50 aded 90, 100 aded 80, 150 aded 70, 150 aded 60 lık kadro ilâvesine ve kanun teklifinin, müstaceliyetle ve halen 200 hâkimin kadrosuzluk dolayısıyla terfi edememekte ve bütçenin aidolduğu encümende görüşülmekte olması dolayısıyla takdimen müzakeresine, encümenimizce ittifakla karar verilmiştir.

Havalesine uyularak Bütçe Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi Y.

Mazbata Muharriri

Çanakkale

S. Sezgin

Kâtip

Kocaeli

S. Dinçer

Amasya

İ. Olgaç

Balıkesir

V. Asena

Çorum

M. K. Biberoglu

Ankara

Z. Gökçer

Çankırı

C. Boynuk

Aydın

C. Ülkü

Çoruh

M. Önal

Denizli

İ. Hadımlıoğlu

İmzada bulunamadı

Erzincan

S. Perinçek

Erzurum

Z. Çavuşoğlu

Erzurum

A. Eryurt

Eskişehir H. Sezen	İzmir A. Güngören	Kayseri O. N. Deniz	Samsun R. O. Gümüšođlu	Sivas Ş. Ecevit	Tokad O. Hacabalođlu
Kırşehir M. Mahmudoğlu	Konya H. Aydınler	Konya H. Özyörük	Yozgad M. Ataman	Zonguldak N. Kirişciöđlu	

İmzada bulunamadı

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Mütçe Encümeni
Esas No : 2/214
Karar No : 32

23 . I . 1956

Yüksek Reisliğe

Van Mebusu Kemal Yörüköđlu ve 18 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi Adliye Encümeni mazbatası ile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Adliye Vekili ve Maliye Vekâleti Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi

Kanun teklifi gerek gerekçesinde ve gerek teklifi bidayeten tetkik eden Adliye Encümeni mazbatasında tafsilen arz ve izah edildiği üzere kadrosuzluk yüzünden birçok hâkimlerin uzun müddetten beri terfilerine imkân hâsıl olmadığı ve bu yüzden son senelerde istifaların artmış olmasından bâzı mahkeme ve dairelerde işlerin ciddî bir şekilde aksadığı sebebiyle 3656 sayılı Kanuna bağlı (I) sayılı cetvele yüksek dereceli Hâkim kadrolarının ilâvesini istihdaf etmektedir.

Teklif üzerinde encümenimizde cereyan eden uzun müzakerelerden ve hükümet mümessillerinden alınan mütemmim izahattan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiş ve kanun teklifinin birinci maddesi ile bu maddeye bağlı cetveller aynen, ikinci maddesi tadilen ve üçüncü maddesi ise aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis Balıkesir Muhalifim H. İmre	Reis V. Kırklareli Ş. Bakay	M. M. Giresun M. Şener
---	-----------------------------------	------------------------------

Kâtip Balıkesir M. Halûk Timurtaş	Afyon K. M. Â. Ülgen	Antalya K. Akmanlar
Balıkesir S. Yurcalı	Çankırı T. Uygur	Çorum Y. Gürsel
Denizli M. Karasan	Diyarbakır Y. Azizöđlu	Diyarbakır İ. H. Tiğrel
		İmzada bulunamadı
Elâziğ Ö. F. Sanaç	Erzurum Ş. Erker	Gaziantep E. Cenani
İçel İ. Gürgen	İzmir A. Aker	İzmir B. Bilgin
Kırşehir A. Bilgin	Konya M. Bağrıaçık	Konya R. Birand
Manisa M. Kurbanöđlu	Muğla N. Poprazöđlu	Muğla A. Sarıöğlu
Niğde A. N. Kadıöğlu	Ordu R. Aksoy	Ordu S. İşbakan
Rize H. Agun	Rize İ. Akçal	Seyhan A. Topaloğlu
Sinob N. Sertoğlu	Sinob S. Somuncuoğlu	Tekirdağ Z. Erataman
Tokad Ö. Sunar	Trabzon S. F. Kalaycıöđlu	Trabzon İ. Şener

Van K. Yörüköđlu	Zonguldak H. Balık
---------------------	-----------------------

İmzada bulunamadı

VAN MEBUSU KEMAL YÖRÜKOĞLU VE 18
ARKADAŞININ TEKLİFİ

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti vilâyetler kısmından ilişik (1) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar çıkarılmış ve ilişik (2) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 29 Şubat 1956 tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

*Van Mebusu Kemal Yörükoğlu ve 18 arkadaşının
teklifine bağlı cetveller*

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
Adliye Vekâleti			
<i>Vilâyetler</i>			
9	Reis, hâkim, âza, sulh hâkimi, C. Başmüddeiumumlîği Başmuavini, C. Başmüddeiumumlîği muavinleri, C. Müddeiumumisi ve muavinleri, İcra hâkim ve hâkim muavinleri, sorgu hâkimleri, Temyiz raportörleri	250	40
10		250	35
11	Hâkim namzedi ve stajyer hâkim namzedi	50	30

[2] SAYILI CETVEL

D. Memuriyetin nev'i Aded Maaş

Adliye Vekâleti

Vilâyetler

3	[Reis, hâkîm, âza, sulh hâ- kimi, C. Başmüddeiumumî- liği Başmuavini, C. Baş- müddeiumumiliği muavinle- ri, C. Müddeiumumisi ve mu- avinleri, icra hâkîm ve hâ- kîm muavinleri, sorgu hâ- kimleri, Temyiz raportörleri]	25	100
4		50	90
5		100	80
6		150	70
7		150	60

Bütçe Encümeninin tadilüne bağlı

CETVEL

Teklifin (1) sayılı cetveli aynen kabul edilmiştir.

Teklifin (2) sayılı cetveli aynen kabul edilmiştir.

Denizli Mebusu Ahmet Hamdi Sancar ve 16 arkadaşının, Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/201)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi ile esbabı mucibesi ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifasını rica ederiz.

Denizli	Çanakkale	Erzincan	Erzurum	Samsun	Balıkesir
A. H. Sancar	S. Sezgin	S. Perinçek	A. Eryurt	H. Uzer	V. Asena
Çoruh	Erzurum	Seyhan	Tokad	Diyarbakır	Ağrı
M. Önal	H. Numanoglu	M. Akçalı	O. Hacıbaloglu	M. H. Ünal	H. Öztürk
Sivas	Mardin	Mardin	Mardin		Urfa
Ş. Ecevit	E. Aybar	A. Bayar	B. Erdem		H. Oral

ESBABI MUCİBE

Adalet teşkilâtında vazife gören başkâtip ve zabıt kâtiplerinin, bu teşkilâta son yıllar içindeki genişleme ve mahkemelere intikal eden iş hacmi muvacehesinde ne derece feragatle ve fedakârlıkla çalışmakta oldukları malûm bir keyfiyettir. Bu vesile ile Yüksek Meclisçe muhtelif zamanlarda yeni kadrolar ilâve edilmiş ise de bunlar da ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Filhakika halen 120 kaza müddeiumumisinin ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre kâtipler çalışması zaruri olan 394 sorgu hâkiminin kâtibi bulunmadığı gibi gerek mahkemelerde ve gerekse Temyiz Mahkemesindeki işlerin mevcut kadrolarla karşılanmasına imkân yoktur.

Diğer taraftan başkâtip ve zabıt kâtiplerinin âzami kadroları 40 liraya kadar olup bundan sonra terfi imkânları mevcut bulunmadığından bu durumda olan yetişmiş elemanlar diğer devlet dairelerinden ve bilhassa iktisadi devlet teşekküllerinden cazip teklifler almakta ve bu müesseselere geçmektedirler. Bu hal ise adalet hizmetini ciddî şekilde aksatmaktadır.

Başkâtip ve zabıt kâtipleri yanında ceza ve tevkif evleri personeline de kifayetsizlikler sarıh bir hal almıştır.

1946 yılından beri ceza ve tevkif evleri teşkilâtında çok mühim artışlar olduğu halde eleman 1946 yılındaki durumunu muhafaza etmektedir. Ezcünlle 1946 yılında ceza evi mevcudu 478 iken 1955 te bu aded 674 e ve mahkûm adedi ise 28 765 ten 542 000 e yükselmiştir. Bunun haricinde 6123 sayılı Kanuna göre 97 yerde iş yurdu tesisi kanuni bir mecburiyet halindedir.

Ayrıca birçok büyük merkezlerdeki ceza evlerinde hesap memuru ve kâtip kadrosu bulunmamaktadır.

Bütün bu hususları göz önüne alarak gerek Temyiz, gerek mahkemeler ve gerekse ceza evleri teşkilâtının daha rasyonel bir halde çalışmasını teminen bu teklifimizi yüksek huzuruza getirmiş bulunuyoruz.

Bu teklifimizin birinci maddesiyle 3656 sayılı Kanunun Adliye Vekâleti kısmında Temyiz Mah-

kemesine 1 aded 60 liralık başkâtip ve 20 aded 25 liralık kâtiplik ve vilâyetler bölümünde hukuk mezunu başkâtipler kısmına 2 aded 60 liralık, 4 aded 50 liralık ve 4 aded 40 liralık başkâtip ve kâtipler kısmına 100 aded 60 liralık, 100 aded 50 liralık, 100 aded de 40 liralık, 100 aded 35 liralık ve ceza ve tevkif evleri kısmına ise 15 aded muhtelif derecelerde ceza evi müdürlüğü, 43 aded hesap memurluğu, 10 aded idare memurluğu, 32 aded kâtiplik ilâve edilmekte ve 10 aded 30 liralık hukuk mezunu başkâtip de tenkis edilmektedir.

Kadro Aded	Unvanı	Maaşın bir aylığı	Yekûn
Temyiz Mahkemesi			
60	1	Başkâtip	400
25	20	Kâtip	5 000
			5 400
			12
Bir senelik maaş			64 800
Emekli aidatı			3 564
5 aylık tahsisat			27 000
			95 364
60	100	Başkâtip ve zabıt kâtibi	40 000
50	100	»	35 000
40	100	»	30 000
35	100	»	25 000
			130 000
			12
1 senelik maaş			1 560 000
Emekli aidatı			85 800
5 aylık tahsisat			650 000
			2 295 800
60	2	Hukuk mezunu başkâtip	800
50	4	»	1 400
40	4	»	1 200
			3 400
			12
Bir senelik maaş			40 800
Emekli aidatı			2 244
5 aylık tahsisat			17 000
			60 044

Kadro Aded	Unvanı	Maaşın bir aylığı	Yekûn
	30 liralık 10 kadro tutarı	39 735	
	(Bir senelik maaş, beş aylık tahsisat ve emekli aidatı)	20 309	20 309
Ceza ve tevkif evleri			
80	1 Müdür	550	
70	5 »	2 375	
60	5 »	2 000	
50	4 »	1 400	
50	5 Hesap memuru	1 750	
40	10 » »	3 000	
35	15 » »	3 750	
30	10 » »	2 250	
25	3 » »	600	
30	10 İdare memuru	2 250	
25	30 Kâtip	6 000	
20	2 »	350	
		26 275	
		12	
	Bir senelik maaş	315 300	
	Emekli aidatı	17 341	
	Beş aylık tahsisat	131 375	
		464 016	464 016
			2 865 489

Umumi yekûn

95 364	20 aded Temyiz Mahkemesi kâtip kadro tutarı
2 295 800	400 aded başkâtip ve zabıt kâtip kadro tutarı.
20 309	Hukuk mezunu başkâtip kadro farkı
464 016	Ceza ve tevkif evleri kadro tutarı.
2 865 489	

— 4 —

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No. 2 - 201
Karar No.

Yüksek Reisliğe

Denizli Mebusu Ahmet Hamdi Sancar ve 16 arkadaşının Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin, Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılmasını dair vâkı kanun teklifinin, encümenimize tevdiî üzerine, teklif Adliye Vekâleti temsilcisinin hâzuriyle tetkik ve müzakere edildi.

Adalet teşkilâtımızdaki iş hacminin fazlalığına ve bu arada zabıt kâtiplerinin daima gece yaralarına kadar devam eden son derece yorucu hizmetlerine mukabil, umumiyetle kâtip ve başkâtip kadrolarının küçük derecelerde bulunması, bunların terfiine imkân bırakmamakta, yetişen ehliyetli kâtipler meslekten ayrıldıkları gibi halen orta mektep hattâ ilk mektep mezunları bile zabıt kâtipliği meslekine iltifat etmediklerinden, adalet teşkilâtımızda büyük miktarda yetişmiş, kâtip sıkıntısı çekilmektedir.

Bu sebepler dışında halen 120 aded C. Müddeiumumisi, 394 aded de Sorgu Hâkimi kâtipsiz bulunmaktadır.

Ceza evi personelinin kifayetsizliği de aşikâr haldedir. Halbuki ceza evi müdür ve muavinlerinin terbiye ve ıslah mevzuları yanında, geniş bilgi ve tecrübe sahibi elemanlardan bulunması zaruridir.

Ayrıca ceza evlerindeki mahkûm adedinin 42 000 ne yükselmesi, 6123 sayılı Kanun hükümlerine göre 97 yerde iş yurdu tesis mecburiyeti ceza ve tevkif evleri teşkilâtı için yeni kadroları icabettirmektedir.

Birçok ceza evlerinde hesap memuru ve kâtip kadrosu da mevcut değildir.

Temyiz Mahkemesindeki iş hacmine karşılık, işleri mevcut kâtip kadrosu ile tedvir de mümkün olmamaktadır.

Bu sebeplerle teklifin aynen kabulüne ve müstaceliyetle, halen bütçenin görüşülmekte olması, ihtiyacın âcil bir mahiyet taşıması dolayısıyla takdimen müzakere edilmesine encümenimizde ittifakla karar verilmiştir.

Havalesine uyularak Bütçe Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi

Y. Mazbata Muharriri

Çanakkale

S. Sezgin

Kâtip

Kocaeli

S. Dinçer

Amasya

İ. Olgaç

Balıkesir

V. Asena

Çorum

M. K. Biberoglu

Erzincan

S. Perinçek

Eskişehir

H. Sezen

Kırşehir

M. Mahmudoglu

İmzada bulunamadı

Konya

H. Özyörük

Tokad

O. Hacıbaloglu

Ankara

Z. Gökçer

Çankırı

C. Boynuk

Denizli

İ. Hadımlıoglu

Erzurum

İ. Çavuşoglu

İzmir

A. Güngören

Konya

H. Aydın

Samsun

R. O. Gümüsoğlu

Yozgad

M. Ataman

Sivas

Ş. Ecevit

Zonguldak

N. Kirişcioğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/201
Karar No. 33

23 . I . 1956

Yüksek Reisliğe

Denizli Mebusu Ahmet Hamdi Sancar ve 16 arkadaşının, Devlet Memurlarının Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi, Adliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Adliye Vekili ve Maliye Vekâleti, Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi üzerinde cereyan eden müzakerelerden ve bu hususta alınan mütemmim izahattan sonra teklifi bidayeten tetkik eden Adliye Encümeninin mazbatasında yazılı mucip sebepler yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve teklifin birinci maddesi ile bu maddeye bağlı cetveller aynen, ikinci maddesi tadilen ve üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Bu Mazbata M.
Balıkesir	Kırklareli	Rize
Muhalifim	Ş. Bakay	İ. Akçal
H. İmre		
Kâtip		
Balıkesir	Afyon K.	Antalya
M. H. Timurtaş	M. Â. Ülgen	K. Akmanlar

Balıkesir	Çankırı	Çorum
S. Yırcalı	T. Uygur	Y. Gürsel
Denizli	Diyarbakır	Diyarbakır
M. Karasan	Y. Azizoglu	İ. H. Tiğrel
		İmzada bulunamadı
Elâzığ	Erzurum	Gaziantep
Ö. F. Sanaç	Ş. Erker	E. Cenani
İçel	İzmir	İzmir
İ. Gürgen	A. Aker	B. Bilgin
Kırşehir	Konya	Konya
A. Bilgin	M. Bağrıaçık	R. Birand
Manisa	Muğla	Muğla
M. Kurbanoğlu	N. Poyrazoğlu	A. Sarıoğlu
Niğde	Ordu	Ordu
A. N. Kadıoğlu	R. Aksoy	S. İşbakan
Rize	Seyhan	Sinob
H. Agun	A. Topaloğlu	N. Sertoğlu
Sinob	Tekirdağ	Tokad
S. Somuncuoğlu	Z. Erataman	Ö. Sunar
Trabzon	Trabzon	Van
S. F. Kalaycıoğlu	İ. Şener	K. Yörükoğlu
	Zonguldak	
	S. Ataman	

DENİZLİ MEBUSU A. HAMDİ SANCAR
VE 16 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna Bağlı (1) sayılı Cetvel ile Tadil ve Eklerinin Adliye Vekâleti Kısımında Değişiklik Yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti vilâyetler kısmından ilişik (1) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar çıkarılmış ve ilişik (2) sayılı cetvelde derece, sayı ve unvanları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvel ile tadil ve eklerinin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 29 Şubat 1956 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Denizli Mebusu A. Hamdi Sancar ve 16 arkadaşının teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D. Memuriyetin nev'i Aded Maas

Adliye Vekâleti

VİLÂYETLER

Hukuk mezunu başkâtipler

11 Hukuk mezunu başkâtip ve muavinleri 10 30

[2] SAYILI CETVEL

D. Memuriyetin nev'i Aded Maaş

Adliye Vekâleti

MERKEZ

Temyiz Mahkemesi kalemleri

7	Başkâtip	1	60
12	Kâtip	20	25

VİLÂYETLER

Hukuk mezunu başkâtipler

7	Hukuk mezunu başkâtip ve muavinleri	2	60
8	Hukuk mezunu başkâtip ve muavinleri	4	50
9	Hukuk mezunu başkâtip ve muavinleri	4	40

Kâtipler

7	{Başkâtip; başkâtip muavin- leri, zabıt kâtip; zabıt kâ- tip muavinleri ve kâtip }	100	60
8		100	50
9		100	40
10		100	35

Ceza ve tevkif evleri

5	Müdür	1	80
6	»	5	70
7	»	5	60
8	»	4	50
8	Hesap memuru	5	50
9	» »	10	40
10	» »	15	35
11	» »	10	30
12	» »	3	25
11	İdare memuru	10	30
12	Kâtip	30	25
13	»	2	20

Bütçe Encümeninin tadiline bağlı cetveller

Teklifin (1) sayılı cetveli aynen kabul edilmiştir.

Teklifin (2) sayılı cetveli aynen kabul edilmiştir.

